

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hólapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTAN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

A vármegyei tisztviselők.

Budapest, július 20.

A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének szombati ülése minden tekintetben nagyjelentőségű. A vármegyei tisztviselők erőteljes hangon követelték anyagi helyzetük javítását s azt hisszük, nincs az országban senki, aki ennek megadását méltányosnak és jogosnak nem tartaná.

Nincs még egy ország, amelyben a közigazgatás autonómiájának olyan fontossága volna, mint nálunk és nincs még egy ország, amelyben a megyei közigazgatás autonómiáját az alkotmány védelmének tartanák. Csakis mi vagyunk azok, akik azt a kérdést, amelyet más országban a czélszerűség szempontjából bírálnak, állami önállóságunk nézőszögéből vagyunk kénytelenek eldönteni. Ha semmi egyéb, a Fejérváry-kormány alatt vivott alkotmányvédelem elég biztosítéka annak, hogy nálunk a törvényhatósági és községi közigazgatás fontossága nemcsak abban van, mint más országban s ennek bizonyítéka, hogy az alkotmányért vivott küzdelem végén a közigazgatás államosítása ellen még azok is állást foglaltak, akik tizenhat évvel ezelőtt az első sorban küzdöttek az autonómia kizajátítása mellett.

A megyei tisztviselőknek azért a hazafias magatartásáért, amelyet nehéz időkben tanusítottak, hálával kell adoznunk. Hisz a jelenlegi kormány is hivatalba lépésének első idejében kiváló gondot fordított arra, hogy azokat a pusztításokat jóvá tegye, amelyeket a Fejérváry korszak véghez vitt a megyei autonómiában, s a lex-Szapáryana eltörlését örömrivalgással fogadta a nemzet.

De ez nem elég. A mai nehéz megélhetési viszonyok közt, mikor az egész középosztály a legsúlyosabb gondokkal kénytelen küzdeni, lehetetlen az, hogy éppen a megyei tisztviselőknek, tehát az alkotmány hősi védelmezőinek szomorú és nehéz sorsa érzéketlenül hagyja a nemzetet. Akkor, mikor a bírák és bírósági tisztviselők, a tanítók és a katonák fizetésének rendezésére milliőkat áldozunk, nem lehet az, hogy éppen a megyei tisztviselők anyagi helyzetének rendezésére ne legyen ennek az országnak pénze és jó szándéka.

Tudjuk, hogy az ország nehéz helyzetben van, s ha a vármegyei tisztviselők ma lépnek fel újabb követelésekkel, ez nagyon alkalmatlan időben történik a kormány szempontjából és amugy is túlterhelt budgetünknek olyan megterhelésével járna, amely mindenestre aggodalmakat kelthet. De sem indokoltnak, sem méltányosnak azért nem tartjuk azokat a kifakadásokat, amelyek a vármegyei tisztviselők ellen emiatt elhangzanak. Nem arról van szó, hogy a vármegyei tisztviselők a kormány iránt a kellő hálát tanusítják-e vagy sem. Végre is nem

lehet a hálát kierőszakolni, annak önként kell jönnie. S igazán nem lehet rossz néven venni azt, hogy akkor, mikor a megyei tisztviselők munkaköre épp olyan, mint az állami tisztviselőké, sőt mikor az állami tisztviselők helyett is sok átutalt feladatot kell teljesíteniük, akkor helyzetük rosszabb legyen, mint az állami tisztviselőké. S ha akciójuk látszólag kellemetlen is e pillanatban a kormánynak, nem lehet tagadni azt, hogy nem méltánytalan, s hogy előbb vagy utóbb honorálni is kell azt. És talán Wekerle, mint pénzügyminiszter, ránczba is szedi a homlokát, mikor arra gondol, hogy az újabb milliőkat hogyan fogja és hogyan tudja előteremteni, kétségtelen, hogy Andrássy Gyula, a belügyminiszter szívében együtt érez a megyei tisztviselőkkel.

Azt, hogy a vármegyei tisztviselők egyesületének választmánya a szombati ülésében felzudult a végrehajtási novella miatt, bűnül felróni nem lehet. Nagy kormányzati elv a quieta non movere. S ha mi a legnagyobb örömmel és megelégedéssel fogadtuk is a végrehajtási törvénynek azt a reformját, melyet a kormány betervezett és letárgyaltatott, nem feleltük el, amit Günther Antal igazságügyminiszter a képviselőház igazságügyi bizottságában mondott, hogy a novella a jövő generáció megmentésére készült. De a mostani generáció azért mégis közelebb áll hozzánk, hogysem ennek érdekeit feláldozni engednők a jövő generációért, s ha ismerjük és tudjuk az átmeneti idő nehézségeit, elismerjük azt is, hogy a kormánynak

A selyem beszél.

Irta: Alba Nevis.

... És lesz egy szobád, egy ragyogó fészek, aminek a butorai rezeda-zöld puhafából készültek és a selymén izgató párosjelenekek, a lámpája pötytyős fátyolba csavart; hogy esténként, ha kigyulad sárgás szeme, — szemérmesen, — akkor se lásson. És az ágyad felett, a súlyos gobelinfüggöny érdes aranyrojtban bucsuzkodik, hogy reggelenként megcsiklandozza a nyakadat. A padlón egy igen nagy szőnyeged lesz, egyszínű, kalászsárga szmirnából, csak néhol egy odahullott pipacs, meg buzavirág rajta, mintha tikkadt nyáron járnál, aratáskor a mezőn. Ágyad lepedője nehéz, fehér selyemből lesz, meg a vánkos is s ha forró álmokban meg-megnyitkozodol, azok majd muzsikálnak neked. A falaidon vöröstunikás, fehérkontyu ó-német leányok dévajkodnak, kejesen hátragörbülő derekukat erős fiuk karjaiba illesztvén. És a függönyeid mögött, a sziürke árnyékban és a széles pamlag virágain és a levegő illatában mindenütt ott kinálkozik a gyönyör.

És lesz egy fogatod. Nem gépkocsi, amely ridegen oson el a multad sejtései mellett, hanem egy lassan vonuló, koromfekete, méltóságteles hintó, fényes ernyővel és enyhén ringató ruganyokkal. És mikor a feketeruhás kocsis kifeszíti fölőbed a fekete ernyőt s te hátradőlsz, csaknem

hanyattfekszel a bársonyon; oda is besuhan a vágy, melléd heveredik, melletted ringatózik és reácsókol a szádra egy csomó bolondos szomszúságot és belélop a lelkedbe egy csomó mondhatatlan sóvárgást. Azután, hogy a kereközombu, telivér, fekete lovak összeremegését, összesurlódását és szűkülését látod, egyszerre megfordulsz és keresel az oldaladon valakit...

És lesz kalapod; valódi paradicsommadár tollászokdik redős, florenczi csipkéje fölött. A csipkék egész vagyont érnek s alóluk gyémántszemű tü sziporkázik elő. A paradicsommadár lengő tolla nagy utat szánt a levegőben s vágyó asszonyi könyvek harmatozzák a langyosszínű tavorózsát, mely barna hajad közé buvik hajlongó szárán.

A füzöd Párisban készült és olyan finom hajlásu, mint egy meztelen Vénusz: csupa össze-csengő arány, sima hirtelenség, semmi hiány és semmi durvaság. Mintha egy meleg pillantás volna csak, ami tapadón kísér végig, a melledtől, — alig érintve, — egész le, a csipőd domborulatáig. Egyre szorosabban, egyre hevesebben. És a selyme lenge, valósággal átlátszó; akár egy becsületes lélek első hazugsága. Közepén bájos kis csokrok cziczomázzák, mint az ártatlan csecsemő pólyáját.

Mikor ezt a műremeket összekapcsolod a tükör előtt, valami különös mámor fog el: most látod csak, hogy a vállad fehérebb ama remek porcellánál, amit Meissenben fújtak valóságos

hólabdává. Hogy a nyakad karcu, mint egy rózsaszár. És ekkor újra leoldod a füzöd, újra kibontod gyönyörűen fésült hajadat, a válladról lecsusztatod a leplet és hátrahanyatló fejjel azt gondold: Ha...

És lesz neked cipőd; lágyszínű, mint a svájci fajtehén tejéből készült vaj. Pajkosan ágaskodó és sarokban törékeny, mint egy gyerekleány dereka. Csattjának minden szeme nagy, szomorú igazgyöngy.

És lesz harisnyád; drága szinselyemből való, mely ropogásával ideges alvók fogcsikorgatására emlékeztet. A szemecskéi alig fonódnak egybe, olyan laza, mintha lábaidon csak a meleg hus párájából képződnek az a fátyolszerű réteg. És lesz harisnyakötőd is, idres-bodros, féldalt szárnyas kis bokorral, amelyet unatkozó nagyuri dámák kötnek kedves kis kutyájuk nyakára.

És lesz otthonkád; japán rubintsínű nyerselyemből, hasított ujjakkal és rejtett kapcsolással.

És lesznek ékszereid; hideg gyémántok, édes kis türkiszek, buja smaragd és szintváltó opál. És lesznek illatszereid; szelidek és enyészők, erősek és gőzökben-szállók. Olyanok, hogy könyvet csavarnak a férfiak szeméből. És olyanok, hogy kaczagásra ingerlik őket.

És lesz egy zongorád; egy nagy, ébenfa koporsó, amibe egész világ lesz zárva; öröm, szomorúság, szerelem, kín; akárcsak egy em-

védőkezet kell nyújtani, hogy a vármegyei tisztviselők az átmeneti idő nehézségeit elviselhessék. Mert azt hisszük, hogy semmi sem ártana annyit az önkormányzatnak, mint ha egy törvény által, mely a jövő generáció számára készült, a mai egész vármegyei tisztviselői kart elzüllesnek dobnók prédául. Mert miután igaz az, hogy a vármegyei önkormányzat az alkotmányvédelem elsőrangú faktora, a vármegyei tisztviselői kar anyagi érdekeinek megmentése és biztosítása elsőrangú állami feladat.

Nem tudjuk, hogy Andrassy mint gondolkozik erről a kérdéstről. Ha esetleg azt az álláspontot foglalná el, hogy e pillanatban a követelések nem teljesíthetők, úgy legyőzhetetlen állampénzügyi okok birták őt rá erre az állásfoglalásra. De még ebben az esetben is meg lehetnek a vármegyei tisztviselők arról győződve, hogy Andrassynál őszintébb jóakarójuk nincs, s hogy az első alkalmat meg fogja az ő újabb kérésük nélkül is ragadni arra, hogy számukra mindazt biztosítsa, amit az ország pénzügyei és szociális érdekei megengednek.

Budapest, július 20.

A miniszterelnök Budapesten. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök a ma reggeli gyorsvonattal Dánosról Budapestre érkezett. A kormányelnök megérkezése után a várba, a miniszterelnökségi palotába hajtattott

Gróf Andrassy Gyula Itthon. Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter több heti külföldi utazásából ma éjjel tizenegy óra öt perczkor az expresszvonattal visszaérkezett Budapestre.

Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter angliai utjáról hazatérve, ismét átveszi minisztériuma vezetését, amelynek terhe most még fokozottabb mértékben fog nehezedni vállaira. A jövő politika legnagyobb feladatai megoldásának előkészítése éppen a belügyminisztérium hatáskörébe tartozik és az egész közvéleményt megnyugvással töltheti el az a tudat, hogy ezt a munkát gróf Andrassy Gyula személyes vezetése alatt végzi. Gróf Andrassy Gyula rövid pihenés után sietett vissza, ezzel is a legényesebben bizonyítva, mennyire lelkiismeretesen veszi azt a feladatot, amelyet magára vállalt.

beri szívben. És ennek a koporsónak a kisértek óráján te megnyitod a fedelét s játszó ujjaidal felszabadítod belőle a szellemeket, akik ujongva törtetnek elő egymásután s mindent, mindenkit a birtokukba vesznek.

És lesz neked . . .

(A lány fáradtan ejtette a fejét a varrógépre, mert varróleány volt és két forint napszámért dolgozott ebben a fényes palotában, a Nagyságos asszony taffet-szoknyáin. És a sátán a tengerszín selyem szapora suhogásában kísértette szegényt, vagy másfél órán át.)

. . . És lesz neked egy birtokod az Ér partján, ahol nagy a termékenység s a föld busásan fizet. Lesz szőlőtermésed: vörös, telihusu szemek, melyek a napgolyóhoz hasonlók.

És lesz inasod és lesz cselédséged és lesz a kastélyodban üvegház . . .

(A leány kövérke nyakát odahajította a kísértő selyemre, hogy a suttogásából egyetlen szót el ne veszítsen.)

— És itt leszek én! — sugta a háta mögött kihevülten és forrón a nagyságos ur:

— Itt leszek én! . . . — mondta újra és ajkával már a lány hajában turkált:

— Itt leszek én! . . . — mondta újra és ajkáról is.

Azután csend.

Politikai hangulatok.

I. A pozíció értéke.

Akiről beszélnek most a politikai és társadalmi élet szereplési színpadán az előlévők és a hátrazorítottak, az önkeze által akarta megszerezni maga részére a halált: báró Gromon Dezső. Előkelő uri lakásán, melynek minden butodarabja le van foglalva, az orvosok gondozzák és számítgatják: életben marad-e avagy meghal a seb miatt. Az öngyilkossági kísérlet hírére az életrajzírók sok adatot összeszedtek az ő pályája nevezetesebb állomásairól, majd kikeresték az ugynevezett jellemző apróságokat, hogy megrajzolják a kíváncsi világ részére a szegény exczellenciás ur karakterét, leírják életmódját, szokásait.

Mi ezelőtt pár héttel láttuk Gromon Dezsőt a képviselőház folyosóján a hatvanhetesek oldalán, ahol ismerősöket keresett. Nehezen talált egyet-kettőt. Gromon, aki ahhoz szokott volt a régi időben, hogy az elegáns urak közül a politikai fórumon is egész csoport vegye körül, ha megjelenik, most néha egyedül maradt. A mellette elhaladókat sietve tájékoztatta, hogy a miniszterelnököt keresi. Gromonnak, mint a közmunkatanács alelnökének, dolga lehetett Wekerlével és meg is találta őt a folyosón. Ugyanebben az időben a szemben lévő másik folyosón egy pár képviselő összeszaladt és hangosan tárgyalta a látogatást, így szólván:

— Hallatlan botrány! A régi rendszer emberei folyton előkerülnek és eljönnek.

— Még egyre mindent elvisznek — folytatta félig tréfásan, de némileg komolyan egy másik — és nekünk semmi se jut.

Ha kíváncsiak méltóztatnak lenni, hát ilyen az élet — közlel. Akik most a fórumon vannak, azok már nem érdeklődnek a Gromon Dezső csevegéseiről, iránt a politikai folyosón. Kint, ha az elegáns világban találkoztak vele, az más volt. Társasága talán szűkebb lett, de volt társasága. Ugyanazon nyilvános helyekre járt, mint azelőtt, ugyanazon multságai voltak. Csak a politikai időtöltésekből esett ki egészen. Az új rendszer politikai klubjaiban természetesen nem helyezkedhetett már el. Itt bezárultak előtte az ajtók. Ime gyanakvással tekintettek rá: mit akar elvinni mások elől? Akkor már a kevésbbé tájékozódottak is tudták, hogy Gromon Dezső anyagi kalamitásokkal küzd. Tudhatták a közzétett árverési hirdetésekben, amelyek napról-napra közzétettek. Gyanakodtak, hogy itt akar segítséget keresni s azt gondolták, elegendő vagyunk mi magunk is. Továbbá konstatálni lehetett, hogy Gromon Dezsőnek a pozíciójával együtt vészelt el a hitele, amelyik mindig nagyobb volt, mint a pozíciója. És ezzel kapcsolatos, hogy a politikai befolyásoknak nálunk árjegyzési kurzusai vannak, melyek emelkednek és esnek, aszerint, hogy milyenek a konjunkturák. Nem a reális érték számít, nem az a tény, hogy kinek mennyi a fizetése és a nyilvánosan ellenőrizhető jövedelme. De ott lappang a feltevés, hogy sokkal több felett rendelkezhetik, ha akar. Hogy lehet vele adandó alkalmakkor beszélni és befolyását felhasználni. Hogy kieszközölhet egyet-mást. Aztán „csinálhat” valamit, amivel egyszerre felindül és busásan téríti vissza az anyagi bizalmat. Ilyen volt a felfogás a múlt rendszer ideje alatt. És más-e a felfogás most? Oh igen — a pozíciójukat veszített emberekkel szemben persze, hogy más. De nem okvetlenül következik, hogy a maiakkal szemben is megváltozott a helyzet. Sőt — bár ellentétnek látszik — az, hogy a multbeliekkel szemben változás következett be, némileg bizonyítja, hogy a jelenlegie-

ket ugyanazon mértékkel mérik, mint ahogy annak idején a régieket értékelték. Véletlenül Gromon Dezsőre vonatkozólag a meghatározás nem illett annyira, mint kortársai közül másokra, akik tényleg nagy vagyonokat tudtak szerezni és ha a közéleti szerepléstől vissza kellett vonulniok a rendszerváltozás folytán, jó módba vonulhattak vissza. Gromon Dezső jelentékeny magánvagyonot költött el és adósságot a maga hite szerint nem a pozíciója alapján csinált, hanem úgy, mint sok más gavallér, aki, ha elpocsékolta azt, a mije volt, juszt formált hozzá. hogy bárkitől, mindenkitől szerezzen kölcsönöndzt, aki csak ad. És ő ehhez a „gavallérfelfogáshoz” mindvégig hű maradt és szegényen nem tudott volna élni. Am a hitelezés bizalma mégis a pozíciónak szólt és itt kapcsolódik össze a multtal a jelent érdeklő kérdés, hogy: valjon most másképpen van-e?

Valjon másképpen van-e, kérdezzük mindekelőtt az országgyűlési képviselőkkel szemben? Kis és nagy pénzintézetek, kölcsönző ületek, vállalkozók, töképezések mindenesetre tudják, hogy egy képviselőnek mennyi a fizetése és ha amellett még más foglalkozása van, hogy abból mennyi a jövedelme. Aki azonban azt mondaná, hogy hitele eme tudvalévő jövedelmének felel meg, az igen tudatlan ember lenne. Van képviselő, akinek annyi hitele sincs, mint amennyire a fizetése folytán igényt tarthatna. Mert ez aképpen van bejegyezve, hogy „élhetetlen” és „kezelésre alkalmatlan anyag”, már pedig egy képviselő nálunk rangja szerint a fizetéséből nem élhet meg és pusztán ezzel egyszerűen hitelképtelen. De viszont az „élelmes”, „a kezelésre alkalmas” képviselőnek tiszter, ötvenszer és százszor annyi hitele van, mint amennyi egyedül a fizetése alapján lehetne. Az értékjegyzés most is az összeköttetésektől függ. Bizottsági tagság, ez valami. Hangos szereplés a pártokban és ezzel együtt bizottsági tagság, ahol egyes vállalkozások sorsa dől el, már több. Előadói szereplés, összeköttetés a pártvezérekkel és miniszterekkel, ez finom. Bizalmas baráti összeköttetés a miniszterekkel, járatosság a minisztériumokban, szereplés és hangadás előkelő társaságokban, ez alkalmas állapot jó házasságkötésre, biztos emelkedésre, ez elsőrangú hitelképesség. És elsőrangú hitelképesség ez akkor is, hogyha az illetőnek politikai képessége és képzettsége az átlagosat se éri el. Mert a fórumon nem annyit ér valaki, mint amennyit tud, hanem annyit ér, amennyire jól forog és amennyire pozíciót szerezni és azt kihasználni képes. Ahogy Szilágyi Dezső vagyontalan maradt a régi rendszer idejében is, úgy vagyon nélkül maradnának most is a Szilágyi Dezsők (ha lennének) s ahogy akkor egészen szimplaképességű emberek dukálhattak a jólétben, úgy vannak jelenleg is, akik a nem rég kezdődő pályát ily jólét szerzésére fel tudják használni és akiknek törekvéseiből, csefekedeteiből előre látható, hogy csak idő kérdése, mikor alakul ki ismét egy lényegileg a multbeliekhez teljesen hasonló társaság. Maga a politikai irány, hogy ilyen, avagy amolyan, kevésbbé számít ennél az értékmérésnél. Csak a „használatosság” számít. Sőt azt mondhatnók, hogy a közéleti tisztaságnak is kevés köze van hozzá. A világ maga, a társadalmi élet és az üzleti élet rendezkedett be aképpen, hogy a pozíciókra nézve e szempontokat tartsa irányadónak s ez a berendezkedés bizonyos kényszerhatásokat idéz elő.

Morált prédikálni majdnem felesleges. Más fejlettebb országokban szintén találhatunk hasonló egyedeket és egzisztenciákat. Csak éppen, hogy másutt nagyobb vagyonok vannak, na-

gyobb a szembeöt és értéki

A sz kenyen s közönség avagy ne sen fontos akik a p vannak s mazottain

Amik alkalmazo ben agitác uton utaz ezek a m tetik. Ha és ezt ak törődik és számíthat indok az nagy segít taknak az lemondand kedvében hogy más mint bárm tak sorsa nánt keze elvégre is

Speczi radunk. S legutóbbi utazók per is mehette minőségét a maga ré a közönség Az álló fülkéket ta Nevezetese hogy éjsza Elsősosztály ajtaját se r lett, mert tak és nag miatt még urat.

Hát ez galomnak. Ez bizony hálátlanság

És legb rokonszenv ellenszenve ilyenkor ne van-e a mo nincs, egye megszékiro

A szesz Törvénytar: tartalommal: mint a szesz élesztő mega gens megáll

A kni e ségtanácsot viselőt korma eleinte tartó bécsi kormár seket. A mu örét, aki a b fogja mozdita venuti hel

gyobb a vállalkozás, a forgalom és nem oly szembeötlő a pozícióik mindennapi kihasználása és értékgjegyzése, mint nálunk.

II. Rokonszenv és ellenszenv.

A szegény emberek mozgalmainál jelentékenyen számít az a kérdés, hogy a nagy közönség szimpátiáját meg tudják-e szerezni, avagy nem, érdemesek-e rá, vagy sem. Különösen fontos tényező ez olyanoknak az akcióinál, akik a publikummal folytonosan érintkezésben vannak s így leginkább közintézmények alkalmazottainál. Ide tartoznak a vasutak.

Amikor azt halljuk, hogy egy vasutársaság alkalmazottjai tömörülnek és jobb sorsuk érdekében agitációt indítanak és ha ugyanakkor a vasuton utazunk, kellemetlenül érint bennünket, ha ezek a maguk elkeseredését az utasokkal éreztetik. Ha a kalauz foglalkozását nehéznek tartja és ezt aképpen fejezi ki, hogy az utasokkal nem törődik és kötelességét elhanyagolja, bizony nem számíthat szimpátiára. A rossz sors nem lehet indok az ellenséges indulatokra. Valóban nem nagy segítségére szolgálna a vasuti alkalmazotknak az, ha például az első osztályban utazók lemondanának az utazásokról amiatt, mert rossz kedvében a kalauz esetleg haraggal gondol rá, hogy másnak jobb módja van, mint neki. Valamint bármely foglalkozási ágban az alkalmazottak sorsa nem lendülne fel, ha ellenségeik gyanánt kezelnék a fogyasztópublikumot, amelyik elvégre is nekik a kenyeret adja.

Speciálisan azonban a vasuti témánál maradjunk. Sajátságos esetet lehetett tapasztalni a legutóbbi vasuti gyűlés kapcsán. A gyűlésre utazók persze vasuton mentek, másképpen nem is mehettek. Azonban egyikük-másikuk hivatali minőségét arra használta fel, hogy ez utazásnál a maga részére több kényelmet szerezzen, mint a közönség, amelyik a vasutat fenntartja.

Az állomásokon a felszálló közönség csukott fülkéket talált s a kalauzok nehezen mozdultak. Nevezetesen a fülkéket vasutasok foglalták le, hogy éjszakára kényelmesen elhelyezkedjenek. Elsőosztályu vagonnak már a folyosóra vezető ajtaját se nyitották ki, csak káromkodások mellett, mert az egész vaggont amugy is lefoglalták és nagyon haragudtak, ha a fizető publikum miatt mégis muszáj volt felköltöni egy föellenőrt.

Hát ez bizony igen különös fajtája a mozgalmaknak, akár pedig a passzív rezisztenciának. Ez bizony visszaélés a közönség türelmével, sőt hálátlanság.

És legbizonyosabb, hogy az ilyesmi nem kelt rokonszenvet, hanem éppen ellenkezőleg, csakis ellenszenvet idéz elő és a felbőszített publikum ilyenkor nem is keresi, hogy máskülönben igaza van-e a mozgalmak dolgában a vasutasnak, vagy nincs, egyedül csak az jár az eszébe, hogy őt megszekirozták.

Budapest, július 20.

A szeszadótörvény. Ma megjelent az „Országos Törvénytár” (Corpus Juris) 9. száma a következő tartalommal: XXVIII. t. czikk. A szeszadóról, valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élesztő megadóztatásáról, ugyancsak a szeszkontingens megállapításáról és annak felosztásáról.

A knini eset. Zágrábról jelentik, hogy a knini községtanácsot főszozlatták és Vujatovics volt képviselőt kormánybiztossá nevezték ki. A helytartóság eleinte tartózkodó álláspontot foglalt el és csak a bécsi kormány energikus utasítására tett intézkedéseket. A muzeumi egyesület Marunt, a muzeum őrét, aki a bánt a muzeum látogatására megkérte, el fogja mozdítani állásából. A knini járás főnökét, Benvenuti helytartósági tanácsost táviratban Zárába

szólították, hogy a bán ellen rendezett tüntetésről jelentést tegyen. Tomicsics helytartósági tanácsos legközelebb Kninbe utazik, hogy a tüntetők ellen a vizsgálatot megindítsa.

Hírek báró Burlán lemondásáról. Bécsből jelentik, hogy egy ottani hétfői újság azt jelenti, hogy báró Burlán közös pénzügyminiszter szabadságáról nem fog visszatérni hivatalába és hogy utódja gróf Zichy Aladár, a király személye mellett levő miniszter lesz. Illetékes helyen kijelentik, hogy ez a hír egészen alaptalan.

A nagyatádi választás. Nagyatádról jelentik, hogy a választókerületben az egyes jelöltek érdekében nagy agitáció folyik. A választók egy része, minthogy Tallián Andor főszolgabíró nem fogadta el a jelölést, Prink Sándor babocsai bérlő, másrésze Szabó István csokonyai földbirtokos körül csoportosul.

A szerb patriarkaválasztás.

Budapest, július 20.

A gör. kel. szerb zsinat július 28-ára hívta össze Karlóczára a patriarkaválasztó kongresszust, melyre a következő programot állapították meg:

Günther Antal igazságügyminiszter, a királyi biztos július 28-án érkezik Karlóczára, hol a pályaudvaron Obrenovics polgármester a városi hatóság nevében, továbbá a püspöki kar tagjai és a kongresszus tagjaiból alakult küldöttség fogják fogadni, a pályaudvar előtt pedig a pétervárad 70. gyalogezred díszszázada a zenekarral fog a királyi biztos előtt tisztelegni. Aznap a kongresszuson a szerb püspökök nesztora, Nikolics Miron pakrácz püspök fog elnökölni, ki a kongresszusnak be fogja mutatni Günther Antal igazságügyminisztert, aki magyar nyelven felolvassa a királyi kéziratot. E kéziratot azután Jovanovics Pál miniszteri osztálytanácsos, a budai hitközség elnöke szerb fordításban ismétli. Ezzel a formális ülés véget ér.

Másnap, július hó 29-én a metropolitai székes-egyházban a kir. biztos, a püspöki kar, a papság és a kongresszusi képviselők részvételével Veni Sancte lesz. A választás július 30-án fog végbemenni. Ezen az ülésen a kongresszus világi elnöke, dr. Gyurgyevics Miklós bródi ügyvéd fog elnökölni. Mihelyt a választás megkezdődik, mind a hat püspök és a közönség kivonul a tereméből, mert a választást zárt ülésben kell megejteni. A választást a következő módon ejtik meg: A kongresszus jegyzője egyenként felhívja a kongresszusi képviselőket szavazatuk leadására. A felszólított képviselő kilép a sorból és megjelenik az elnök előtt és a következőleg adja le szavazatát: Én, N. N. a i kerület kongresszusi képviselője X. Y. püspökre, leendő gör. kel. szerb metropolita-patriarkára szavazok. — Az elnöki emelvény előtt egy zöld posztóval bevont asztalon hat iv fekszik, mindegyik ivben egy-egy püspöknek a neve. A képviselő, aki élőszóval szavazott, köteles ezen szavazatát írásban is ismételni, még pedig annak az ivnek aláírásával, melyen azon püspöknek neve áll, akire szavazatát adta. A szavazás befejezése után az ülés újból nyilvános lesz. A püspökök és a közönség jelenlétében kihirdeti azután a világi elnök a választás eredményét. Mihelyt ez megtörtént, a királyi biztos a tereméből távozik és az ülés véget ér. Míg a legfelsőbb királyi jóváhagyás le nem érkezik, az ülések szünetelnek.

Ami a számarányokat illeti, van a kongresszusnak 6 püspök virilis, 50 világi és 25 pap tagja. Ezek között van 40 szerb radikális párti, 28 önálló párti, 1 liberális (Polit) és 4 pártunkívüli. Nagybecskerek és Törökbecse lemondás, illetőleg elhalálozás folytán ezuttal nincsenek képviselve a kongresszuson. Érdekes még a felemlítésre, hogy a patriarkaválasztás éppen július 30-án, Brankovics patriarka elhalálozásának első évfordulóján fog megtörténni.

Szerb radikális körökből Ujvidékről a következőket jelentik: Több fővárosi lapnak azon híresztelése, mintha a radikális párt, mely jelenleg a kongresszuson többségben van, a patriarkaválasztás ügyében egyik vagy másik jelölt érdekében már döntött volna, nem felel meg a valóságnak. Az sem áll, hogy a párt egyik töredéke valamelyik püspök-

nek kötelező ígéretet tett volna. Arról sincs tudomása a radikális pártnak, hogy a magyar kormány hivatalos jelöltje Bogdanovics Luczian lenne.

A szerb radikális párt dr. Kraszovics György képviselő elnöklésével július hó 26-án, vasárnap Ujvidéken értekezletet tart, amelyen végleg dönteni fog e kérdésben. Ezen értekezleten az összes negyven kongresszusi tag részt fog venni. Az értekezlet előadója Tomicsics Jása, a Zasztva főszerkesztője lesz. Ezen lap mai vezércikkében foglalkozik a választással és határozottan hangoztatja, hogy a hozandó határozat mindegyik kongresszusi tagra kötelező lesz.

Az új-törökök lázadása.

— A mozgalom terjed. —

Budapest, július 20.

Az új-törökök mozgalma kezd már veszélyes jellegűt öltetni, bárhol tagadják is Konstantinápolyban. A harmadik hadtest tisztikara ma már teljes lázadásban van. Birtokukban tartják a vilajet fővárosát, Monasztirt, ahonnan összeköttetést létesítettek a vidékkel, mert a lakosság is teljesen a felkelők pártján áll. A portának most már erőszakhoz kell nyulnia, mert a szokásos ígéretek: előléptetés és a hátramaradt zsold kifizetése már hatástalanok. Az erőszak fegyvere azonban igen sok pénzébe fog kerülni a portának. A legnagyobb veszély azonban abban rejlik, hogy az anatóliai csapatok, amelyeket a felkelők ellen rendeltek, teljesen megbízhatatlanok, ami előrelátható volt, mert éppen Kis-Ázsiából indult ki e mozgalom, amikor múlt év november és december havában a lakosság tiltakozott az adók felemelése ellen.

A porta ugylátszik számol annak lehetőségével, hogy a mozgalomnak csak úgy tudja elejét venni, ha alkotmányt ad, vagy legalább is — ígér. Ha ez megtörténne, akkor a hatalmak reformakciója csődöt mondana, mert egy török parlament bizonyára nem tűrne idegen beavatkozást.

Mai híreink a következők:

Az ifjutörök mozgalom az egész harmadik török hadtest területét, a második hadtest területét pedig részben uralja. A monasztiri kerületben a mozgalom vezetői sok helyen már a kormányhatalmat is kezükbe ragadták. A hatóságok tehetetlenek a felkelőkkel szemben, mert a tisztek és csapatok nyílt szolidaritásban lépnek fel. Egy tiszti küldöttség memorandumot nyújtott át az itteni konzuloknak, kérve, hogy igazságos ügyüket a nagyhatalmaknál támogassák. A vidéki lakosság teljesen meg van nyerve. Az ifjutörök bizottság megnyugtatólag közzétette, hogy a rablásokat, mint árulást, rögtönítélő bíróság útján halállal fogják büntetni. Tényleg a rablások és a bandák garázdálkodásai csaknem teljesen megszűntek, ami a legnagyobb mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a békés lakosságot a mozgalomnak megnyerje, mivel ezzel be van bizonyítva, hogy az eddigi kormánynak ugyan meg volt a hatalma, de nem az akarata arra, hogy a vidéki lakosságot megvédelmezze. A bizottság az adók beszedését is mindenfelé sikerrel megkezdte. Monasztirban a lakosság egészen az ifjutörökök pártján áll, kik példás fegyelmet tanusítanak.

Konstantinápolyi jelentések szerint a harmadik hadtestkörletben fellépett mozgalom terjedelméről, mint rendszeren hasonló esetekben, sem a portának, sem a Yildiznek, sem a diplomáciának nincs tiszta képe. Annyi azonban a jelentésekből és az észlelt tilnetekből kivehető, hogy a mozgalom nem általános, messzeágazó szilárd szervezetből ered és, ami a földolog, nincs elismert feje. Csupán a legutóbbi merényletek hatása alatt csatlakoztak az eddigi két-kedők nagyobb számban a mozgalomhoz, amely gyors és ügyes intézkedésekkel bizonyára el lesz fojtható. Mindenesetre azonban már ma konstataálni lehet, hogy a szóban forgó mozgalom a macedóniai helyzet új elemét jelenti, amely alkalmas arra, hogy befolyást gyakoroljon a reformprogramra és a reformakcióra. A jelek ugyanis arra mutatnak, hogy a porta, bármily nyugtalanító is ránézve a mozgalom, akként használja azt ki, hogy utal arra, hogy a létező állapotok az eddigi reformakció gyümölcsei, ennél-

fogva új reformprogramok nem valósíthatók meg, illetve még jobban kiélesítenék a helyzetet. Az egyes hadtestkörletekből érkezett jelentések szerint, semmi jel nem mutat arra, hogy a mozgalom más kerületekbe is áttérjedt volna. Ismail Mahir basa hadosztály-tábornokot a másképp hangzó hírek ellenére száműzték, még pedig azért, mert mint a mozgalom ügyében kiküldött vizsgáló-bizottság elnöke, a tekintélyes Sejd Mollah-t mondta a mozgalom vezetőinek és ezenfelül megsértette a nagyvezért is. A harmadik hadtestkörlet 28 tisztjének nem kegyelmeznek meg, hanem haditörvényszék elé állítják őket.

Egy a Yıldızból eredő távirat megkísérli a török hadsereg fegyverzetlenségéről, illetve az egyes török csapatok rakoncátlankodásáról elterjedt híreket legendáknak, mindenesetre azonban túlzásnak feltüntetni. Hogy Monasztirban és Szalonikiben tényleg vannak elégedetlenkedő tisztek, azt elismerik, de azt a hírt, hogy a szaloniki-i helyőrség az összes basák meggyilkolásával fenyegetődött, ha a fogóságban levő 38 tisztet szabadon nem bocsátják, ugyancsak, hogy 300.000 katona vonul Konstantinápoly ellen, ha nem szereznek érvényt az 1876. évi alkotmánynak, minden alapot nélkülöző valótlanoknak minősítik. Istüben számos tisztet fogtak el, az ifjú-török mozgalomban való részesség gyanúja miatt, de ismét szabadon bocsátották őket. Ebből Konstantinápolyban arra következtetnek, hogy a gyanúnak nem volt semmi alapja. Mahir basa és Jusuf basa tábornokok hír szerint abbéli nézetüknek adták kifejezést, hogy az ifjú-török mozgalom tulajdonképeni fészke a Konstantinápolyi helyőrség. A porta 80.000 fontnyi előleget vett fel az Ottomán-banknál s azt a csapatok hátralékos zsoldjának kifizetése céljából Szalonikibe küldte.

Konstantinápolyban elterjedt hírek szerint a Yıldız-palotában állítólag szóba került, vajon a jelenlegi törökországi közhangulatra való tekintettel, amely kétségtelenül az oroszországi és perzsiai alkotmányos mozgalmak visszhangjaként tekinthető, nem volna-e célszerű, ha az országot valamely alkotmányos engedményekkel ruháznák fel? Ezek a hírek mindenesetre figyelmet érdemelnek, mert arra mutatnak, hogy a csapatoknak Macedóniában való garázdálkodásai mégis csak aggodalomba ejtették a konstantinápolyi intéző köröket. De az is lehetséges, hogy az egész híresztelést csak a közvélemény megnyugtatóra bocsátották szélnek és éppen ezért majd vissza is vonják, ha a zavargások lecsendesültek. A török alkotmány, amelyet Abdul Hamid szultán trónralépésekor adott népének, voltaképen ma sincs felfüggesztve.

Oszmán Hidájet basát egy új-török tiszt Monasztirban, midőn 2000 katona előtt egy szultáni irádét olvasott fel, agyonlőtte. Közéleti részletek még hiányzanak, de úgy hírlik, hogy a basa a szultán amnesztiáját olvasta fel a katonaságnak.

Az Anatóliába mobilizált redif-ezredek megérkeztek, mikor itt azonban megtudták, hogy az új-törökök ellen küldötték őket, csak nagynehezen határozták el magukat a monasztiri utazásra; Monasztirban pedig egyszerűen kijelentették, hogy az új-törökökre nem tüzelnek s őket üldözőbe venni nem fogják.

A szultán amnesztiáját egykedvűen fogadták az új-törökök: egy sem használta fel a szultáni kegyelmet. Ők jogokat, igazságokat várnak, nem kegyelmet! Naponkint újabb és újabb csapatok csatlakoznak a resnai új-törökökhöz, kikkel szemben a palota tehetetlen.

Tikfes-en egy ezredest lőtt le egy új-török tiszt, mert kísült, hogy az ezredek a palota kéme volt.

Londoni jelentések szerint Monasztirban hétezer ember lázong és fenyegetődzik, hogy megöl minden tábornokot, ha nem bocsátják szabadon azt a harmincznyolcz tisztet, akiket ifjú-török lázítás miatt fogóságba vetettek. A szultán elrendelte, hogy kihallgatás nélkül végezzék ki azokat a tiszteket és katonákat, akik az ő autoritása ellen fellázadnak. Kisázsia-ból 32.000 főnyi katonaság van uton a forrongás leklidzésére.

Báró Manteufel, a porosz urakháza elnöke a Matin munkatársa előtt akként nyilatkozott a macedóniai bonyodalmakról, hogy a kérdés miatt a két állam között ki van zárva minden nehézség. Né-

metország várakozó álláspontja helyezkedett és minden javaslatot szívesen fogad, amely alkalmas a béke fentartására. A császár és a birodalmi kancellár utazása is azt bizonyítja, hogy ez idő szerint a világbéke nincs veszedelemben.

Szalónikiből jelentik a Kölnische Zeitungnak: Az ifjú-török bizottság minden törekvése odairányul, hogy megnyugtassa a keresztény lakosságot és különösen a külföldi alattvalókat arról, hogy vagyonuk és életük biztonságban van, mert az ifjú-törökök nem tűrnek erőszakosságot és csak a kémekeket üldözik, akik Konstantinápolyba menekültek. A hangulat nyugodt s az ifjú-törökök bizakodnak abban, hogy hírsorsosaik, akiket a kormány ellenük fog küldeni, nem fognak velük szemben fegyverhez nyulni. Semzi basa zászlóalja és a most érkező anatóliai honvédszászlóaljak csak úgy indultak el, mert azzal biztatták őket, hogy Bulgária kell menniük, mivel a háború küszöbön van. Hadi basa tábornok, aki a lázadókhöz pártolt át, több törzstiszttel és albánokból álló csapatokkal Monasztir és Üszküb között fog operálni. A vasutvonalak szétrombolása csak a legvégső szükség esetén van tervezve. Ez idő szerint nincs ok az aggodalomra. Csak akkor volna veszedelem, ha az európai diplomácia a portát támadásra biztatná, vagy valamely állam háborút kezdene Törökország ellen.

KÜLFÖLD.

A szerb válság vége.

Budapest, július 20.

A szerb válság szombat este váratlan fordulatot vett. Velimirovicsnak sikerült az akadályokat elhárítani s ma már biztosítva van kormányalakítása. Ezzel a végtelenségbe húzódó válság, mely a szerb közvéleményt oly nagy izgalomban tartotta, véget ért. Az új kormányelnök egyike a legtekintélyesebb szerb államférfiaknak, kinek neve garancia arra nézve, hogy a programot, melyet vállalt, a maga teljességében fogja megvalósítani és pedig első-sorban az Ausztria-Magyarországgal megkötendő kereskedelmi szerződést.

Azokkal a külföldön elterjedt hírekkel szemben, hogy Péter király a válság meg nem oldása esetén államesinyt tervezett, a király kabinetirodájának főnöke erélyes cáfolatot tesz közzé, melyben kijelenti, hogy a király egy pillanatig sem gondolt arra, hogy letérjen az alkotmányosság útjáról.

Krisztics Jován, a király kabinetirodájának főnöke, a következő nyilatkozatot adta ki:

Azok a nyugtalanító hírek, amelyeket a kormányválsággal kapcsolatosan a külföldi újságok közöltek, teljesen alaptalanok. Ugy a fővárosban, mint a vidéken teljes nyugalom és példás rend van. A király ő felsége az egész válság alatt szigorúan alkotmányos magatartást tanusított és egy pillanatra sem gondolt arra, hogy oly intézkedéseket tegyen, amelyek az alkotmánynyal nincsenek összhangzásban, mert meg van róla győződve, hogy a mostani kormányrendszer, a legszigorubb alkotmányosság és parlamentarizmus, a szerb nép biztosított joga, amelyet érinteni nem szabad. Ami a külföldi lapoknak a király lemondásáról szóló híreket illeti, ki kell jelentenem, hogy ő felsége az általa annyira szeretett ország iránt való szent kötelességek érzéséből annyira át van hatva, hogy soha sem fog eszébe jutni, hogy az országot beláthatatlan veszedelemnek tegye ki.

Belgrádi jelentések szerint, miután még szombaton este mind a két radikális párt biztosította támogatásáról Velimirovicsot s kijelentette, hogy nem kompromittálta ő-radikálisokból alakítandó kabinetnek a költségvetést és a Magyarország-Ausztriával való kereskedelmi szerződést meg fogja szavazni, Velimirovics kapinettjének megalakulása biztosnak tekinthető. Csak a pénzügyi tárca okozott még nehézséget: Popovics Mihály, a bécsi tárgyalás intézője és volt pénzügyminiszter eddig ismételtelen kijelentette, hogy nem hajlandó tárcazt vállalni, mert személyes konfliktusa volt Protics Sztóján volt belügyminiszterrel, aki az ő-radikálisok klubjában még mindig nagy szerepet játszik. De Velimirovicsnak végre mégis sikerült Popovicsot megnyerni. Popovics, aki ez idő szerint Magyarországon van, a királytól távirati meghívást kapott.

Az új-radikális párt tegnap délelőtt tartott ülésén elfogadta az ő-radikális párt által is helyesléssel fogadott kompromisszum-tervezetet. A két párt delegátusai erről délben tartott ülésükön jegyzőkönyvet vettek fel. A kompromisszum rendelkezései a következők: Velimirovics megalakítja az új kormányt, amelyben Velimirovics a miniszterelnök és középítkezésiügyi, Milovanovics a külügyi és ideiglenesen az igazságügyi, Milosavlyevics a belügyi, Nikolics András a közoktatásügyi, Popovics Mihály a pénzügyi és ideiglenesen a kereskedelemügyi és Stepanovics tábornok a hadügyi tárczákat veszik át. E kormány az apanázs-javaslat mellőzéseivel elintézi az 1908. évi költségvetést és a monarchiával kötött kereskedelmi szerződést; ezután pedig három új-radikális képviselő tárczaválalása által rekonstruálják. A rendes ülésszakban a jelen szkupstina elintézi az 1909. évi költségvetést, a választói jog revízióját, továbbá az esetleg még szükséges állami szükségletekre vonatkozó javaslatokat. Az új választás legkésőbb 1909. évi szeptemberben lesz. A házszabályrevízió kérdésének elintézését elejtik. A válság ily módon megoldottnak látszik. A kedvező fordulat beállta a király közbelépésének köszönhető, aki rábirta az ellenséges pártokat az engedékenységre. Ezenkívül az is hozzájárult a válság megoldásának siettetéséhez, hogy a Milovanovics-misszió megfeneklése főleg Belgrádban nagy elkeseredést szült és mindenfelől a válság gyors elintézését követelték.

Péter király ma délben írta alá az új kormány kinevezéséről szóló ukázt. Eszerint az új kormány a következőképpen alakul meg: Velimirovics elnökség és középítkezésiügyi, Milovanovics külügyi és ideiglenesen igazságügyi, Milosavlyevics belügyi, Popovics pénzügyi és ideiglenesen kereskedelemügyi, Nikolics közoktatásügyi, Stepanovics tábornok hadügyi. Ezzel a válság véget ért.

A hivatalos lap mai száma még nem közli az új kormány tagjainak kinevezését. Ennek az az oka, hogy Popovics új pénzügyminiszternek még nem lehetett kézbesíteni a kinevezési okiratot, mert külföldön tartózkodik és címét senki sem tudja.

Az Odjek, az új-radikálisok lapja meg van elégedve a válság illetlen megoldásával, a nacziionalisták lapja azt fejtegeti, hogy a krízis azért húzódott olyan sokáig, mert a két radikális párt az ország érdekét nem tekintve, egymással csereberélt.

A portugál királyi család előlege. Az a parlamentli vizsgálóbizottság, mely a királyi családnak adott előlegeket és az államháztartásban évek óta elkövetett visszaéléseket vizsgálja át, kiderítette, hogy nemcsak a királyi család tagjai, hanem magasrangú udvari és kormányhivatalnokok is kaptak hihetetlen nagy összegű előlegeket. Bebizonyosodott, hogy egy udvari hivatalnok, akinek évi fizetése 10.000 frank volt, 250.000 frank előleget vett fel az állampénztárból, sőt egy másik 650.000 frankot. De ennél is cifrább eset a következő. Egy udvari hivatalnokot a kormány kinevezett egy afrikai portugál gyarmatra kormányzó-nak. Az illető felvette előre öt évi fizetését s aztán lemondott állásáról anélkül, hogy elfoglalta volna. A bizottság a parlamentben kiméletlenül le fogja lépni a visszaéléseket és a kompromittált hivatalnokok névsorát bemutatja a képviselőháznak. Nagy botrányra van kilátás, mert az illetők között sokan vannak, akik ma is magas méltóságokat töltenek be.

A perzsa forradalom. A sah folytonosan megerősíti táborát a Bagsa-kertben. A vidéken ezrével toborozzák a lovasságot, hogy Aserbáicsán ellen küldjék. Tegnap és ma hat katonaszökevényt deportáltak. A sah kiadta a rendeletet, hogy Tebrizben minden áron meg kell semmisíteni a nacziionalistákat. A város a forradalmárok hatalmában van, a lakosság közt nagy az izgatottság. Rechim khán lovasainak visszavonulását a sah kudarcának tartják. Az a két gyalogezred, amelyet Teheránból odarendeltek, fegyvereinek és municiójának hátrahagyásával elszéledt és megszökött. Szombaton délután a népvezérek a főmeccetben gyűlést tartottak és elhatározták, hogy megtámadnak két városrészt a papság hatalmának megtörésére. Az orosz főkonzul megígérte, hogy táviratban fog kérni a sahtól amnesztiát és a politikai

klub sé
reggel
ben-láz
főkonzu
sah vál
lom. Eg
lások m
találják.

Lev
került le
fegyver
veszede
Amerika
a hondu
távirat
tett a f
küzdelen
és San-

Gro

Egy
tragikus
v. b. t
titkár,
tiz óra
sán me
ölte me
hatalma
het, hog
talán m
ben, lel
megtart
kicsi ól
len pon
denekfe
mon L

Ime
elegáns
ma szí
csak ol
ngyanol
akármel
utat rój

Gr
Hiába v
tartottá
merték,
Grom
amelyne
bogó sz
szoritás
solygó
amely
dolgozó
mást ter
dig mos

Az ö
ismeretl
renesétl
maga ak
hogy a
Talán n
föltötte
tudja, h
ber vol
vannak,
gyon ke
tett ösz
el, hogy
levelet
nek, P
kerle
váry
nének, g
nek és

klub sértetlenségét. Tegnapig nem jött válasz és ma reggel még nagyobb lett az izgatottság. A mecsetekben lázító proklamációt ragasztottak ki s az orosz főkonzult árulással vádolják. Ma állítólag megjött a sahs válasza és erre talán helyre fog állani a nyugalom. Egyelőre az utcákon az összeütközések és rablások mindennaposak. A royalistákat öldölik, ahol találják.

Levert forradalom. A hondurasi forradalmat sikerült leverni, mielőtt az Egyesült-Államok kormánya fegyveresen lépett volna fel. A forrongás már olyan veszedelmes arányokat vett, hogy egész Közép-Amerika békéje kockán forgott. Newyorkba tegnap a hondurasi köztársaság elnökségétől a következő távirat érkezett: A köztársaság kormánya véget vetett a forradalmi mozgalomnak. Az ellenség tíz napi küzdelem után Nacaome mellett vereséget szenvedett és San-Salvadorba menekült.

Gromon Dezső öngyilkos lett.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 20.

Egy sikerekben gazdag pálya ért ma tragikus befejezéséhez. Báró Gromon Dezső v. b. t. t. nyugalmazott honvédelmi államtitkár, a közmunkatanács alelnöke, ma d. e. fél tíz óra tájban a Papnövelde-utcában lévő lakásán mellbe lőtte magát. A gyilkos golyó nem ölte meg azonnal a késő aggságában is dalás, hatalmas embert, csak súlyos sebeket ejtett. Lehet, hogy a gondos ápolás s a tudomány hatalma talán még csodát tesz a halálra szaggatott testben, lehet, hogy Gromon Dezső fölépül és megtartható lesz az élet számára; az a kiröppent kicsi ólomgolyó azonban egyszerre kérelhetetlen pontot tett abban a derűs, mosolygó és mindenekfelett harmónikus életben, amelyet a Gromon Dezső életének hittek.

Ime kiderült, hogy annak a rózsásarcu, elegáns öreg urnak élete, akinek derűs nyugalma szinte hozzátartozott már egyéniségéhez, csak olyan súlyos harcokat, olyan keresztet, ugyanolyan sivár gondokat rejtgetett, mint akármelyikünké, akik ezt a göröngyös, hosszú utat rójuk.

Gromon Dezső nem volt boldog ember. Hiába volt egész pályája a kiváltságosaké, hiába tartották őt még azok is, akik közelebből ismerték, a szerencse dédelgetett kedvencének, Gromon Dezső ma revolvert fogott magára, amelynek finom aczélsövét odairánvoztta dobogó szívére. Oda, ahol fájt, ahol olyan kínzó szoritást érzett, amelyet nem birt többé mosolygó arczeccal elviselni. És az a dörrenés, amely a papnövelde-utcai legénylakás elegáns dolgozószobájában elhangzott, egyszerre valamást tett. Őszinte, nem várt valamást egy mindig mosolygó, szép, hazug férfiarcz helyett.

Az öngyilkosság közvetlen oka egyelőre még ismeretlen. Eleinte úgy hírlett, hogy véletlen szerencsétlenség érte a volt államtitkárt. Talán ő maga akarta így. Egész a sirig akart mosolyogni, hogy a boldog ember emlékéit hagyja maga után. Talán nem akarta, hogy a tömeg, amely mindig fölötté álló, elegáns grandseigneurnek látta, megtudja, hogy ő is csak olyan esendő, gyarló ember volt, aki szenved, akinek kiesinyes gondolai vannak, akit kálváriája össze is tépett. Csak nagyon keveseknek, a hozzá legközelebb állóknak tett őszinte vallomást, csak ezeknek mondotta el, hogy valamiért el kell mennie. Mindössze hat levelet hagyott maga után. Egyet az ügyvédnek, Pásztélyi Jenő dr.-nak, aztán Wekerle Sándor miniszterelnöknek, Fejérváry Géza bárónak, gróf Mailáth Györgynének, gróf Mailáth Gusztáv erdélyi püspöknek és Cseh Ervin volt horvát miniszternek.

Ezekben a levelekben bizonyára megírta az öngyilkos tettének igazi okát; miután azonban tragikus sorsa még nem tölt be rajta, a levelek egyelőre zárva maradtak. A rendőri vizsgálat annyit már bebizonyított, hogy nem véletlen baleset, hanem öngyilkosság történt és szinte bizonyos, hogy nagy anyagi gondok adták a szerencsétlen ember kezébe a revolvert.

Gromon Dezső most a halállal vívódik; orvosai alig biznak felépülésében.

Az előzmények.

Báró Gromon Dezső a Papnövelde-utca tizedik száma alatt a második emelet ötödik számú lakásában lakott. Elegáns ötszobás garconlakás, lépcsőházi bejárattal. Az ajtón fényes réztábla ékeskedik a következő felirással:

„Báró Gromon Dezső.”

A névtábla fölötti másik réztáblán a következő felírás van:

„Nincs honn.”

Ez a tábla állandóan ki van téve, mert a báró számos könyvradománygyűjtő, ügynök kereste fel naponta. Gromon Dezső báró már napok óta vadászatra készült.

Ma délelőtt akart elutazni. Vasárnap este tizenegy órakor ment haza s nyomban nyugalomra tért. Reggel, mint mindennap, öt órakor ébredt fel. Becsöngette Ilg Ferencz nevű szolgáját, aki felöltöztette. A báró azután hordárt hivatott s podgyászát kiküldte a keleti pályaudvarra. Majd a borbélyát hívatta, megborotválkozott, azután megreggelizett. Sonkát és tejet evett. Nyolcz óra lehetett, amikor leült az íróasztalához és leveleket írt. Közben Praner Károly szobatisztító jelentkezett, hogy a lakást takarítsa. Pranert a báró az ebédlőbe küldötte, a dolgozószoba ajtaját pedig magára zárta.

Az öngyilkosság.

Kilencz óra tíz perc volt, amikor Ilg Ferencz, aki az előszobában tartózkodott, csengestést hallott. A következő pillanatban revolverlövés döröje hallatszott a báró hálószobájából. Ilg, később pedig Praner is berontottak. A bárót a dolgozószobából nyíló hálószobában a tükrök előtt egy nagy karosszékben ülve találták. A melléből vér patakzott, a karosszék előtt hevert a revolver. Ilg az első pillanatban tudta, hogy mi történt. Felkapta a revolvert, a nyitott utcai ablakhoz sietett s a kapu előtt posztoló rendőrnek lekiáltott:

— Rendőr, jöjjen fel!

A rendőr felsietett s értesülvén a történetekről, a báró lakásán lévő telefonon kihívta a mentőket, majd a főkapitányt és a negyedik kerületi kapitányságot értesítette az eseményről. Pár pillanat múlva a helyszínen volt dr. Virosztek Győző mentő-főorvos, a negyedik kerületi kapitányságról: dr. Pekáry József rendőrkapitány és Nagy Kálmán rendőrorvos, a főkapitányságról: Palágyi Kálmán főfelügyelő, Tóth János rendőrkapitány, Keresztessy Gyula rendőrfogalmazó és dr. Tirser Ernő rendőrorvos. Közben a báró eszméletre tért. Berta III. Ferencz rendőr és Ilg a segítségére siettek. A báró azonban intett, majd gyenge hangon így szólt a rendőröknek:

— Öngyilkos akartam lenni. Most már hagyjatok, fiaim, pihenni.

Az első segély.

Dr. Virosztek Győző mentő-főorvos érkezett elsőnek a nagybeteghez automobilon. Pár perccel később a rendőri bizottság is künn volt a helyszínen. A vizsgálat megállapította, hogy báró Gromon Dezső reggel kilencz óra tíz perczkor kísérelte meg az öngyilkosságot. A hálószobában lévő toalett-tükör elé ült egy bőrkarosszékbe. Mellén a ruháját kigombolta. Bal kezével megnyomta a toalett-tükör asztalkáján lévő csengőt s ugyanabban a pillanatban a jobb kezében levő kilencz milliméteres Lancaster-revolverrel a bal mellébe lőtt. A golyó a hetedik és nyolczadik borda között, a mellbimbó alatt hatolt a mellbe. Keresztülforrt a tüdőt s a bal lapoczkát elhagyva a testet, a karosszék kipárnázott támlájába fúródott.

A vadász és a rendőr nem sok tájékoztatást nyújthattak a betegre vonatkozólag a mentőknek. A tünetekből azonban megállapítható

volt, hogy a golyó a gyomrot és a tüdőt sebezte meg. A heves izzadás a szív működés gyengülését jelenti, miért is állapota nagyon válságos.

A mentők azonnal bekötötték a sebet, amit az eszméleténél levő báró elég nyugodtan tűrt.

— Borzasztóan izzadok! — mondta elhaló hangon.

— Fáj valamije, kegyelmes uram? — kérdezte dr. Virosztek.

— Nagyon rosszul érzem magam . . .

Majd hozzátette, alig hallhatóan:

— Szurást érzek a mellemben . . .

Dr. Virosztek ekkor valamelyik szanatóriumba akarta szállítani a bárót.

— Nem, nem engedem! Hagyjának itthon!

A mentők ekkor ágyába fektették a beteget, a legnagyobb kimérettel persze, mert fájdalomról panaszkodott.

— Huzzák le, kérem, a lábamról a szandált . . .

Megpróbálták, de nem sikerült, mert báró Gromon heves fájdalomról panaszkodott. Késsel fejtették hát le a szandált lábáról.

Dr. Virosztek a báró mellett maradt, a mentőket pedig további intézkedésig visszaküldte a központi mentőállomásra.

Az öngyilkosság híre természetesen az egész városban villámgyorsan elterjedt és mindenfelé nagy megdöbbenést keltett. Tíz óra tájban az épület folyosója már telve volt újságírókkal, akiket az orvosok informáltak ugyan a beteg állapotáról, bemennie azonban senkinek sem volt szabad. Tizenegy óra tájban megjelent a nagybetegnél gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter. Később Wekerle Sándor miniszterelnök és a politikai világ és társadalom számos kitünősége érdeklődött a nagybeteg állapota után. Az öngyilkosságról gróf Zichy Aladár táviratot küldött a királynak Ischlbe.

Az öngyilkosság oka.

Gromon Dezső már régen készülhet a halálra. Erre vall az, hogy a szolgájának napokkal ezelőtt mondta, hogy halálát érzi.

— Ferencz, te még sokáig élhetsz, de én nemsokára meghalok.

Ilg ezt a kijelentést a báró magas életkorára értette, de nem gondolta, hogy a báró öngyilkos gondolatokat forgat. Abból a körülményből, hogy el akart utazni, arra következtettek, hogy első terve szerint vidéken akarta az öngyilkosságot elkövetni.

Az öngyilkosság okára nézve azonban semmit sem lehet megtudni. Csak sejtik, hogy anyagi gondok a tragédia okozói. Az öngyilkos hagyott ugyan levelet maga után, ezeket azonban nem bontották föl, miután a halál még nem állott be.

Az íróasztalon hat lepecsételt levelet találtak. A leveleket ma reggel írta az életunt s Wekerle Sándor miniszterelnöknek, báró Fehérváry Gézának, özvegy Mailáth Györgynének, a néhai országbíró özvegyének, aki a báró nagynénje volt, Cseh Ervinnek, Vaszary Kolos hercegprimásnak és dr. Pásztélyi Jenő ügyvédnek, a báró jogtanácsosának szólnak. A miniszterelnöknek szóló levelet nyomban eljuttatták dr. Boda Dezső főkapitányhoz, aki személyesen adta át a miniszterelnöknek. A többi levelet visszatartották s átadták dr. Pásztélyi Jenőnek, aki a délelőtti folyamán szintén megjelent a nagybeteg ágya mellett, hogy a szükséges intézkedéseket megtehesse.

Megírta a gyászjelentését.

Érdekes, hogy Gromon, mielőtt tragikus tettét végrehajtotta volna, megírta gyászjelentését. A gyászjelentés, amelyet ott találtak íróasztalán, így szól:

„Cseh Ervin volt horvát miniszter jelenti, hogy barátja és rokona, báró Gromon Dezső, v. b. t. t. nyug. honvédelmi államtitkár, a közmunkák tanácsának elnöke . . . váratlanul elhunyt. Temetése . . . lesz. A római egyház parancsai szerint.”

Ezt az írást Pásztélyi ügyvéd őrzi most.

Ezenkívül táviratozott Gromon a hercegprimásnak is, akitől, mint egyháza fejtől bocsánatot kér tettéért és kéri, hogy egyházi szertartással temessék el. A távirat így szól:

Eminenciás uram! Bocsásson meg, hogy így válok meg az élettől, de nem tehettem mást. Bocsássa meg bűnemet és temetessen el a katolikus egyház szertartása szerint. Gromon Dezső.

Végrendeletet szintén hagyott az öngyilkos. Ez az okirat az ügyvédnek írt és öt sűrű oldalt tevő levélhez van mellékelve.

Az orvosok véleménye.

A beteg állapota a nap folyamán változatlan volt. Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint az öngyilkos a hálókabát alatt, a nyitott ingen keresztül szoritotta melléhez a revolvért, azonban oly közel az ingomb szegélyéhez, hogy a golyóval együtt vászfonoszlányok is behatoltak a testbe. Ugy a két orvos, mint dr. Virosztek véleményét ez a körülmény nagyon befolyásolja. Szerintük a golyó bár áthatolt a tüdőn, nem okozott feltétlenül halálos sebesülést. Csak az a kérdés, vajon a behatolt ingfoszlányok következtében nem történt-e infekció.

Amennyiben vérmergezés esete nem forog fenn s a tüdőben lobos folyamatok nem okoznak komplikációt, az öngyilkos, dacára hetven esztendő korának, életben maradhat. Az érverés kielégítő s a beteg pillanatig sem veszítette el öntudatát.

Délután 2 óraker. A báró állapota a körülményekhez képest kielégítő. Háromnegyed ket-tőkor enni kívánt. Az orvosok megvizsgálták előbb és megengedték neki, hogy huslevest egyék. Néhány kanál levest jó étvágygyal elfogyasztott és nyomban ezután mély álomba merült.

Négy óraker: A beteg állapota változatlan. Az érverés rendes. A korábbi állapotához képest nagyobb fokú hőemelkedés nincs. A beteg csendesen fekszik ágyában. A délután folyamán számos előkelőség kereste a beteg főurat és adták le névjegyeiket.

Éste hét óraker a beteg hűsítőt kívánt, mire ápolói az orvos engedelmével egy kis jegeskávét adták neki.

Kilenc óraker levest kapott, amit elég jó étvágygyal fogyasztott el.

A beteg mellett állandóan orvos van, aki valószínűleg az éjszakát is melette tölti, hogy baj esetén Farkas tanár megérkezéig, aki a kezelést végzi, a szükséges orvosi intézkedéseket megtegye.

Éjjel tizenegy-tizenkét óra között egy kis láz jelentkezett. A beteg némileg nyugtalan és ideges beszélgetéseket kezd környezetével. A beszéd természetesen ártalmára van s ezért az orvos nyugalomra inti. Komplikációk egyelőre még nincsenek és közvetlen veszedelem sincs, ha a láz nem emelkedik.

Két óraker a láz engedtt, a beteg nyugodt álomra szenderült. Az orvosok most már biznak felépülésében.

A beteg hogyléte iránt az éjjeli órákban is nagyon élénk az érdeklődés.

A rendőrség jelentése.

Főntebb elmondottuk már, hogy a főkapitányságról bizottság ment Gromon Dezső báró lakására. A bizottság, amely Tóth János rendőrkapitányból és dr. Tirser főorvosból, továbbá egy rendőri irnokból állott, háromnegyed tizenegy órától déli tizenkét óráig dolgozott a helyszínen s a vizsgálatról azonnal írásbeli jelentést tett dr. Boda Dezső főkapitánynak.

A jelentés elmondja mindenekelőtt, hogy milyen körülmények között ment végbe az öngyilkosság. Gromon Dezső báró karosszékből ülve követte el az öngyilkossági kísérletet, egyben megnyomta a villamos csengő gombját. Ilg Ferencz, a báró inasa nyomban belépett a szobába, ahol a lövés már eldőrdült. Amikor Ilg Ferencz belépett, Gromon Dezső már hanyatt dőlt a karosszékből, melléből vér szivárgott elő.

— Franz, lieber Franz, ich fühle mich unwohl! Sehr unwohl! — mondta belépő inasának és azontul perczekig egy szót sem szólt.

Az Egyetem-téri rendőrszem — mondja tovább a jelentés — kihívta a kegyelmes urhoz a mentőket, akik tíz percz alatt megérkeztek. Virosztek főorvos bekötözte a vérző sebet, miután megállapította, hogy a golyó nincs a testben. Alulírott bizottság megállapította azt is, hogy a golyó az angol stílusú bőrdívánba furdott. A golyót onnan ki is vette, azután megtartotta a helyszíni szemlét. Az orvosok kérésére a sebesült kegyelmes urat nem hallgatta ki. A kegyelmes ur ágyában fekszik mozdulatlanul.

Eszméleténél van és többször szédült a szobában. A lakásban minden a legnagyobb rendben találtatott. Dr. Pásztélyi Jenő ügyvéd ur, a kegyelmes ur jogtanácsosa, azzal a kérelemmel fordult a bizottsághoz, hogy küldjön ki egy detektívot a lakásba, nehogy ott idegenek ki- és bejárhassanak. Később ezt a kérelmet visszavonta és így az tárgyalanná lett. A jegyzőkönyv felvétele után a bizottság távozott.

Tóth János rendőrkapitány,
dr. Tirser Ernő orvos,
Palágyi Kálmán detektív-felügyelő,
dr. Virosztek mentőellenőrző orvos,
dr. Pásztélyi Jenő ügyvéd.

Lapzártakor.

A késő éjjeli órákban föltétlenül megbízható oldalról olyan értesüléseket vettünk, amelyek egyszerre minden kétséget kizáró módon érthetővé teszik az öngyilkos kísérletet. Ezek szerint teljesen bizonyos, hogy báró Gromon Dezső súlyos anyagi gondjai elől menekülve kereste a halált. Anyagi helyzete nem is zilált volt, de egyenesen kétségbeesítő. A tönk szélén állott, a romlás föltartoztathatlan volt. Kinos hajszá volt az élete és a vergődések végén a szűkség fakó réme fenyegette. Ez elől a rém elől akart menekülni.

Gromon Dezső ellen 61 kielégítési végrehajtás volt folyamatban, összesen mintegy négyszázötven ezer koronát kitevő adósságok miatt. Ebben a rengeteg összegben a fővárosnak majdnem minden uzsorása és szövetkezete érdekelve van. A hitelezők természetesen erősen szoritották a befolyását vesztett adóst, ami annál kétségbeesítőbb volt Gromonra nézve, mert a zsirókban igen sok előkelő jóbarátja érdekelve volt, akik közül többen szemrehányásokat tettek neki az egyre sűrűbben megismétlődő ovatolások miatt. A legutóbbi időközökben már csak 100—150 koronás törlesztésekkel bírta az összeomlást ideig-óráig elodázní. Egy ízben csődöt is kértek ellene, s a csődnyitást csak úgy tudta megakadályozni, hogy letette a vagyontalansági esküt.

Ezek után most már érthető, hogy az öreg, törődött ember, ennél az életnél a halált többre becsülte.

Életrajzi adatok.

Gromon Dezső 1838-ban született Vajszkán. Tanulmányait külföldön végezte, ahonnan visszatérve, megyéje közéletében már kora ifjúságától fogva résztvett. 1869-ben a hódásági kerület országgyűlési képviselővé választotta balközépi programmal. 1875-ben először volt a báczbodrogmegyei tovarisovai kerület képviselője. 1876-ban Bácsmegeye, Zombor, Szabadka és Baja városok főispánja lett és ezen minőségében kapta 1878-ban a szent István-rend kiskeresztjét. Mint kormánybiztos, több ízben működött árvízveszedelmek elhárításán s a szegedi árvíz alkalmával is nagy tevékenységet fejtett ki több társával együtt a veszélyeztetett lakosság és területek védelmében. Majd a tiszaí VI. és VII. öblözetek ármentesített területén végezte a telepítéseket mint kormánybiztos és végrehajtotta a hertelendyfalvi, nagy-györgyfalvi és gyurgyevői telepések vissza-telepítését. A főispánságtól 1880-ban lépett vissza. 1881 óta a tovarisovai kerület képviselője volt. Báró Fejérváry honvédelmi miniszterrel való kinevezése után honvédelmi államtitkárrá nevezetett ki. Ezen minőségben szerzett érdemeiért a király 1890-ben a II. oszt. vaskoronarenddel, 1894-ben pedig a valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki, 1896-ban pedig az ezredéves kiállítás hadügyi és hadtörténelmi csoportjainak szervezéséért a Ferencz József-rend nagykeresztjét kapta. A Tiszakabinet bukásakor ő is nyugalomba vonult s néhány hónappal később érdemei elismerésül a király a bárói ranggal tüntette ki. Nyugalomba vonulása óta teljesen visszalépett a nyilvános szerepléstől és csak amióta báró Podmaniczky Frigyes, a közmunkák tanácsának elnöke meghalt, mint a tanács alelnöke került újból a nyilvánosság elé Gromon neve.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Mármaros vármegye tisztikara az egész megyei közigazgatást és a tisztikart ért támadásokkal szemben követendő magatartására nézve értekezletet tartott Bálya János főjegyző elnöklésével az egész tisztikar részvétele mellett. Az értekezlet dr. Mihályi János tiszti főügyész indítványára egyhangúlag elhatározta, hogy a tisztikart ért támadások következtében oltalomért és elégtételért a vármegye

törvényhatósági bizottságához fordul. A benyújtandó kérvényben kifejti, hogy úgy a helyi, mint a fővárosi sajtóban a megyei közigazgatás és a vármegye első tisztviselői ellen már több ízben igaztalan támadások intézettek. A tisztikar tudja, hogy a közélet terén működő tisztviselők a nyilvánosság elől el nem zárkozhatnak s a jogos bírálatot mindenkor megnyugvással fogadják, de midőn tapasztalja, hogy gyanúsítások, melyek még vizsgálat tárgyát sem képezték, befejezett tényekként tüntettetnek fel, kötelességének tartja felemelni tiltakozó szavát.

A Gotterhalte miatt. Fehértemplom városa tegnap tartott közgyűlésén rosszasalását fejezte ki Dsida Lajos polgármester amaz eljárása felett, hogy Lipót Szalvátor főherczeg Fehértemplomban való időzése alkalmával, mikor a Gotterhaltét játszották, azt nem hallgatta állva végig. A rosszasalási indítvány mellett 32-en, ellene 23-an szavaztak. A pángermánok, románok és szerbek a rosszasalás mellett szavaztak. Ez a határozat a délvidéken felburjázott pángermán izgatás eredménye, mit az bizonyít leginkább, hogy a polgármester ellen a német néppárt vezére, dr. Kremling Lajos kelt ki legélesebben.

Az olvasóhoz.

Az új félév kezdetén új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés“-re, a legrégebb s legtekintélyesebb magyar függetlenségi napilapra.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hi marad eddigi nagy múltjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz híven, eddig Irányította, ezentul is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzet állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentul is törhetetlenül és megújuló Intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar naplappot adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a napl események részletes és pontos feltárásával ezentul is a vezető helyen fog állani.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja“ czimű, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponkint. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességeit, a kül- és belföld nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentul csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . . 7 kor. — fill.
Félévre . . . 14 kor. — fill.
Egész évre . . . 28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

A déli vasutasok mozgalmá.

— Országos gyűlés Nagykanizsán. —

Nagykanizsa, július 19.

A déli vasut magyarországi vonalainak alkalmazottai tavaly mozgalmat indítottak helyzetük javítására. A mozgalom eredményeként az idén, február 9-én Nagykanizsán tartott országos gyűlésen memorandum foglalták kívánásaikat. Az emlékiratot a Magyar Szentkorona Országai Vasutas Szövetsége központi vezetőségének adták át azzal a megbízással, hogy azt továbbítsa a déli vasut budapesti igazgatóságának. Juniusig egyáltalában nem érkezett hír a memorandum sorsáról.

Az alkalmazottak körében gyökeret vert a gyanu, hogy a Vasutas Szövetség központi vezetősége nem járt el megbízásában s az emlékiratot nem juttatta rendeltetési helyére. A kedélyek mind izgatottabbá váltak s csak alkalom kellett, hogy az elégedetlenség nyíltan is kitörjön. Az alkalom hamar elérkezett. A központi vezetőség egyetlen déli vasutas tagja, Vonyafka Károly számvizsgáló június 11-én gyűlésre hívta össze, hogy újra megbeszéljék a vasutasok sérelmeit s a kanizsainál jóval erélyesebb határozattal szólítsák fel a déli vasut igazgatóságát az alkalmazottak helyzetének javítására. A gyűlésen új memorandumot dolgoztak ki, amelyben szinte teljesíthetetlen követeléseket szabtak. Az igazgatóság erre levelet intézett a Vasutas Szövetség elnökéhez, amelyben a vasutasok követeléseit teljesíthetetlennek mondta. Gróf Batthyány Tivadar a Szövetség hivatalos lapjában, a „Vasutas Szövetség”-ben válaszolt lovag Brám vezérigazgatónak s a memorandum illetén való elintézését „elnöki minőségében teljes megnyugvással fogadta.”

Vonyafka, aki a szigorú budai határozat értelmi szerzője volt, Batthyány levelének megjelenése után csitító körutra indult. A Szövetség soproni kerülete július 5-én tartott választmányi ülésén lányságáért és tehetetlenségéért megrótt a központi vezetőséget és bizalmatlanságot szavazott Vonyafka Károlynak. Egyben felszólította a Szövetség vezetőségét, hogy e hó 19-ére Nagykanizsára országos déli vasutas gyűlést hívjon egybe. A cél az volt, hogy egyrészt a soproni határozatokat a Szövetség összes déli vasutas tagjai magukévá tegyék, másrészt, hogy a február 9-iki nagykanizsai gyűlésen szerkesztett követelésekhez való ragaszkodásukat kifejezzék.

A gyűlés ma meg is volt Nagykanizsán. Sopron, Székesfehérvár, Szombathely, Barcs, Csáktornya, Lelle, Siófok, Zágráb, az osztrák Pettau és Marburg vasuti alkalmazottai közül mintegy háromszázan jöttek össze a gyűlésre. A gyűlés összehívói azonban nem tartották be az alapszabályszerű időt és tizenegy nap helyett tizenkettőre tüzték ki az összehívás után a gyűlés napját. E miatt aztán a gyűlés nem hozhatott határozatot. A kormány képviselőjében megjelent Uray Zoltán vasuti és hajózási főfelügyelő a gyűlés megtartása ellen tiltakozott. Az összehívók, nehogy egészen kárba vesszen az idő és fáradság, amelylyel a vasutasok Kanizsára jövelele járt, a rendőrhatalomhoz fordultak, hogy a gyűlést, amelyen határozatot hozni nem, csak megállapodni lehet. A gyűlés így is izgatott lefolyású volt.

Rosenheim Gyula székesfehérvári mérnök üdvözölte a megjelenteket, aztán elmondta a mai gyűlés előzményeit. Megállapította, hogy a Vonyafka számvizsgáló által egybehívott budai gyűlésen szerkesztett memorandum hét pontja csak rontott a déli vasut alkalmazottainak helyzetén, olyan követeléseket tartalmaz a hét pont, amelyekről megfogalmazni előre is tudhatták, hogy teljesíthetetlenek. A hibát, amelyet Budán követtek el, Nagykanizsán kell reparálni. Tiltakozik az összesség nevében a Szövetség hivatalos lapjának utolsó számában foglalt amaz inszINUÁCIÓ ellen, mintha azok, akik a fizetésrendezési mozgalom élén állanak, erkölcstelen, vagy törvénytelen eszközökkel dolgoznának. A nagykanizsai memorandumot, amelyet a vasut igazgatósága, úgy látszik, nem kapott kézhez, újra az igazgatóság elé kell terjeszteni.

Utána Strom Ignác jegyző felolvasta a sop-

roni kerület e hó 5-én tartott választmányi ülésén hozott első határozatát, mire a Szövetség ügyvezető alelnöke, Kramer Gyula, aki szintén megjelent a gyűlésen, megkísérelte a Szövetség magartatásának védelmét, de teljesen sikertelenül.

Az értekezlet ezután a soproni kerület második határozatát tette magáévá, azt, amely Vonyafka iránt bizalmatlanságot tartalmaz. Buchwald kérdésére Kramer Gyula kijelentette, hogy Brám igazgató levelét Vonyafka vitte Batthyányhoz.

Mielőtt a gyűlést az elnök berekesztette volna, felolvasta a győr—sopron—ebenfurti vasut alkalmazottainak és a soproni déli vasutas szövetségi tagoknak üdvözlő táviratait. Végül Brüll (Marburg) az osztrákok nevében üdvözölte a gyűlést és meghívta magyar kollégáit a marburgi gyűlésre.

Mozgó képek.

—
Xánikulában.

Zsenkó barátom nyáriás díszbe öltözött. Tükre elé állva magának is tetszett a frissen vasalt fehér tennisz dresszében, égszín selyem övmellényében és ugyanilyen szalagos, lehajtott karimájú panamájában.

Hajh, de mit használt a fess ruha, a tisztára beretvált arc és a hódításra kész fekete szem, ha a zseb üres!

Vasárnap volt. Tikkasztó a hőség. Minden ismerős család falun, vagy fürdön. A tenniszterek néptelenek. A zsur szezon rég lejárt. Sehoval sem állíthat be uzsonnára, vacsorára.

Pumpolásra sincs kilátás. Azok a pénzes fiúk, akikkel mellbeütödsi viszonyban volt, nem boldog, hogy a városban süttessék magukat, amikor a Balatonban lubiczkolhatnak, vagy a Tátrában hűselhetnek.

Csüggedten ment le az utcára. Legalább szórakozódik és elfelejti keservét. Hiszen az is jól esik az efajta ficsurnak, ha egy mosólány feléje fordítja tekintetét.

Csak hogy, még mosólányok se mutatkoztak a köruton. Azokat az örmesteriük, vagy a tüzoltójuk kivitte a Hungária-kertbe, esetleg a Budagyöngyö-hez. Persze a czechet a leány fizette. Milyen jó dolga is van egy ilyen bakaörmesternek!

Ellenben ott rakoztak a gyalogjáró szélén a gummiskocsik. Jöttére a kocsisok megemelték kalapjukat. Az egyik leugrott a bakról, hogy előzékenykedjék. A másik már csettentett is a lovának. De Zsenkó tovább ment. Restelte a dolgot, mert azt képzelte, hogy a fiakkerosok belelátnak a zsebébe.

A sarkon virágárus-mámi szegfűvel kínálta meg. Mindig ettől a ránczosarzu anyókatól szokta mindennapi gomblyuk-szegfűjét venni, mert ez olyan meggyőződéssel méltóságolta. Most elfordult és mintha a felhőket vizsgálná, az égnek emelte tekintetét s tovább sietett.

De csakhamar megláttotta lépteit. Ugy érezte, mintha lábain ólomsúlyt czipelne, mintha bőrét egy millió tüzes gombostűvel szurkálnák, mintha agya aszalódnék.

Nyelve száraz volt és mégis összefolyt a nyála, amikor egy gyümölcsös kofa dinnyéit s barackjait megpillantotta:

— Ha legalább husz vasam volna!

Ezt majd nem sirva sziszegte. Ez a fővárosszerte ismert gavalier, aki — jó időben — dobálja a borralvalót, pénzeli a cigányt és jószívvel látja el mulatópénzzel megszorult pajtásait! És most neki annyija sincs, hogy egy hideg feketét fizessen magának porczukorra!

— Hogy hát nincs-e hitele a törzskávéházaiban, vendéglőiben?

Hogyne volna. De erre Zsenkó nem is gondol. Az ő ambíciója nem engedi, hogy a közönséges pumpíráterekhez süllyedjen. Csak meghitt barátaitól fogad el kölcsönpénzt. A világ ne sejtse, hogy az ő zsebében is be szokott állni az aszály.

Csak hogy az olyan Zsenkó-féle elkényeztetett puha ember nem tűri, hogy félnapig is nélkülözze a szokott kedvteléseit. Most például fejébe vette, hogy elikkadt testét felüdití. És ha ezt a fejébe vette, annak meg is kell történni.

De hogyan!

Mintegy száz lépésnyire előtte oázist pillantott meg a poros aszfalt sivatagán. Nem valami csálóka délibáb, melyet a tulhevített levegő a káprázó szem elé vetített, hanem egy kézzel fogható — kávéházi terasz csikos ponyvasátor alatt babérfákkal s más délszaki zöldséggel.

Már hallotta is a kanalak csörrenését, amint szép asszonyok és kövér bácsik málnafagyaltot szopognak és szalmaszálon szürsölök a jeges italokat.

— Most már tudom, mit érezhetett Tantalus! — sóhajtotta Zsenkó.

Már csak tíz lépés választotta el az aranyozott rácsától. Már oda is ért. Ekkor valami gondolat villant át az agyán. Nyomban rá megtántorodott és egész hosszában elvágódta.

Szétvetett karokkal—lábakkal, behunyt szemmel, tátott szájjal hevert ott. Kalapja messze elgurult.

A kávéházból éles sikoltás hangzott:

— Szent isten! Elájult!

— Napszúrás!

Tizen is siettek hozzá. Egy csipkebluzos molett asszony letérdelt hozzá és a fejét az ölébe pihentette. Egy másik a batiszt zsebkendőjével törölgette a homlokát. Vera Violetta-parfümös volt a kendő.

— Víz! — nyögte Zsenkó és egyszerre tíz poharat is nyújtottak feléje.

A főpinczér is odajött és ő ejtette ki az első gyakorlati szót:

— Be kéne vinni . . . nem maradhat itt a porban.

— Igen, ha talpra birna állni! — kockáztatta meg valaki.

— Birok . . . talán! — nyögte ismét Zsenkó és már tápázkodott.

Kétfelől segítették s karonfogva, támogatva, tolva, vezették az árnyékos teraszra. Ott a legkényelmesebb helyet választották ki neki, párnát tettek a feje mögé és hozattak neki mandula-fagyaltot tejszinhabbal.

— De talán a jeges csokoládé jobbat tenne!

— Vagy ananászos cocktail?

— Ezt is, azt is . . . nyögdecselte Zsenkó.

Milyen örömmel fogadták ezt a kijelentését.

— Már jobban van! Gyorsan azt a csokoládét! . . . Jani cocktail! . . . Maga meg Lajos a fagyaltot hozza . . . de siessen!

És nézték, hogy kanalaz, hogy szürsölget, hogyan éled. Ő pedig hálás pillantásokat vetett jobbra is, balra is. Szeme nem is volt bágyadt — ellenkezőleg.

Amikor a frissítőket elfogyasztotta, elégedett sóhajjal mondta:

— Jól esett!

Ekkor az urak nyújtottak ezüst, arany, meg kromdílbbőr tárczákat feléje:

— Ez Gianacles . . .

— Ez Luxor . . .

— Talán inkább Henry Clayt parancsol.

Zsenkó senkit sem akart megsérteni. Mindegyik tárczából vett egyet. Sőt egy Memphist és egy Princessast is megtisztelt a választásával.

Majd csevegni kezdett. Elmondta, hogy ideges szédülésekben szenved. Dobálózott a bókokkal, szellemeskedett, végül pedig kijelentette, hogy a főpinczér soha sincs itt, amikor fizetni akar az ember.

Általános sértődöttség.

— Hogyan! Csak nem mondja komolyan? Amit mi rendelünk, azt mi szoktuk fizetni.

Ilyenkor nem illik disputálni. Zsenkó nem is disputált. Könnyed eleganciával hajlongott jobbra is, balra is, azután elment — éppen amikor egy pinczér se volt a látóhatáron.

Rosta.

TÁVIRATOK.

A zanzibári szultán Konstantinápolyban

Konstantinápoly, július 20. Hivatalos lapjelentések szerint a zanzibári szultán tegnap találkozott Abdul Hamid török szultánnal. Este a nagyvezér a magasrangú vendég tiszteletére diszebedet adott, amelyen a külügyminiszter is résztvett. Seyid Ali szultán holnap Nyugat-Európába utazik.

A dalai láma Pekingben.

Peking, július 20. A sanzi tartomány kormányzója császári ukázban megbízást kapott, hogy a dalai lámával közölje azt a parancsot, hogy jelentkezék Pekingben kihallgatásra.

A német Palestina-Bank részvénytőkéje.

Berlin, július 20. (Saját tudósítónktól.) A német Palestina Bank mai közgyűlésén elhatározta, hogy a részvénytőkét egy millió márkáról öt millióra emeli. A bank vezetésében Hohenlohe és Fürstenberg hercegek előkelő részt vesznek s a bank minden nagyobb kereskedelmi gócpontban fiókintézeteket fog létesíteni.

UJDONSÁGOK.

A léghajó poétái.

* * *

Az a mód, ahogyan a levegő meghódításáról és a kormányozható léghajó jövőjéről írnak, világosan elárulja az ugynevezett közvélemény mitológián, romantikus történelmen, irodalmon és hősi poémákon fölépült műveltségét. Csak így történhetik meg azután, hogyha egy végtelenül tökéletlen, kormányozhatónak alig mondható ballon fölpuffan a levegőben, a silány regényeken és még silányabb poémákon hizlalt fantázia rögtön látja már a levegőben dúló léghajó-csatakat, városok pusztulnak el, az egyik nép legázza a másikat, romokban hever minden és e romokon a kultúra géniusza keserű könyveket hullajt.

A kormányozható léghajó kétségtelenül föl van találva, mert a levegőben az ember bizonyos mértékig irányíthatja a ballont. De ettől a kormányozható léghajótól addig a kormányozható léghajóig, melyet az ember tetszése szerint irányíthat majd a levegőben, legalább is akkora a távolság, mint Steffensohn fazekától, melyben a főlzálló gőzök emelgették a födelet, a mai hihetetlenül komplikált lokomotív-óriásig. Legalább is! . . . Itt ugyan nem lehet pontos méretekkel dolgozni; de a laikus szem is láthatja, hogy Steffensohn rottyogó fazeka, noha még igen messze volt az expresszektől és a vágató acélkolosszusoktól: mégis jobban hasonlít a mai lokomotívra, mint Zeppelin léghajója a jövődönék ahhoz a masina-csudájához, mely könnyedén fogja átvezetni a levegőt még akkor is, ha orkánok és viharok fognak benne tombolni s amelyik mindig minden körülmények között fog engedelmessékedni az ember ujjának.

Megint csak azt mondjuk, hogy itt nem lehet pontos számokról beszélni, de igen valószínű, hogy még sok esztendő fog elmúlni addig, míg az a bizonyos léghajó-raj átcsikkázik az Atlanti Óceánra. S vajjon azok a bajjóslatok beteljesednek-e? A haladás minden mozzanata ellent mond ennek a föltevésnek.

A kormányozható léghajó nem lesz egyetlen nemzet kizárólagos tulajdona sem: épp úgy, mint ahogy a puska, vagy az ágyú, vagy a páncélos sem egyetlen ország tulajdona. Abban a szempillantásban, mikor a kormányozható léghajó kilép az átomvilágból, valamennyi nép hozzá fog a fabrikálásához. Mert tévedés azt gondolni, hogy ezek az új csudák titkok; sem a Zeppelinnek, sem a megboldogult Patrienek, sem a Républiquenek nincs egy mütterje, melyet a szakértők töviről-hegyire ne ösmernének. S amikor a használhatóság stádiumába fognak jutni, kétségtelen, hogy még a mi delegációink is megszavaznak néhány kormányozhatót.

Ugyanaz az irodalmi műveltség, mely ma tombol, akkor is cigánykerekeket hányt, mikor

Franciaország megépítette első tengeralatti hajócskáját. Micsoda pusztulás. — rikácsolták a regényírók és a költők. — micsoda katasztrófa, micsoda világfőfordulás lesz ennek a következtése; most már hiábavalók a büszke páncélosok, mert ha ilyen kis tengeralatti nekimegy, nyekk! vége ezer embernek és negyven millió o. é. forintnak. Azóta vagy tizenöt év múlt el. Abban az arányban, amint tökéletesedtek a tengeralatti torpedók (azt lehetne mondani, hogy minden nemzet egy vonalban halad) abban az arányban tökéletesedtek a védelmi eszközök is. Egy páncélos a nyílt tengeren nyugodtan uszhat, mert odáig a kis földalatti ördög nem juthat el; a part közelében pedig olyan rostélyrácsossal tudja magát körülvenni, hogy meglehetősen biztonságban érezheti magát.

Igen valószínű, hogyha a kormányozható léghajó destruktív eszközzé fog emelkedni, a védelmi instrumentumokat szintén ki fogja kényeszeríteni. Ez olyan természeti törvény, mely nemcsak a biológiában, hanem a szociológiában is érvényes.

A kulturát pedig éppenséggel nem kell féltetni a röplőgépektől. Mert mi a kultúra? A földmivelés, ipar, kereskedelem s általában az emberi tevékenység és ezek mögött álló természeti tudomány szabad fejlődése. Ez a szabad fejlődés csak békében történhetik meg és a békét kétségkívül a ihadserg tartja fenn. Nem tartozik most az ide, vajjon ez a béke teóriában másképpen nem tartható-e fenn; ma a faktum az, hogy az állam kultur-főadatát teljesíti, ha országának békéjét minél hathatósabban biztosítja; vagyis, ha hadseregét minél jobban kifejleszti; ennek következtében akkor is a kulturát szolgálja, ha a léghajót befogja hadseregének megerősítéséhez.

A regényírók a kulturát alkalmasint úgy képzelik, hogy kormányozható léghajók röpködnek a föld kerekességén és mindenfelé regényeket, verseket és szindarabokat szórnak szét. Bizonyos emberek fölfogásában ugyanis, kultúra és csak irodalom azoneygy.

NAPIREND. Naptár. Kedd, július 21. — Róm. kat. — Dániel pr. — Prot. — Dániel. — Görög-ország: jul. 8. Prokop. — Zsidó: Tham. 22. — A nap két reggel 4 óra 25 perczkor, nyugszik este 7 óra 46 perczkor. — A hold két éjjel 12 órkor, nyugszik délután 1 óra 50 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak.

Allandó nyári kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 87. Nyitva egész nap. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kigőrtéri szalonja nyitva 9-8-ig. Belépő-díj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiség tára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 3-6-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 3-6-ig. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A történelmi képcsarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi Múzeum zárva. — Az Aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — A Ráth György Múzeum (Városligeti-fasor 10.) nyitva 10-4-ig. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 5-től 4-ig. — A Fővárosi könyvtár zárva. — A nyilvános könyvtárak zárva.

— **Személyi hír.** Augustza főherceggasszony ma délután három gyermekével Ezeratba utazott. — Bilinski lovag, belső titkos tanácsos, az Osztrák-Magyar Bank kormányzója megkezdte szokásos nyári szabadságát s Ischlbe utazott. — Dr. Popovics Sándor belső titkos tanácsos, pénzügyi államtitkár ma megkezdte hosszabb időre terjedő szabadságát, amelyet fűrdőhelyen fog eltölteni.

— **Kossuth Ferencz állapota.** Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter állapotában az örvendés javulás fokozatosan halad előre. A miniszter már anynyira jól érzi magát, hogy az ágyat is elhagyhatja. A bal bokájában ugyan járás közben még mindig jelentkeznek fájdalmak, de remélhető, hogy ennek az izületnek érzékenysége is rövidesen végleg megszűnik és a miniszter szerdán, amint tervezi, elutazhat Karlsbadból Budapestre. A miniszter közérzése igen jó, dr. Aldor Lajos főorvos mai látogatásakor örömmel konstatálta, hogy a miniszter gyomorbaja a karlsbádi kúra következtében teljesen elmúlt.

— **A király vendégei.** Gizella bajor hercegnő és György bajor herceg ma délután automobilon Ischlbe érkeztek és a császári nyaralóba hajtattak, hogy üdvözöljék a királyt. A vendégek azután a Gries-nyaralóba kocsiztak és félháromkor résztvettek az udvari ebéden. — Ischlben a jubileumi lövőverseny alkalmából ma a színházban ünnepi előadás volt, amelyen a király, Gizella bajor hercegnő és György bajor herceg is megjelent.

— **Fallières Kopenhágában.** Fallières elnök ma a Verité pánczéloszirkálón Kopenhágába érkezett. Fogadására megjelentek a király, a királyi család összes tagjai, a francia követség tagjai, valamint Raven külügyminiszter. Mindezek a Verité hajómentek és ott üdvözölték az elnököt, aki ezután a király társaságában Tolbod felé folytatta útját, ahol a miniszterek, a diplomáciai kar tagjai és a polgári és katonai hatóságok fejei fogadták. A király és Fallières ezután lovaskatonák által kísért négyes fogaton az amalienborgi kastélyba hajtattak. Az utvonalmén katonaság állott sorfalat.

— **Gelléri igazgató szabadságon.** Gelléri Mór királyi tanácsos, az Országos Iparegyesület igazgatója e hó 17-én kezdte meg több hétre terjedő szabadságát, melynek egy részét a londoni magyar és francia-angol kiállítások, a müncheni műipari és több más kisebb külföldi kiállítás tanulmányozására fordítja.

— **A fiumel kormányzó estélye.** Gróf Nákó Sándor kormányzó ma este fényes estélyt adott a Fiumében időző angol flotta-parancsnokának tiszteletére. Az estélyen megjelent a flotta egész tisztikara, a katonai és polgári hatóságok fejei és fiume egész előkelősége. Sir Charles Drury admirális nevével pontban tíz órkor érkezett meg. Gróf Nákó Sándor kormányzó és neje, született Lipthay Eszter báróné az admirálist a délszaki növényekkel pazarul díszített csarnokban fogadta fogadta, bevonuláskor a zenekar az angol himnuszt játszotta. A társaság széteszlott a palota termeiben, majd a buffetbe vonult, miközben a palota kertjében pazar tűzijáték volt. A kormányzó palota körül több ezernyi népsétál és zajosan éljenzik az admirálist és a kormányzót. Az estély a késő éjjeli órákban ért véget. Az angol hajóraj holnap délben féltizenkettőkor indul utnak Fiuméből.

— **Mezőssy Béla államtitkár Ungmegyében.** Mezőssy Béla földmivelésügyi államtitkár a múlt hét folyamán két napon keresztül megszemlélte a kincstárnak ungmegyei erdőterületét, hogy a helyszínén betekintést nyerjen annak üzemébe. Az államtitkár Téglás Károly főerdőtanácsos és Moldoványi Sándor dr. miniszteri fogalmazó kíséretében indult el a fővárosból. Csapon csatlakozott hozzá Rónay Antal miniszteri tanácsos. Az ungvári állomáson gróf Sztáray Gábor főispán és dr. Marton Ödön, a hegyvidéki kirendeltség vezetője várták az államtitkárt. Másnap az államtitkár Percsenybe utazott, hol első sorban az államvasutak talpifatelítő telepét tekintette meg Gellert József máv. mérnök vezetése mellett, majd a társaság a szirovai és ujke-mencei erdőrezekben folyamatban levő kincstári erdőfelmérés szemlélt meg. Délben a szirovai hegytetőn ebéd volt, amely után visszatértek Percsenybe, honnan kocsikon Bercsényifalvára hajtattak. Itt Takács Miklós főerdész üdvözölte az államtitkárt és Falauzólása mellett megtekintették a fülkő-völgyi erdőrezeket. Másnap az államtitkár a Bacsova nevű völgyben levő vágásokat, a sóhátú fűrésztelepet és az e felett levő gerebet, az usztatási berendezésekkel együtt, végül a Lyutyka-völgynek a sztaniszkaik hidig terjedő részét tekintette meg. Délután az államtitkár kíséretével együtt visszautazott Bercsényifalvára, ahonnan folytatta útját a fővárosba.

— **Rudyard Kipling kalandja.** Mulatságos esetről értesít bennünket londoni tudósítónk, amely azonban élénken illusztrálja, hogy Angliában mennyire félnek most az idegen, különösen német kémeiktől. Lincolnshireban egy katonai gyakorlat alkalmával az ottani rendőrfőnök letartóztatta kémkedés gyanúja miatt Rudyard Kiplingot, az angolok egyik legnagyobb íróját, aki mint néző vett részt a gyakorlatokon. A rendőrfőnökben Kipling németes kiejtése keltette fel a gyanút. A letartóztatásról rögtön értesítették a katonai hatóságot, amely szintén résztvett a vizsgálatban. A félreértés természetesen rövidesen kiderült és Kiplinget szabadon bocsátották. A szabadon bocsátás után Conway Gordon ezredes a helyőrség parancsnoka, személyesen kért bocsánatot a kiváló írótól a fatális tévedésért.

— **A tiszántúli püspökválasztás.** A debreczeni református presbitérium, amelynek a püspökválasztó-gyűlésen tíz szavazata van, vasárnapi gyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy szavazatait Dicsőfi József püspökhelyettesre adja. — **Karczag református egyháza** szintén nyolcz szavazattal támogatta Dicsőfi lelkész jelöltségét.

A nagybecskereki református egyháztanács ma tartott ülésében elhatározta, hogy a püspökválasztásnál szavazatát Dicsőfi József debreczeni lelkészre adja.

A munkácsi református egyházközség presbitériuma ma gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a debreczeni püspökségre Erős Lajos teológiai tanárt támogatják.

A 13.000 lelket számláló makói református egyház a tiszántúli püspöki szék betöltése ügyében ma gyűlést tartott, amelyen egyhangulag dr. Baltházár Dezső hajduböszörményi esperesre adta szavazatát. Ugyancsak dr. Baltházár adták szavazatukat azok a csanádmezei református egyházak is, amelyeknek a püspökválasztásnál szavazatuk van.

— **A főkapitány szabadságán.** Dr. Boda Dezső főkapitány a mai napon megkezdte szabadságát s holnap, kedden reggel három hétre családjához Rimnibe utazik. A hivatalos ügyeket a főkapitány távollétében dr. Pekár Ferenc főkapitányi helyettes vezeti, aki ma érkezett meg a szabadságáról.

— **A közös hadsereg köréből.** A király arnótfalvi Arnótfalvy István vezérőrnagynak, a saját kérelmére megeltett felülvizsgálat eredménye alapján, mint jelenleg szolgálóképtelennek egy év tartamára várakozási illetékekkel való szabadságolását rendelte el, továbbá elrendelte, hogy Swoboda Cyrill jogtudor, ezredes-hadbíró, a katonai törvényszék előadója, a cs. kir. Landwehr hadbírák tényleges állományába áthelyeztessék és őt a cs. kir. honvédelmi minisztérium IV. csoportja főnökévé nevezte ki; beneferai Baesák Zsigmond vezérőrnagyot, pótlóváza felügyelőt pedig ezen szolgálatai alkalmazásában való meghagyása mellett, a közös hadügyminisztérium 3/R. ügyosztálya főnökévé nevezte ki. — A przemysli katonai körökben elterjedt híre kiserint Pino Arthur lovag tábornagynagy, przemysli hadtestparancsnok, legközelebb megválíll állásától és helyébe Poll altábornagyot, a 22. gyaloghadosztály parancsnokát fogják kinevezni.

— **Eulenburg herceg betegsége.** Eulenburg herceg állapotában nem állott be lényegesebb változás. A herceg még mindig nagyon gyönges s egyelőre nem lehet arra gondolni, hogy előbbi betegsőbbájába átszállítsák.

— **Rochette papirjai.** Párisban a rendőrség 560.000 frank értékű értékpapirokat foglalt le, amelyeket Rochette Vaubert pénzváltónál helyezett el. Az értékpapírok legnagyobb része török járadék és spanyol vasuti részvények.

— **Gyászistentisztelet a Szent Péter-templomban.** XIII. Leó pápa halálának évfordulója alkalmából a Szent Péter-templomban Satolli bíboros gyászmisét mondott, amelyen a pápa, számos bíboros és püspök, a pápai udvari méltóságok, a diplomáciai testület stb. vettek részt. A gyászmisén a zenekar Perosinak ez alkalomra szerzett zeneművét adta elő.

— **Dreyfus merénylete.** A francia büntetőkamara elhatározta, hogy Gregorit, aki a Pantheonban kétszer rálőtt Dreyfusra, az esküdtszék elé utasítja. A vizsgálat ugyanis kiderítette, hogy Gregorinak, bárha kijelentette, hogy csak tüntetni akart, tényleg az volt a szándéka, hogy Dreyfust megölje.

— **Drótnélküli táviró Bulgáriában.** A bolgár kormány tárgyalásokat folytat Marconival a már fennálló várnai drótnélküli táviróállomás üzembehelyezése iránt. A tárgyalások nemsokára kedvező eredménnyel fognak véget érni. A megállapított terv szerint az állomás hatszáz kilométer sugarú körrel fog dolgozhatni.

— **Július hó.** Nagyszebenből táviratozzák, hogy a fogarasi havasokon, a Nogoj csucsán, vasárnap éjjel havazott.

— **Megzáfolt császártalálkozás.** Londoni udvari körökben megerősítik, hogy eddig semmiféle megállapodás sem történt arra nézve, hogy Edvárd király Vilmos császárral találkozik. Az esetben, ha a találkozás mégis megtörténik, arra az előkészületeket csak Edvárd királynak Marienbadból való visszautazása alatt fogják megtenni.

— **Rosdestwenski meghalt.** Éjfélután jelentik, hogy Rosdestwenski tengernagy, az orosz flotta vezére a csuzimai szerencsétlen tengeri csatában, tegnap sulyos szivbaj következtében meghalt Nauheim fürdőn. Rosdestwenski betegsége nem volt ujkeletű. Már nagy tengeri utja is erős idegbajról tett tanúságot s a többi hajóhad parancsnokokkal igen gyakran összeveszett. A szerencsétlen csuzimai csata izgalmi végleg aláásták a tengernagy egészségét, ki tudvalevőleg sulyos sebesülten japán fogságba került. Oroszországba visszatérve, Rosdestwenski állapota folyvást rosszabbodott. Utóbbi időben Nauheim fürdőhelyen keresett gyógyulást, ahol tegnap meghalt.

— **Rémi gyilkosát elfogták.** A párisi rendőrség letartóztatta a nemrég meggyilkolt Rémi váltóügynök szolgáját, Courtoist, akinél ékszeret találtak, amelyek Rémi tulajdonában voltak. A szolga tagadja, hogy Rémit meggyilkolta és azt állítja, hogy az ékszeret Rémi házában pinceszobájában találta.

— **Caruso neje megszökött.** Enrico Carusónak, a világhírű tenoristának neje megszökött Florenczából házi barátjával. Magával vitt férjének pénztárából jelentékeny összeget és minden ékszerét. A szerelmes pár állítólag Anglia felé vette útját. Caruso nagyon le van verve neje hűtlensége miatt s azt mondja barátainak, hogy mindent megbocsát és visszafogadja feleségét, ha bűnbánóan visszatér.

— **Lucanus betegsége.** Berlinből sürgönyzik: Lucanusnak, a császár polgári kabinetje főnökének az állapota aggasztó és tekintettel a beteg magas életkorára, el vannak készülve a legrosszabbra is. Mult éjjel a beteg keveset aludt. Az orvosok mindazonáltal még nem adtak fel minden reményt és nem tartják kizártnak, hogy a beteg állapota javulni fog.

— **Elmozdított rendőriőrök.** Lazics szenátor mitroviczai rendőriőrököt ismeretlen okból elmozdították állásából. A rendőri ügyek vezetését dr. Markotics rumai kerületi biztos vette át. Ezzel összefüggésben azt beszélük, hogy a mitroviczai rendőrséget a szerb határ közelségére való tekintettel államosítani fogják.

— **Vasuti baleset.** A nagyatádi vasútállomáson a 4311. számú személyvonat levágta Horváth Péter Budapesten állomásozó, a 44-ik gyalogezred első századához tartozó századdobos két lábát. Horváth aratási szabadságon volt s mivel későn ért az állomásra, fel akart ugrani a vonatra. A vasuti alkalmazottak állítása szerint rosszul ugrott s így került a kerekek alá. Szeptanak azt állítják, hogy a megindult vonatról a kalauz lökte le. A vonat kerekei két lábát összeroncsolták. Az életveszélyesen sebesült katonát bevitték a kaposvári katonai kórházba. Jobb lábát amputálni fogják.

— **Ügyvédek mozgalma.** A nagybecskereki ügyvédek tegnap tartott gyűlésükön elhatározták, hogy az ügyvédi díjszabást felemelik és egyuttal megállapítják az új díjakat.

— **A Simplicissimus ellen.** A Münchenben megjelenő Simplicissimus című élezcslaptól a postai szállítás joga a magyar korona országainak területére nézve megvonatván, Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter utasította a posta- és táviró hivatalokat, hogy a nevezett lapot a kitiltott sajtótermékek módjára kezeljék.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszertelepén, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék/bémrentve küldetik.

— **Szerencsétlenül járt kerékpárosok.** Levák Antal vaggongyári felügyelő tegnap kerékpár-induláson összeütközött Gaál Ferencz mérnök-gyakorokkal, aki szintén biciklin ment. Mind a kettő lezuhant a gépről, Levák agyrázkódás következtében azonnal meghalt. Gaál sulyos betegen fekszik.

— **Gyilkos mérnök.** Szászrégenből táviratozzák, hogy Giacomuzzi Virgil maroshévízi 25 éves földbirtokos, tartalékos huszártisztet Pártos Gyula Gödemesterházán működő máv. mérnök tegnap délután négy órakor Maroshévíz község egyik nyílt utcáján megtámadta. A fiatal földesur édesanyjával, öccsével és két viruló szép nővérel két magánfogaton éppen kirándulásra akart menni. Az első fogaton ő és két nővére, Lenke és Blanka, a másodikon édesanyja, Mihály nevű öccse és a nevelőnő ültek. Mikor a két kocsi a gyógyszerészár elé ért, Pártos mérnök a kocsik elé ugrott és Giacomuzzira kiáltott:

— **Állj meg gazember, mert lelőlek!**

Giacomuzzi, hogy megrémült anyját és nővéreit megnyugtassa, a megállított kocsiról leszállt. E pillanatban Pártos mérnök rárohant és az ifju földbirtokost revolverrel kétségbeesett anyja és nővére előtt szíven lötte, Giacomuzzi azonnal szörnyet halt. Az édesanyja és a család többi tagjai a borzasztó merénylet látára elájultak. A gyilkos merénylet, aki hamarosan elmenekült a helyszínről, a nép üldözöbete vette és menekülés közben a csendőrség letartóztatta. A marosvásárhelyi ügyészség fogházába szállították. A gyilkosság híre az egész községet és a vidéket gyorsan bejárta. Az előkelő fiatal ember és a család iránt mindenfelé nagy részvét nyilvánult meg. A maroshévízi parasztok, akikkel a szerencsétlen véget ért földesur igen sok jót tett és akit jótéteményeiért nagyon szerettek, valósággal forrongnak és attól lehet tartani, hogy a lázadás minden perczben kitörhet. A hatóság minden óvintézkedést megtett.

Egy másik tudósítás az esetet a következőképpen adja elő: Giacomuzzi Virgil maroshévízi földbirtokos, aki családjával kirándulást tett, Maroshévíz községben a gyógyszerészár előtt össetalálkozott Pártos máv. mérnökkel, aki szintén kocsinült. A két fél egymással farkasszemet nézett és egyikük sem akart kitérni. Giacomuzzi intett Pártosnak, hogy térjen ki, aki ezt tenni vonakodott, mire Giacomuzzi a kezében lévő lovalgólóstorával Pártos felé sújtott és tovább hajtattott. Pártos kocsijáról leugrott, gyalogosan utolérte Giacomuzzi kocsiját, megfogta a lovak kantárszárát, kiáltva: Állj meg gazember! Eközben Giacomuzzi is leszállt a kocsiról és a két ellenfél dulakodni kezdett egymással. Ekkor Pártos revolvért rántott és Giacomuzzit mellbelölte, akinek még volt annyi ereje, hogy hozzátartozói segítségével a közeli gyógyszerészárba bevándorogion. Itt tíz percz alatt kilehelte életét. A felek régi haragosai voltak egymásnak.

— **Felismert öngyilkos.** A nyugati pályaudvaron e hónap tizenötödikén egy ismeretlen férfi lett öngyilkos. Holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol Hönig Árpád utazó és Hics Szilárd gyárvezető, erzsébetfalvai lakosok minden kétséget kizárólag felismerték Stampf Károly ötvenhat éves nős ügynök holttestét, aki legutóbb Erzsébetfalván, Nagy Sándor-utca 48. szám alatt lakott. Stampf április tizenötödikéig Hollós Oszkár erzsébetfalvai lakgyárában volt alkalmazva s mikor onnét elbocsájtották, nem tudott sehol sem foglalkozáshoz, vagy keresethez jutni. Kétségbeesett s Hics Szilárdnak többször említette, hogy öngyilkossá lesz, mert nincs állása s a házbért sem tudja kifizetni.

— **Tolvaj szakácsné.** Kunfi Adolf földbirtokos rájött, hogy pénzes szekrényét valaki hosszabb idő óta rendszeresen megdézsmálja. A gyanu a szakácsnéjára irányult, akinél a házkutatás alkalmával sok készpénzt, takarékpénztári könyvet és kötelezvényt találtak, mire letartóztatták. A tolvaj szakácsné a czellában, amelybe zárták, öngyilkosságot kísérelt meg: felakasztotta magát a kilincsre, de levágták.

Röggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Használatra valódi áldás gyomorbetegségeknek és székaszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel.
jesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
Nagy üveg 60 fillér.

— **Állatorvosi kinevezések.** A földművelésügyi miniszter D'Elia Ferenc állatorvosi főiskolai gyakorlatot az állatorvosi főiskola bakteriológiai intézetéhez két év tartamára a XI. fizetési osztályba társaságáért; Zolnay László, Koványi Móricz, Róth Lajos, Littmann Géza, Niedermüller Ferenc, Stark Géza, Nagy Nándor, Petrovszky Mihály és Vértes Ede okleveles állatorvosokat ideiglenes minőségű állatorvosgyakornokokká nevezte ki és szolgálatára Zolnay Lászlót az ungvári Szobránczra járási szolgálatra, Koványi Móriczot a dévai törvényhatósági állatorvoshoz, Róth Lajost a szolnokdobokamegyei Kápolnokmonostorra járási szolgálatra, Littmann Gézát az árnyasmezei Nemesztóra járási szolgálatra, Niedermüller Ferencet a sátoraljujhelyi törvényhatósági állatorvoshoz, Stark Gézát a tordaranyosmezei Topánfalvára járási szolgálatra, Nagy Nándort a temesvári, Petrovszky Mihályt a lugosi törvényhatósági állatorvoshoz és Vértes Edét a tórczmezei Stubnyafüredre járási szolgálatra osztotta be; Hajnal József, Óhegyi Jenő, Sperling József, Krompecher Szilárd, Wüest de Velberg Jenő és Fokányi László főállatorvosi címmel és jelleggel felruházott állatorvosokat a VIII. fizetési osztályba főállatorvosokká, Engel Ármint, Merényi Lőrincz, Dományi Ármint, Schwarcz Jakab, Török Ferencz, Docskál Frigyes, Halászy Sándor, Farkas Gyula, Gócsár Gyula, Pillitz Arnold, Vajda Lajos, Szkurka Andor, Mados Mihály, Linter Tivadar, Czilli György és Alexander Lajos X. fizetési osztályú állatorvosokat a IX. fizetési osztályba, Ferdinandy Aladár, Horvát Lipót, Fazekas András, Ruttkay Imre, Fülep György, Wáhl Ferencz, Kása Sándor, Abonyi János, Suba István, Békési Ármint, Hlavathy Kálmán és Rulf Géza XI. fizetési osztályú állatorvosokat a X. fizetési osztályba s végül Szilasi Jenő, Lesonczy József, Duszik Bertalan, Horák Ottó és Kelemen Mór állatorvosgyakornokokat a XI. fizetési osztályba állatorvosokká nevezte ki.

— **Pusztító felhőszakadás.** Hónapokig tartó szárazság után Krassó-Szörénymegye délvidekén tegnap éjszaka jégesővel vegyes felhőszakadás vonult végig, amely mindent tönkretett. Krusovecz állomásnál a vasutvonalat a hegyi víz által sodort törmelék több helyütt teljesen elfodta. Az akadály elhárítása a 704. számú gyorsvonatot Kornya állomáson harmadfél óráig tartóztatta föl. A jablaniczai alagút és a 88. számú vasúti órház közötti vonalra a hegyi patak óriási sziklákat és fatömböket sodort és a pályatestet száz méternyi darabon megromlalt. Ha a 88-as pályán és Kuti Ádám lokomotívvezető a veszedelmet nem veszik észre, a vonat föltétlenül lezuhan a negyven méteres mélységbe és az összes utasok odavesznek. A gépész a vonatot a legnagyobb gyorsasággal megállította, úgy hogy ezáltal az összes utasokat megmentette. Az utasok most átszállással közlekednek átlag hat órai késéssel. Magyarország és Románia határán a Bakna határfolyón keresztül érkező vasúti hid beszakadt és ott a rendes forgalom csak hosszabb idő múltán állhat helyre. A Csernopolya hegyi patak sok helyen kiáradt és az ár nagymennyiségű fát hőmpolygot. Az ár víz a vadállományban is óriási károkat okozott. — Nagykárolyból jelentik, hogy ott ma félórán tartó felhőszakadás volt. A nagymennyiségű víz előntötte az utcákat, az erős szél fákat tört ki, a buzakeresztek szétverte, a tengerit földredöntötte és több házfüdelet lerombolt. Néhány helyen lecsapott a villám.

Petrozsényben tegnap éjjel tizenkét órától ma reggel öt óráig óriási zivatar vonult végig a Zsilvölgyön. Az eddig beérkezett jelentések szerint Felső-Barbátyán a lupényi vasúti töltést teljesen alámosta, ugyanígy, hogy a közlekedés a lupényi bányához megakadt. A Kimpulmány felé vezető úton az összes hidakat elsöpörte a viharos eső.

— **Merénylet egy hajó ellen.** Lassanként kiderül, hogy kik követték el Malmöben a dinamitmerényletet egy indulásra kész angol hajó ellen. Utóbb letartóztatták Stern műasztalos, aki bevallotta, hogy Rosberg kömívessel együtt a merénylet előestéjén két kilogramm dinamitot szállított a kikötőbe. Itt az elsőnek letartóztatott Nilsson asztalos, aki csónakon várakozott rájuk, vette át a dinamitot, mire ők visszatértek a városba. Közben a hajón megtörtént a robbanás. Stern bevallotta, hogy Nilssonal együtt nemrég dinamitlopást követtek el Malmö közelében.

— **Üldözött katonaszökevény.** Orlovsky Gedeon, 28 éves orosz katonaszökevény, aki betöréssel lopással van gyanúsítva, megszökött a kolozsvári rendőrség fogházából és alapos a gyanu, hogy Budapestre jött. A rendőrség keresi a szökevény, sárgás bajszú, himlőhelyes szökevényt.

— **Csaló bankárok.** A csaló bankárok ellen még mindig teljes erővel folytatja a rendőrség a vizsgálatot. Most különösen arra terjed ki a vizsgálat, hogy hogyan csaltak a bankárok a kurzusok irányításánál. A legtöbb feljelentés Neumann Miksa és Társa cég ellen van. A cég tagjait sokrendbeli csalással vádolják a feljelentők. A Weisz Emil és Adolf bankcég ellen is tömördek feljelentést tettek a károsultak. A Neumann Miksa és Társa cég, amelynek az öngyilkossá lett Loránt Félix is tagja volt, különösen a brassói celluloid-részvények kurzusának csaló felhajtása és leszorítása miatt kerül majd börtönbe. Egri fogalmazó vasárnap délelőtt több tőzsdei hivatalnokot hallgatott ki, arról, hogy a kisebb forgalmu értékpapírok árfolyamának megállapítása miképpen történik s hogy egyáltalában visszaélés lehetséges-e a börzén. Kihallgatták Fuchs Istvánt is, az értéktőzsde főtíkárá, akiknek kihallgatása másfél óráig tartott. Neumann Miksát, az egyik gyanúsított bankárt, megszakitással két ízben hallgatták ki. Neumann beismerte, hogy „in sich” játszott, de tagadta, hogy kurzus-csalást követett volna el. A rendőrség a hét minden napjára tanukat idézett be. Valószínű, hogy az iratok már jövő héten átkerülnek az ügyészségre.

— **Öngyilkos uriaszony.** Vasárnap délután Bamberg Lipótné, született Schwarcz Lina ötvenegy éves magánzónó bezárkózott a Hernádu-utca 11. számú házban lévő lakásába és éles konyhakéssel valóságos összevagdalta magát. Este találták meg eszméletlen állapotban. A mentőket hívták hozzá, akik a szerencsétlen asszony bal karján hat mély vágást, a mellén pedig a szive táján harmincz egy-két centiméternyi szurt sebet találtak. A halálosan sebesült asszonyt a Rókus-kórházba vitték. Levelet nem hagyott hátra, de hozzátartozói azt hiszik, hogy gyógyíthatatlan betegség miatt akart meghalni.

— **A munkásvezér temetése.** Elvtársainak nagy részvételével vasárnap délután három órakor temették el Simon Józsefet, a világitási munkások országos szövetségének elnökét, aki kedden délután fürdőzés közben a Dunába fuladt, holttestét csütrökön találták meg s az orvostani boncoló-intézet szombaton adta ki hátramaradottjainak. Simon József kezdeményezésére tört ki a gázgyári munkások sztrájkja és ez a munkásokra nézve kudarczsal végződött mozgalom igen elkeserítette őt. Általános a vélemény, hogy ezért lett öngyilkossá. A Világitási Munkások Országos Szövetségének Kopányi-utca 9. számú házában levő helyiségében ravatalozták fel az elhunyt munkásvezért, akinek elbucsztatására a szociáldemokrata-párt képviselőiben megjelent a pártvezetés és a szakszervezeti tanács valamennyi tagja. Zászlók alatt vonultak fel a szakszervezetek kiküldöttjei és az egész utcát ellepte az óriási munkástömeg. A rend fenntartására egy szakasz gyalogrendőrt vezényeltek ki, de hatóság beavatkozásra nem volt szükség. A református lelkész megható bucsubeszéde végén a pártvezetés nevében Buchinger Manó mondott beszédet, utána Jancsó Károly, a világitó munkások titkára bucsuztatta el bajtársát, majd az általános munkásdalárdára „Mért oly borús...” kezdetű gyászdal és a Marseillet énekelte. Simon József holttestét a rákoskereszturi temetőben földelték el.

— **Felrobbant postakocsi.** Kadsiból táviratozzák: A Turek felé vivő úton megtámadták a postakocsit. A kocsit el bombát vetettek, amely felrobbant. A postakocsi és két postai alkalmazott életüket veszítették, egy kísérő katonája megsebesült.

— **Tűz az orsoval pályaudvaron.** Szombat délután fél ötök az orsovai Máv. pályaudvarán az egyik késemeletes épület padlásán tűz keletkezett, amely rövid idő alatt egészen elhamvasztotta a palából készült tetőt. Szerencsére sikerült a padlásról levívő falépcsőt eltávolítani, mert így meg volt a tűzoltóság fáradozásának az az eredménye, hogy a tűz lefelé nem terjedt s a tetőzetten kívül csak az osztálymérnökségnek a padlason elhelyezett iratait, okmányait s az alkalmazott munkások munkakönyveit pusztította el. Este hét órakor vége volt a tűznek, amelynek oka eddig ismeretlen.

— **A Ferencz József kereskedelmi kórház betegsegélyző pénztára** vasárnap tartotta évi közgyűlését. Az igazgatóság jelentése szerint a tavaly márcziusában a fővárosi kereskedők betegsegélyző pénztárának beolvasására vonatkozó határozat jóváhagyást nyert a közgyűlés által. A fővárosi kereskedők betegsegélyző pénztára az 1907. év végéig vezette a tagjai segélyezése ügyeit, azután pedig a működni megszűnt társaspénztár összes tagjait és a megállapított feltételek értelmében orvosait és személyzetét a kórház pénztára vette át, úgy, hogy a beolvasás tényleg fogantatott is. A társaspénztár beolvasásának fogantatásával ennek a pénztárnak a nőtagjait, valamint általában nőtagokat is vesz fel a pénztár, egyelőre az alapszabályszerű intézkedések hiányában, a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal beleegyezésével, akiket természetesen ugyanazokban a segélyekben részesít, mint a férfitagokat. Általában pedig az új törvény életbeléptése óta mindazokat a segélyeket nyújtja a tagoknak, amelyeket a törvény nyújtani rendel. Sőt a munkásképtelen tagoknak a táppénzt úgy mint eddig, a megbetegedéstől kezdve kiszolgáltatja még abban az esetben is, ha az illető tag megbetegedése alatt fizetését is huzza. Az új törvény a munkaadók és alkalmazottaknak a pénztár szerveiben egyenlő arányban való képviselést rendeli el és ebből kifolyólag a kereskedelmi miniszter rendelete folytán az 1907. évi augusztus 25-én tartott választógyűlésen megválasztottak a munkaadók közgyűlési kiküldöttjei oly számban, hogy most már a munkaadók és az alkalmazottak egyenlően vannak képviselve a közgyűlésen. 1907. október 20-án tartott rendkívüli közgyűlésen a 184,332 korona 80 fillér pénztári tartalékalapnak a kórházi alaphoz való csatolását is elhatározta. Az ellen a határozat ellen Réthy K. Ferencz pénztári kiküldött felebbeszépet adott be a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatalhoz. A közgyűlés ezen határozata a jelentés elkészültéig ugyan még nem, közben azonban jóváhagyott. A pénztár általában intenzívebb segélyezést tart szükségesnek a kereskedelmi alkalmazottak élet- és munkaerejének fokozása érdekében, intézményét kiépíteni és ellátni mindazokkal az eszközökkel, melyek a modern szociális biztosítás sürgős követelményei, a mindinkább sürgetett és tervezetben már kész központi rendelő intézetnek a felállítására, üdülő betegek szanatóriumának a létesítése. Ebből a szempontból határozta el az igazgatóság, hogy felemeli a járulékot és azt 2 és 3% között átlagban állapítja meg, hogy így módja legyen a nagy szükségleteket fedezni és az intézményt minden irányban fejleszteni. Ezen oknál fogva a közgyűlésnek indítványt terjeszt elő. Az orvosi szolgálatra nézve jelenti, hogy az összes orvosok önfeláldozó tevékenységét fejtenek ki a betegpénztári tagok ellátása körül. A pénztár orvosi kara teljes méltánnyal fogadja az igazgatóságnak az orvoskérdésben elfoglalt álláspontját, minél fogva ebben a kérdésben a pénztár és orvosai között teljes egyetértés uralkodik. A jelentés megemlékezik a múlt évben elhalt Beime Jakob és Kohner Zsigmond érdemeiről, kik nagy melegséggel és odaadással vettek részt évtizedeken át az intézmény vezetésében és működtek közre annak felvirágoztatásában. Végül tisztviselőkarának háláját fejezi ki fáradhatatlan buzgalommal teljesített szolgálatáért. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, a felmentvényt megadta és elfogadta az igazgatóság indítványait, egyben köszönetét fejezte ki az igazgatóságnak fáradságos munkájáért. Végül Hüttl Tivadar elnököt, aki Budapesttől távol van, táviratilag melegen üdvözölte a közgyűlést.

— **A pápai okmánybélyeg.** A pápai udvarnál ujabban érdekes újítás lépett életbe. Eszerint X. Pius pápától is csak bélyeggel ellátott folyamodványban lehet kérni valamit, épp úgy, mint a civilizált országokban akármelyik hivataltól. A bélyegilletéket maga a pápa léptette életbe s mivel sokan fordulnak hozzá, kétségtelen, hogy ez az illeték tetemes összeget hoz majd be minden esztendőben. Ezentul a Vatikánban minden kérvényre ivenként egy franknyi bélyegilleték esik. Minden egyházközsületnek évenként száz- és százféle ügye van a szentszéknél. Ezentul ugynevezett pápai bélyeges papírost kell használniok, épp úgy, mint mindazoknak, akik ezentul audienciát kérnek majd. Ezért is bélyeges papíron kell folyamodni. Ez a papíros az R. C. A. betűkkel van ellátva; a betűk jelentése: reverenda camera apostolica. Ennek a papírosnak az ára ivenként egy frank.

— **Csalás egy rendőrkapitány nevével.** Rossnagel Erzsébet budapesti magánzónó feljelentést tett a rendőrségen, amelyben elpanaszolja, hogy a minap beállított hozzá egy 30—35 év körüli elegánsan öltözött férfi. Detektívnek mutatkozott he. Elmondotta, hogy Rossnagel Erzsébet által tett bűnügyi feljelentés ügyében nyomozási költségek merültek fel. Bemutatott egy nyugtát, amely 43 korona 67 fillérről volt kiállítva s „Meskó László rendőrkapitány” aláírással ellátva. A magánzónó gyanútlanul kifizette az összeget, s csak később tudta meg, hogy csalásnak esett áldozatul. A rendőrség nyomozza a szélhámost.

— **Lázadó fegyencztelep.** A maláji szigetengeren levő Timor portugál rabkolónián lázadás tört ki. A sziget kormányzója, Silva, egy veszedelmes kalandor, aki egyébként ezredes volt a portugál hadseregben, hivatali évének lejártával nem akarta székét átadni utódjának, hanem forradalomba szólította a fegyencztelepet, azzal a célzattal, hogy függetleníteni fogják magukat Portugáliától. Lisszabonban nem vették tréfára a dolgot. A tengerészeti miniszter a Mozambiqueról minden rendelkezésre álló csapatot Timorba rendelt s egy czirkáló-hajót is küldött oda. Ha szükségesnek látják, Dilli-t, a sziget fővárosát bombázní fogják. A kormány elhatározta, hogy a fölkelést minden körülmények között elfojtja. Lisszabonban attól tartanak, hogy nagy vérontás lesz a kolónián, mert Silva ezredest elszánt kalandornak ismerik.

— **Szabadszerelem.** A sexuális probléma az orosz birodalomban olyan állapotokat támasztott, amelyekről nyugaton nem is álmodhatnának. A sajtó átjáró hírek, amik szerelmi bánatból öngyilkossá lett diákok tragédiáiról jelentenek, még megközelítő képet sem tárnak a helyzetről. A viszonyok teljes ismeretéhez tudni kell az egyetemi hallgatóknak a szabadszerelem érdekében folytatott nagyméretű akciójáról, amely már kiterjedt a középiskolák tanulóira is és amely a hölgyközönség rokonérzésével találkozik. Fiatal legények és leányok olyan orgiákat ülnek, aminőknek az ókor volt a tanuja. A szerelmi márnak feneketlen szenvedélyvel hódolók egyesültebe tömörülnek. A mozalom Arczibasev orosz írónak Pétervárot megjelent „Szánin” című könyve nyomán keletkezett Moszkvában. A szerző keresztnevéről címzett könyv példátlan hatást ért el. Bizonyítja ezt az a tény is, hogy az alakult szabad szerelmi egyesületeket „száninisták”-nek nevezték el. Sajátságos és igazi orosz jelenség, hogy mozgalmat támaszson egy könyv, amely éppenséggel nem pornografikus, hanem élvezetes stílusban lélektani megokolással zengi a szabad szerelm dícséretét.

— **Halálozás.** Sopron-Horpacson ma reggel hosszú szenvedés után nyolczvannégy éves korában elhunyt Kugler János aranyműsés áldozó pap, aki a néhai gróf Széchenyi Imre családjának házi lelkésze volt. Hatvan év óta volt már az egyház szolgája és negyvennyolcz évet töltött a grófi családnál, melynek körében elhunya mély részvétet kelt.

x **Polgár Sándor** orvosi műszer, kötszer és sérv-kötőgyár, mely 15 év óta fennál, a legjobb hírnévnek örvendő cég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legújtanosabb áron, hanem legtekélyesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál Polgár Sándor orvosi műszergyáros, Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz.

x **Zászlók,** czimerek minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyari-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherczeg-utca 3 szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

x **Bőrbajok, hajhullás és kopaszág** sokszor évekig makacsul daczolnak minden orvosi kezeléssel. Dr. Höning Izsó elektroterápiai intézetében (Károly-körút 24.) magas feszültségű árammal (D'Arsonvalisatio), kék fényvel és Röntgen-sugarakkal lesznek ezen és hasonló természetű betegségek teljesen fájdalomtalan és kényelmes módon (mert az áram a ruhán keresztül is hat) sikeresen kezelve.

x **Kovács Gyula** zongoratermeiben (Greshampalota, Ferencz József-tér 5. és 6.) a legolcsóbban kaphatók a legkitűnőbb gyártmányu zongorák. E tekintetben utalunk a czég mai számunkban található hirdetésére. Kovács Gyula fiatal, ambiciózus ember, ki előzőekenységével és megbízhatóságával akar magának nagy ízeletkört teremteni.

x **Amerikai Park-Ósbudavára.** Friedmann A. igazgató, az Amerikai Park agilis tulajdonosa, kitartó buzgalommal igyekszik a főváros közönségének művészi igényeit kielégíteni. Példa erre a Variété és a Tabarin-Moulin-Rouge óriási júliusi műsora, amelyről ma már egész Budapest beszél. Egészen kétségtelen, hogy a főváros leglátogatottabb és legkedveltebb szórakozóhelye a park, ahol néhány fillérért az ország legelső Variétéjét látja olyan kolosszális attrakcióval, mint Havemann Richárd vadállatidomítása. A területen egész sereg zenekar, közte a honvédeké, amelynek monstre vonóshangversenyét Bachó karmester vezeti, ingyen kinematográf a legújabb képekkel stb. szórakoztatja a közönséget. A Tabarin-Moulin-Rougeban a 4 Farabonis csodatáncza és Elly-Relly macsistáncza ragadja el a közönséget. Chorin bájos dalát a napernyőről és sétatotról már a honvédezenekar is játsza.

Párisi férfi-divat.

— Saját tudósítónktól. —

Páris, július 18.

A férfidivat kérdésében még mindig London a mérvadó. Hetedik Edvárd most is éppen úgy kongatja a nagy harangot, mint walesi herceg korában. Fallières elnök londoni látogatása alkalmával Ferencz József-kabát járta s azóta ez a ruhadarab Párisban, ámbár évek óta elő sem vették, ismét divatba jött. A fekete szalonkabát jövőre elegáns szalonöltözék lesz s korlátozni fogja ugy a fekete zsakett, mint a frakk használatát. Meglett, testesebb férfiakon sokkal szebb és előnyösebb is a vonalegyenes, hosszú formájú szalonkabát, mint a hosszuszárnyu, elől hegyesen lenyisszentett frakk, avagy a merev zsakett. Sokan úgy tartják, hogy a szalonkabát kevésbé alkalmas, holott ez csak megszokás dolga.

A barna és sötétszürke szalonkabátokról, amelyek a szinapdról divatba jöhetnek, még nem hallatunk semmi. Éppen így a szines frakk sincs még di-

vatban, mindössze kísérleteznek vele. Mint elegáns utcazi ruha, nem is festene rosszul egy szines szalonkabát és ezért érthetetlen, hogy ez a viselet még nem jutott érvényre Párisban, sőt mi több, az élénkszíni férfiruhák is divatba jöhetnek, ami eddig csak a mellényeknél és nyakkendőknél volt szokásos. Egy híres szabó barna szalonkabátot ajánl ezüstszürke mellénnyel, aczélszürke szalonkabátot világos alapon vörös, vagy kék csikos mellénnyel, vagy sötét gesztenyeszin kabátot krémszíni mellénnyel. A férfidivat egyik vakmerő ujitója az őszi idényre világos nadrágot szeretne divatba hozni hasonló színű selyem mellénnyel s finom sevioából készült fekete szalonkabáttal.

Lóversenyeken és előkelő vendéglőkben az utóbbi időben Párisban aczélszürke zsaketviseletet látni, melyhez hasonló kelméből szabott mellényt hordanak ugyanolyan feketés szegélyvel, mint a zsaketté. A frakk és cilinder három nyári hónapban át szünetel. A párisi divatember nyáron kissé hanyagabb eleganciával öltözik, mint például fürdőn vagy falun. A szmokingnak jut most a frakk szerepe. Ehhez jön a fehér piké-mellény feszebb fekete nadrággal, amint ezt a frakkhoz is viselik. A legeslegutolsó divat szerint azonban, amely bizonyára Albion királyától ered, ezentul a külső oldalon lesz a nadrág vasalt hajtása. Mindebből előre látható, hogy a szabóknak lesz dolguk és „műélvezetük” a közel jövőben. A mellénydivatban azonban nem tudtak újítást hozni, mert ezt idáig alaposan kiaknázták. Az utolsó szezon rengeteg mellényt hozott, szimplát, csikosat, normális és mindenféle lehetetlen szin-összetételben, ujjabbakra nincsen szükség. Csak egy különös lukszusdarab kísért ismét: az arany-mellény. A tiszta aranytónusu mellény talán jobban fog illeni a nagyon drága és tulfinom kelmékhez, mint például a zöld vagy kék. Divatba jönnek majd a fekete nyakkendők is. Igen izléses a fekete nemezkalap, mely illik a fehér mellényhez, ellentétben a fehér vagy világos kalapokkal.

A mindennapi viselet marad, amilyen volt: barna vagy kék. A zsákszabásu kabát formája csak kissé változik. Derékban nem lesz olyan szűk, mind eddig s kevésbé ráncosabb lesz. A nyári kabátokat csak egy gomb füzi össze.

A fürdői elegáns viselet: sötétkék kabát, fehér-fekete csikos nadrággal.

Nagy a választék a pazar szinekkel variált nyakkendőknél, s kinek-kinek az izlésétől függ, hogy milyet köt föl. Csak arra kell vigyázni, hogy a hárisonya és a nyakkendő szine harmonizáljon, különösen, ha félcipőről van szó. Még egy ujdonság a „Chevalier d'Orzay”-parfüm, melynek rendkívül diszkrét az illata, mely szinte meggátolja, hogy a kellemetlen dohányszag bevegje magát a ruhába.

A képviselőház szeptember 21-ig szünetel

Kérjen mutatványt.

de nem szünetel az **Egyetértés Vasárnapja**, hanem minden vasárnap pontosan bekopogtat előfizetőinél. Az Egyetértés Vasárnapjának minden száma feltűnést kelt. Az Egyetértés minden előfizetője ingyen kapja a remekül illusztrált szépirodalmi mellékletet, anélkül, hogy az előfizetési árat felemeltük volna. **Negyedévre 7 korona.**

Tömeges előléptetés.

— Kinevezések a pénzügyigazgatóságoknál. —

Budapest, július 20.

A hivatalos lap vasárnapi száma egy csomó pénzügyigazgatási kinevezést közöl, melyek között pénzügyi tanácsosi, titkári, segédtitkári, állami végrehajtói, számellenőri, stb. kinevezések is vannak. A kinevezések a következők:

A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Hann Arnold pénzügyi tanácsosi címmel és jelleggel felruházott pénzügyi titkárt, székesfővárosi adófelügyelő-helyettesét, Markovics Lajos és Kraft Adám kolozsvári, Ádám Kristóf pécsi, Schlauf Győző kolozsvári, Németh Béla és Szücs Károly szombathelyi pénzügyi titkárokat, Hedry Pál pénzügyi titkárt, máramaros-szigeti pénzügyigazgató-helyettesét, Medgyesy Ferencz debreczeni, Kádár Ignác zalaezerszegi, Petrovay Gyula eperjesi és Láng Endre nagybecskereki pénzügyi titkárokat, Kovacsévics János eszéki, Tóth Endre sepsiszentgyörgyi, Aigner Ferencz ungvári, Bárczi Iván zombori, Balassy Miklós zalaezerszegi pénzügyi titkárokat és pénzügyigazgató-helyetteseket, Tagányi Nándor nyitrai és Gliga Tivadar beregszászi pénzügyi titkárokat, Szalantín János veszprémi pénzügyi titkárt, pénzügyigazgató-helyettesét, Kocsuha Lajos temesvári pénzügyi titkárt, Liszka Bálint beszercebányai és Galbavy Flóris löcsei pénzügyi titkárokat és pénzügyigazgató-helyetteseket, Budeusz Vendel egri pénzügyi titkárt, Ujváry Sándor aranyosmaróti, Embey János aradi, Füllöp Bódog alsókubini és August Ferencz pécsi pénzügyi titkárokat és pénzügyigazgató-helyetteseket, Kovács Kálmán terencsényi pénzügyi titkárt, dr. Komócsy József marosvásárhelyi pénzügyi titkárt és pénzügyigazgató-helyettesét, Tanyay Géza székesfővárosi pénzügyigazgatósági pénzügyi titkárt, Horváth Iván soproni és Bozic László fiumei pénzügyi titkárokat és pénzügyigazgató-helyetteseket és Krcivój Istvánt, a pénzügyminisztériumba szolgálateltelre beosztott pénzügyi titkárt, jelenlegi állomáshelyükön való meghagyásuk mellett, pénzügyi tanácsosokká végleges minőségben; Daróczy Albert dési, dr. Borostyán Sándor szekszárdi, Nagy Gábor nagykarolyi, Szakáts Lajos aradi, Tillmann István győri, dr. Torkos Béla és Csáky György székesfővárosi pénzügyigazgatósági, Kutassy József gyulai, dr. Kiss Géza sátoraljaújhelyi, Lenchés István debreczeni, Vörösmarthy Károly székesfővárosi adófelügyelői, dr. Bálint József budapestvidéki pénzügyigazgatósági, Pecto Valér veszprémi, Rimaszombathy Géza ungvári, Hollós István nagyenyedi, Juhász Károly szegedi, Végh Pál makói, Bányai Béla marosvásárhelyi, Szabó Lajos aradi, Baintner Arnold rimaszombati és Székely János egri pénzügyi segédtitkárokat, állomáshelyükön való meghagyásuk mellett, végleges minőségben pénzügyi titkárokká; Schultz Rezső nyitrai pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá, továbbá dr. Kálmán Manó szolnoki és Mátyák Vazul eperjesi pénzügyi fogalmazókat pénzügyi segédtitkárokká, mind a hármat a nyitrai pénzügyigazgatósághoz és dr. Scheidl Sándor brassói állami végrehajtói pénzügyi fogalmazóvá a szolnoki pénzügyigazgatósághoz, valamennyit végleges minőségben; Kirinec Boldizsár zágrábi pénzügyi segédtitkárt a vukovári pénzügyigazgatósághoz, Pintár Károly belovári és Konyovics Miklós zágrábi segédtitkárokat a zágrábi pénzügyigazgatósághoz pénzügyi titkárokká, Csanic Antal zágrábi pénzügyi fogalmazót a zágrábi pénzügyigazgatósághoz és Gáll Radován zágrábi pénzügyi fogalmazót a gopicsi pénzügyigazgatósághoz pénzügyi segédtitkárokká, míg Mrksics Dusán belovári pénzügyi fogalmazógyakornokot a vukovári pénzügyigazgatósághoz, Ivancsics Sándor zágrábi pénzügyi fogalmazógyakornokot pedig a zágrábi pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazókká, mindannyit végleges minőségben, Zemlisc Krivoszláv pozsegi pénzügyi dinokot a belovári pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazógyakornokká ideiglenes minőségben; Lehmann János kaposvári, Haraszthy Vidor székesfővárosi pénzügyigazgatósági, Fogarassy Mihály zilahi, Kőlcze István brassói, Janka Gyula beregszászi, Zajzon Gergely makói, Székely József dévai, Papp Ferencz eperjesi, Hugyák Tádé segesvári, Lázár Mihály és Kovács István temesvári, Habina Jenő egri, Viski Ferencz kolozsvári és Simkó Géza nagykarolyi pénzügyi fogalmazókat, jelenlegi állomáshelyükön való meghagyásuk mellett, végleges minőségben pénzügyi segédtitkárokká; Ugray László pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá a székesfővárosi pénzügyigazgatósághoz végleges minőségben; Hutt Árpád nagybecskereki pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá a nagybecskereki pénzügyigazgatósághoz végleges minőségben és Schmidt Nándor pénzügyi számellenőr, csengeri járási számvevőt pénzügyi fogalmazóvá a dési pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségben kinevezte.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A Népszínház átadása.

Budapest, július 20.

A Népszínház megsemmisítése miatt tudvalevőleg az egész sajtó egyöntetűen a legélesebb kritika tárgyává tette a közoktatási kormány eljárását. Illetékes helyen jónak látják most utólag a mosakodást. A „Hircsarnok” ugyanis illetékes helyről nyert értesítés szerint a következőket jelenti:

A Nemzeti Színház fizet 700.000 koronát a személyzet végkielégítése, az eddigi bérlők készkiadásainak megtérítése, valamint terhes szerződéseknek megváltása címén, továbbá színházi felszerelésekért és különböző átveendő tárgyakért. Ezenkívül fizet nekik elmaradt haszn fejében évi 30.000 koronát és átengedte a ruhatár és czukrárszda bérletét, ami 12.000 korona elmaradt hasznot jelent a Nemzeti Színháznak. Fizet továbbá a Nemzeti Színház évi 5000 koronát a vasfüggöny-hirdetmények megváltásáért, 28.000 koronát a népszínházi nyugdíjintézetének és 10.000 koronát a népszínházi alapnak diszkrétválság fejében. Az évi fizetés tehát 60.000 korona bérrrel együtt 145.000 koronát, kilencz év alatt 1.305.000 koronát tesznek ki. Ehhez hozzászámítva 700.000 koronát, az egész tehát 2.005.000 korona. Ezzel szemben áll csak 50% látogatottságot számítva, 250.000 korona évi több bevétel, tehát kilencszer 250.000, azaz mint 2.250.000 korona és 21.000 korona, amelyet az eddigi bérlők a melléképületben birt helyiségek használatáért tartoznak fizetni, összesen 2.271.000 korona haszon. Ebből levonva a fenti 2.005.000 koronát, marad a Nemzeti Színháznak tiszta haszon 266 ezer korona. Megengedhető, hogy czélszerű ideiglenes építkezés mellett ennél talán még nagyobb hasznot is lehetett volna — in theoria — elérni, de csak úgy, ha erre az ideiglenes építkezésre a telket ingyen kapja a Nemzeti Színház. Ezt azonban a legszorgosabb utánjárás mellett sem sikerült elérni olyan helyen, amely a Nemzeti Színház látogatottságát biztosította volna, úgy, hogy minden építkezés már mint halva született került napvilágra. A domináló szempont pedig, amelylyel szemben semmiféle elmaradt haszon-számítás meg nem állhat, a mely még tetemes áldozatot is indokolna: az ideiglenes elhelyezés gyors keresztülvitele. Ha a közönség úgy ismerné a régi Nemzeti Színház hajmeresztő tűzveszélyességét, menyezetének és nézőtéri belső szerkezetének roskadozó voltát, amint azt ismételt szakértői vizsgálatok megállapították és a melyen még drága átalakításokkal sem lehet lényegesen segíteni, csak méltánylással fogadná, sőt kötelességszerűnek tekintené a kultuszminiszternek azt az elhatározását, hogy abban a színházban még egy ideiglenen át semmi szín alatt sem enged előadásokat tartani. Ezen elhatározás mellett pedig a Népszínház átvétele kínálkozott egyedüli megoldási módozatnak, amely mindazt, amint kimutattuk, az államnak egy fillérbe sem kerül és magának a Népszínháznak helyes irányba hozatala tekintetéből in inkább üdvös, mint káros.

Illetékes helyen nagyon csalódnak, ha azt hiszik, hogy ez az újabb mosakodás megnyugtató a kedélyeket. Különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy a most kimutatott költségvetés némi eltérést mutat a minapittól, mely pedig szintén azt akarta konstatálni, hogy a közoktatási kormány mily fényes üzletet csinált.

Nem akarjuk többé ezt az ügyet bolygatni, mely oly fényes világot vet a mi állapotainkra, hogy elmondhatjuk, ha sok ilyen jó üzletet csinálunk, megragadhatjuk a — koldusbotot. De viszont kár olyan jó képet vágni a rossz tréfához. Végzetes hibát követett el a közoktatási kormány; legalább ismerje el és ne akarjon ily kétes czáfolatokkal jóvátenni olyan dolgot, melyről hallgatnia a legjobb lenne.

(*) A Nemzeti Színház igazgató-válsága. Egyre határozottabb alakot ölt az a hír, hogy Somló Sándor megváltik a Nemzeti Színház igazgatói székétől és hogy azt Tóth Imrere, a színház eddigi főrendezőjére bizzák. Tény gyanánt eddig csak annyit irhatunk, hogy Tóth Imre — Somló Sándor távollétében — járt el a Népszínház átvétele körül, s hogy ma délelőtt hivatalosan ő vette át a Népszínházat. A hozzá intézett kérdezősködésre kitérőleg így felelt:

— Én semmiről sem tudok. Sem Somló bukásáról, sem az én jelöltségemről. Most jöttem faluról, engem hazahívtak, egyebet ez idő szerint nem mondhatok. A kineveztetésemről szóló hír mindenestre korán került nyilvánosságra. Programot most még

nem adhatok, hiszen hivatalosan még nem történt meg a kinevezés s beletart még vagy két hét, amíg közzé teszik. Egész ambíciómat és egész lelkemet uj hivatásomnak kívánom szentelni.

(*) Mader és a pozsonyi színház. A Népszínház-Vigopera busásan kártalanított ex-direktorának jövője nem hagyja nyugodni az embereket. Mindenáron gondoskodni akarnak a jövőjéről. A többiek közt egy könyvatos lap jelenti: Szinészi és művészi körökben napok óta beszélnek, hogy gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter a pozsonyi városi színháznak az állam részére való megvásárlását tervezi. Az új állami színház igazgatójává Mader Rault, a Népszínház-Vigopera volt igazgatóját szemelték ki, aki a terv megvalósulása esetén magával vinné a Népszínház negyvenkéttagú zenekarát, akik igényeit ez ideig nem elégítették ki. Hír szerint a jelenlegi igazgatót, Balla Kálmánt vagy végkielégítésben részesítik, vagy a miskolci kerületet kapja. — Más oldalról ezt a híresztelést merőben légből kapottnak mondják.

(*) Felfedezett Mányoky-kép. Gróf Károlyi Mihály budapesti palotájának sok nagybecsű családi arcképei közt egy minden tekintetben értékes és érdekes portréra bukkantak. Ez a kép lovag Harukern Ferencz, Békésmegye egykori főispánjának nejét ábrázolja, aki a XVIII. század első felében élt. Beer J. K., a Szépművészeti Múzeum konzervátora jött rá, hogy a festmény Mányoky Adám műve és a mester legjobb korából való. Gróf Károlyi Mihály az érdekes képet, hír szerint átengedi a Szépművészeti Múzeum gyűjteményének.

(*) Szinigazgatói engedélyek. Az Országos Színészegyesület központi igazgató-tanácsa eddig a következő szinigazgatók kérvényeit terjesztette fel a kultuszminisztériumhoz, szinigazgatói engedélyek megadása végett: Erdélyi Miklós, Fehér Vilmos, Komjáthy János, Krémer Sándor, Kunhegyi Miklós, Mezei Béla, Mezei Kálmán, Miklósi Gábor, Palágyi Lajos, Polgár Károly, Szalkay Lajos, Szendrey Mihály, Zilahi Gyula, Mariházy Miklós és Szabó Ferencz kérvényeit. A központi igazgató-tanács legközelebbi ülését kedden, szeptember elsején tartja meg.

(*) Donáth Gyula meggyógyult. Donáth Gyula, a köztiszteletnek örvendő szobrász-művész, mint örömmel értesülünk, fölépült hosszantartó súlyos betegségéből.

(*) Jótékonycélu hangverseny. A Budapesti Hegyvidéki Turista-Egylet július 23-án, csütörtökön este fél 9 órakor a Svábhegy-szálloda nagytermében (I. Svábhegy, Báró Eötvös-utca 2.) Alpár Irén színművésznő, a Vigszínház volt tagja javára, aki egy súlyos betegség után elvesztette szemvilágát, jótékonycélu hangversenyt rendez. A hangverseny közreműködnek: Petrás Sári, a Királysínház tagja, Föthy Frida, a Fővárosi Nyári Színház tagja, Alpár Irén, Nyárai Antal, Hetényi Heidelberg Albert. A konferencziert tisztét dr. Szalay József, a Budapesti Cabaret Bonboniere igazgatója tölti be. Jegyek ára 3 és 2 korona.

(*) A vidéki múzeumok megvizsgálása. Radics Jenő min. tanácsos, az Országos Iparművészeti Múzeum igazgatója, mint a múzeumok és könyvtárak országos felügyelője, holnap indul el körutjára, a melyen sárta fogja vizsgálni a vidéki múzeumokat. Elsősorban Békés-Gyula, Békés-Csaba, Szentes és Hódmezővásárhely városokat keresi föl s azután folytatja szemleutját a délvídeken.

(*) A Thököly-emléktábla feliratai. Thököly Imre fejedelemnek a késmárki templomban levő sírja fölé emléktáblát állít a Műemlékek Országos Bizottsága. Az emléktáblára jövő történelmi vonatkozású feliratok megszövegezésére a bizottság Thaly Kálmán orsz. képviselőt, a Rákóczi-kor történetiróját kérte föl.

(*) A szegedi múkiállítás anyaga visszaérkezett a fővárosba. A Mücsarnok mútárosi hivatala ezúton ismételen felszólítja a művészeket, hogy műveiket a hivatalos idő alatt, délelőtt kilenczétől délután hat óráig elszállítsák.

6 visít Fénykép 1 f 50
MUNNIA FÉNYKÉPESZ.
BUDAPEST. KAROLY-KÖRUT. 6.

FŐVÁROS.

(A Batthyány-téri híd. A budai polgárság mozgalmát indított, hogy a Lánchíd elzárását megelőleg felépítenék a Batthyány-téri hidat. Ebben az ügyben szombaton este rendkívüli érdeklődés mellett értekezletet tartottak a budai Vigadóban. Az értekezleten képviselve voltak: a Budai Polgári Kör, a II. kerületi Társaskör, a II. kerületi Iparoskör és a II. kerületi függetlenségi kör. Bán Sándor vízivárosi piébános nyitotta meg az értekezletet. Lendl Adolf az előkészítő-bizottság javaslatát terjesztette elő. A mozgalom továbbvezetésére s a népgyűlés előkészítésére különböző bizottságokat választottak. A kormányval való érintkezésre Rupp Zsigmond, Németh Imre, Kollár Lajos és dr. Lendl Adolf tagokból álló bizottságot választottak meg, a főváros hatóságával és a többi kerületekkel való érintkezésre Haypál Benőt, dr. Heltai Ferenczet és dr. Weineck Józsefet kérték fel. Választottak továbbá emlékirat-szerkesztő-bizottságot, műszaki bizottságot, sajtó-bizottságot. A rendező-bizottság elnökévé megválasztották Nagy Sándor kuriai bírót és Konkoly-Thege Miklóst; alelnökök lettek: dr. Ghillényi Mihály, Szölgvényi Ferencz, Szekeres Béla, Ungler Miklós, Varga István. Rupp Zsigmond udvari tanácsos indítványára kimondták, hogy az albizottságok az előkészítő-bizottsággal együttesen képezik a központi bizottságot. Baránszky Gyula bejelentette az első kerület csatlakozását a mozgalomhoz. Seffer László az elnökség figyelmébe ajánlotta, hogy nyerjék meg a hidépítés ügye iránt világhírű hidépítő szakértőknél, Kossuth Ferencnek érdeklődését. Szekula Gyula, Neuschloss Kornél, Krantz Alajos, dr. Ghillényi Mihály és Konkoly-Thege Miklós felszólalásai után elhatározták, hogy a népgyűlést szeptemberben tartják meg.

(A benzín ára ipari és gazdasági czélokra. A kereskedelemügyi miniszter ma értesítette a főváros hatóságát, hogy a kisiparosok és kisgazdák részére szükséges és adótól mentes benzín árat az 1908. évi június 10-től október 31-ig terjedő időszakra métermázsánként 16 koronában állapította meg.

(Helyettesítés a II. kerületi előjárói állásra. Bárczy István polgármester, a II. kerületi előjárói állás vezetésével Mezey Lajos kerületi előjáró megrongált egészségének a helyreállításáig dr. Szalay Sándor tanácsjegyzőt bízta meg, aki ez idő szerint a jogi, ipari és közrendészeti ügyosztályban működik. Ez a megbízatás képzett, régi tisztviselőt ért, aki több szabályrendelet megalkotása munkájában kivált a jeles szak tudásával. Szalay Sándor állandó helyetteséül a polgármester Badál Ede tanácsjegyzőt rendelte ki.

(A tüzoltó-legénység fizetési fokozatba való beosztása. Bárczy István polgármester intézkedett a fővárosi hivatásos tüzoltóság legénységének a fizetési fokozatokba való beosztása iránt. Ez az idén hozott szabályzat és a tüzoltó-főparancsnokság előterjesztése alapján történt meg. Ennek fogva kinevezte a polgármester első osztályú tüzoltó-örmmesterré, 1700 korona évi fizetéssel, 600 kor. lakáspénzzel és 72 korona eszima-pénzzel Erdélyi László és Kreszta Nándor tüzoltó-örparancsnokokat; az 1600 korona + 672 koronával javadalmazott fokozatba: Klugl Károly, Vas József és Kollár Ignác tüzoltó-örparancsnokokat; az 1500 kor. + 672 koronával javadalmazott fokozatba: Pilschl János, Bicskey Elek és Szanyi János tüzoltó-örparancsnokokat. Másodosztályú tüzoltó-örmmesterré lettek: (1500 — 1200 korona fizetéssel) Szanyi János, Szinger Károly, Nagy Károly, Sófalvi Lajos, Molnár Gergely, Polgár Sándor, Székely József, Szepessy János, Dódek Kálmán, Bogán Károly, Bodnár László, Steszkal József, Molnár Dániel, Tóth József, Rónai József, Mészáros Lajos, Almássy Antal, Papp Kálmán, Wettro Gyula tüzoltó-örparancsnokok és Seiak Mihály tüzoltó-csovezető. Első osztályú gépészsze lett: (1500 + 672 kor.) Horváth István, másodosztályú gépészsze (1500 + 572 kor.) Németh István, Ladányi Péter, Horváth Gyula. Másodosztályú tüzoltó-csovezetőkké (1400 + 572 kor.) Hlavacska Ferencz, Zselinszky Alajos, Molnár Nándor; 1300 + 572 kor. fizetéssel: Bakonyi Gyula, Szemlén József; 1100 + 572 kor. fizetéssel: Hajdu Antal, Dalos József, Bódók Károly, Bodics Adám, Tanner Péter, Takács Imre, Pintér Ferencz, Piskó Sándor, Medgyessy István, Szilágyi István, Kiss István, Serák Mihály, Horváth Gyula, Szigeti István. Ezenkívül II. osztályú tüzoltókká lettek, 1000 + 512 kor. fizetéssel 94-en; 1000 + 392 kor. fizetéssel 71-en; 900 + 392 kor. fizetéssel 34-en.

SPORT.

Halmay kikapott Danielstől. Bodor szenzációs győzelmet aratott Lighbody ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Késő éjjel kapjuk londoni tudósítónk szükségzavú táviratát, amelyből megtudjuk, hogy a 100 m-es világbajnokság döntőjében Halmay Zoltánsúlyosvereséget szenvedett az amerikai csodauszótól, C. M. Danielstől, aki 100 m-t egy perc és kétötöd mp.-nyi mesés idő alatt uszta meg, ötjarddal verve meg Halmayt. Harmadik a svéd H. S. Julien lett, negyedik az angol Radmilovic.

De Halmay vereségénél is nagyobb szenzáció Bodor Ödön színterén hihetetlenül hangzó győzelme az athéni világbajnok Lighbody ellen a 800 m.-es egy p. 58 mp.-nyi pompás idő alatt!

A verseny a 800 méteres futás előfutama volt ugyan csak, azonban az idő oly kiváló, hogy Bodor további szereplése elé a legnagyobb bizalommal nézhetünk. Ellenfele, akit megvert, a világ legjobb 800 méteres futói közé tartozik, aki Athénben a legutóbbi olimpián e téren szenzációs győzelmet aratott.

Londoni levél az olimpiadról.

London, július 16.

Tegnap levelemben ígért jobb hangulat csak nem akar bekopogtatni. Melluszóink veresége fáj, nagyon fáj és — el tudjuk képzelni — hogy mekkora csalódást okozott odahaza is, itt is. Pedig Baronyi és Toldi fényes szereplése után (az angol bajnokságban) joggal hihettük azt, hogy a melluszó-bajnokság döntője után annyi keserves vereség után végre felreppen a háromszíni a nemzetek dicsőségét jelző árbocokra. Sajna, ismét csalódtunk. Baronyi és Fabinyi kiestek a döntőből, hova csak Toldi jutott be. Ő is utolsó lett.

Érthetetlennek látszik, hogy olyanok győztek, akik az angol bajnokságban Baronyi mögött voltak. Pedig csak azok előtt érthetetlen, akik a versenyt nem látták. Mi, akik itt vagyunk, bizony érezzük erősen, hogy más a 35 m-es pálya és más a 100 m-es. Ha az uszószakosztály korifeusai hallgatnak volna azokra, akik 100 m-es pályát követeltek a próbaversenyekre! Most kisebb lenne a csalódásunk, mert nem lettek volna olyan vérmesek reményeink. A pálya az egyik oka vereségünknek. A másik a stílus. A stílus! Az angolnak is csak addig jó a szabály, amíg az ő szekerét tolja. Azontúl vak ő is. Az angol uszósövetség és az olimpiai versenyek melluszó szabályai megegyeznek a miénkkel. Szóval a fejet vízbemártani tilos — papiroson. Hanem a valóság, az más! Tiszta, szabályszerű stílussal bizony semmi fölényük nem lett volna. Ezt megmutatta az angol bajnokság. Mit csináltak erre a jó angolok a világbajnokságban? Hollmann fejét teljesen a víz alatt tartja, akár pl. Halmay sprint közben csak lélegzésre emeli ki! Természetesen vigan néztek jobbra-balra, ahogy jól esett. Csak a kéz menjen egyszerre — a többi mellékes. Így aztán nekünk, akik az egész mezőnyben egyedül usztunk tiszta mellstílust, lehetetlen volt érvényesülni. Jöjjenek a világbajnok urak hozzánk Budapestre a magyar zsűri elé, diszkvalifikálódnak, mint a pinty. Bizony, ha a MUSz. szigorú emberei bíraskodtak volna, Baronyit kivéve, mindenkit diszkvalifikáltak volna, mert hát Fabinyi és Toldi mégis csak nézettek oldalra. A mi becsületes uszásunkkal sohse verjük meg Hollmann. Az igaz, hogy azzal ő se minket. Csak azt nem értjük, miért nem emelték óvást a mi vezetőink?

Ugyanigy volt a hátonuszásban. Voltak olyanok is, akik czigánykerék módjára tempóztak. Fülöpéhez hasonló gyönyörű stílusa senkies sincs. Kuglernek, ha a magyarok érthetetlen izgatottsága nem rontja meg startját, lehetett volna esélye, még

inkább Fülöpnek. Érthetetlen volt, hogy a zsűriben nem tudtuk érvényesülni.

Most már csak a stafétában bízunk, valamint Somody és Bodor helyezésében. Csak hogy arról a fölényes győzelemről, amiről olyan könnyedén beszélnek otthon, szó sem lehet. Igen nehéz dolgunk lesz. Az itteni tréningeredmények alapján csak 2 p. 39—40 mp-es átlaggal lehet megnyerni. A mi embereink tréningeredményei: Halmay 2 p. 32 mp., Las-Torres 2 p. 38 mp., Zachár 2 p. 41 mp., Munk és Hajós 2 p. 43 mp. Csak hogy Las Torrest a 400-as igaz megviselte és fáj a torka. Félt, hogy nem tudja erejét kiadni. Az angol csapat az egyedüli, de igen erős ellenfél. Taylor 2 p. 34 mp., Battersby 2 p. 38—9 mp.-es uszók. Az igaz, hogy Derbishyre és Radmilovic már csak 2 p. 42—3-as uszók. Szóval legjobb esetben 2—3 yarddal nyerhetünk, de ugyanigy ki is kaphatunk. Az bizonyos, hogy olyan versenyt még nem látott a világ, mint ez lesz!

Sokat szenvedünk a sok eső miatt s igen rossz a hangulat ezért is! . . .

Egyéni tornaverseny: Kilencvenhat versenyző vett részt a következő eredményivel: 1. Braglia (olasz) 317 pont. 2. Tysal (angol) 312 pont. 3. Segurra (francia) 297 pont. 4. Steuernagel (német) 273½ pont. 5. Wolf (német) 267 pont. 6. Hodgetts (angol) 266 pont. 7. Lalu (francia) 258½ pont. 8. Diaz (francia) 258½ pont. 9. Potts (angol) 252½ pont. 10. Roiland (francia) 249½ pont. 11. Nidal (francia) 249 pont. 12. Bailey (angol) 246 és Borchert (német) 246 pont. 14. Costa (francia) 241½ pont. 15. Nyisztor (magyar) 236 pont. 16. Dick (angol) és Hodges (angol) 233½ pont. 18. Thurnheer (francia) 232 pont. 19. Romans (olasz) 230 pont. 20. Castiglioni (francia) 227 pont.

Tornászcsapat-verseny. 1. Svéd 460 pont. 2. Norvég. 3. Finn. 4. Dán. 5. Francia. 6. Holland. 7. Anglia 362 pont.

5000 méteres kerékpárverseny előfutamainak győztesei: Spengen (holland), Marechal (francia), Auffray (francia), Jones (angol), Kingsbury (angol), Schilles (francia).

3200 méteres akadályverseny. Az előfutamok győztesei: Russel (angol) 10 p. 56 egyötöd mp. Eisele (amerikai) 11 p. 13 háromötöd mp. Robertson (angol) 11 p. 10 mp. Holdavay (angol) 11 p. 18 négyötöd mp. Sewell (angol) 11 p. 30 egyötöd mp.

A második előfutamban, melyet Eisele nyert meg, indult Lovas is, egy körrel volt ugyan már az elsőnek beérkezett mögött, midőn az utolsó akadálynál vízbe esett és lábát megrázdította, de ha ez a baleset nem éri, bejön másodiknak, mert az előtte levők mind kiálltak.

1000 méteres kerékpár-döntő. 1. Schilles (francia). A versenyt azonban, miután a kötelező időt nem érték el, megsemmisítették.

Az eddigi versenyeknek egyik legérdekesebb száma az 1500 méteres síkfutam döntő futama volt. Az indulásnál starthoz állott a világ nyolc legjobb futója, mint: Wilson, Fairbrain-Crawford, Deakin, Loney, Hallows (angolok), Sullivan, Sheppard (amerikaiak) és Tait (kanadai). Fairbrain-Crawford vezetett gyors iramban, míg 300 méterrel a cél előtt az angol Wilson, egy gyenge, jelentéktelen külsejű legényke került az élre. Az angolok frenetikus tetszészajban törnek ki, mert Wilsont már biztos győztesnek tartják. Egyszerre azonban az eddig meglehetősen hátul futó amerikai Sheppard előretört. Lépésről-lépésre kiüldi le előtte futó versenytársait és mintegy 30 méterrel a cél előtt eléri a vezető Wilsont és kétségbeesett küzdelem után lehuzza és győz. Most aztán az angolok tetszészaját az amerikaiak éles „Velt”-jei váltják fel.

A buváruszás döntőjében: 1. Zürner (német), 2. Behrens (német).

A klasszikus diszkoszvetésben (görög módszer szerint) világbajnok Scheridan (amerikai) lett, 37.99 m. dobásával, megdöntvén az 1906-iki athéni olimpiai versenyen a finn Jaervinnen által felállított 35.08 m. világrekordot. 2. Horr (amerikai) 37.32 m. 3. Jaervinnen (finn) 36.47 m. Mudin (stván) az ötödik helyre került 33.15 m.-es dobásával.

Az öt angol mértföldes síkfutásban. E. R. Voight lett a világbajnok.

A tíz angol mértföldes gyaloglásban. (16 klm.) világbajnok Larner (angol) lett 1 óra 15 mp. 57.4 mp. idő alatt (világrekord). 2. Webb (angol), 3. Spencer (angol).

A kardvívás előmérkőzésében az első fordulón Flesch (Bécs) győzött Doorman (hollandi) és Lada (cseh) ellen, a második fordulón Lada (cseh) győzött Tóth Péter (magyar) és Voodt (hollandi) ellen; a harmadik fordulón Labouchere (hollandi) győzött Jack (német) és Grada (belga) ellen; a negyedik fordulón Marsh (angol) győzött Latene (francia) és Schoemaker (hollandi) ellen.

Az előmérkőzés 13 csoportjában 90 vívó vett részt. A középmérkőzésben az előversenyek három helyezettje vehet részt

100 km. kerékpár I. előfutam. 1. Meredith (angol). Idő 2 óra 43 p. 15 kettőtöd mp. 2. Bartlett (angol). 3. Vesterberg (svéd). 4. Lapise (francia).

10 km. gyaloglás II. előfutam. 1. Webb (angol) 1 óra 20 p. 18 négyötöd mp. 2. Carter (angol). 3. Spencer (angol). 4. E. Larner.

II. előfutam. 1. G. Larner (angol) idő 1 ó. 18 p. 19 mp. 2. Harrison (angol). 3. Kerr (ausztráliai). 4. Palmer (angol).

Diszkoszvetés. I. csoport. 1. Buronghs (amerikai) 37.42 m. II. csoport. 1. Dearborn (amerikai) 38.5 m. III. csoport. 1. Garrels (amerikai) 40.70 m. IV. csoport. 1. Hoor (amerikai) 39.44 m. V. csoport. 1. Sheridan (amerikai) 40.89 m. 2. Griffin (amerikai) 40.70 m. 3. Hoor (amerikai) 39.41 m.

200 m. melluszás. I. Középfutam. Indul: Seidel (német), Toldi (magyar), Fabinyi (magyar), Halman (angol). 1. Halman (angol) 3 p. 10 mp. 2. Toldi kb. 2.3 m.-el nyerve.

II. középfutam. Indul: Hauson (svéd), Persson (svéd), Courbet (belga) és Robinson (angol). 1. Robinson (angol) 3 p. 11 kettőtöd mp. 2. Hauson (svéd) 4 m.-el verve. Dötöbe jut a két középfutam két első helyezettje.

400 méteres uszás döntő. Indulnak: Scheff (ausztriai), Taylor (angol), Beaurpaire (ausztráliai) és FASTER (angol).

Az első 100 méternél Taylor fordul először. Idő 1 p. 15 mp. Taylor a vezetést a 200 m.-nél is megtartja. Idő 2 p. 41 mp. Beaurpaire felnyomul és 300 m.-nél (Idő 4 p. 11 háromötöd mp.) már csak 1 m.-el fordul később. Rövid ideig együtt vannak, de Taylor gyönyörű finish után a végén előre nyomul és 5-6 yarddal nyer.

1. Taylor (angol). Idő 5 p. 36 négyötöd mp. 2. Beaurpaire (ausztráliai) 5 p. 44 egyötöd mp. 3. Scheff (ausztriai) 2 yarddal hátrább. 4. FASTER.

100 m.-es háton-uszás. I. előfutam. Indul: Biberstein (német), Unrin (amerikai), Johsohn (svéd), 1. Biberstein (német). Idő 1 p. 25 háromötöd mp. 2. Unrin. Négy yarddal nyerve. III. előfutam. 1. Lewis (angol) 1 p. 31 mp. 2. Brack (német). IV. előfutam. 1. Haresnape (angol) 1 p. 26 egyötöd mp. 2. Dane (dán) 1 p. 26 kettőtöd mp. Legjobb második. V. előfutam. 1. Parvin (angol) 1 p. 35 egyötöd mp. VI. előfutam. 1. R. J. Taylor (angol) 1 p. 25 négyötöd mp. VII. előfutam. Indul: Kugler (magyar), Aurick (német), Seaverd (angol), Corleaver (holland). 1. Kugler (magyar). 2. Aurick (német). Könnyen nyerve három yarddal. Idő 1 p. 26 mp. 2. Aurick (német). Kuglert korai indulásért diszkvalifikálják, így 1. Aurick 1 p. 27 négyötöd mp.

Sulydobás. I. csoport. 1. Coe (amerikai) 13.06 m. 2. Jauli (finn) 12.58 m. 3. Talbot (amerikai) 11.63 m. II. csoport. 1. Garrels (amerikai) 13.18 m. 2. Horr (amerikai) 12.82 m. 3. Sheridan (amerikai) 12.67 m. megcsuszott és egyszer kilépett. III. csoport. 1. D. Horgan (angol) 13.33 m. 2. J. Barrett (amerikai). 3. Mudin Imre (magyar) 12.81 m. IV. csoport. 1. R. Rose (amerikai) 14.07 m. 2. Fisson (francia) 12.70 m. Döntőben: 1. Ralph Rose (amerikai) 14.20 m. 2. D. Horgan (angol) 13.69 m. 3. Garrels (angol) 13.18 m.

Kottingbrunni versenyek.

— Első nap. —

A monarchia legjobban dotált gátversenye a 30.000 koronás Schönau-díj szokásosan meglepetéssel, kanca győzelmével végződött. A gazdag díjat a Dreher-istálló Macarsca-ja nyerte Sturm ellen, míg a favorit Floridsdorf csak fejhosszal tudta a harmadik helyet megvédeni Palma előtt.

Részletes eredmény a következő:

I. Kétévesek handicapja. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Gróf Meran Hochschwab (Birkenruth), 2. Reine, 3. Titi II. Futottak még Alabárd, Viktória, Paraber, Pan, Greenlaw, Saba, Armida, Isnardie és Pletvka. — Tot.: 10 : 194, 20 : 95, 58 és 113.

II. Kétévesek versenye. Díj 3000 korona. Táv 900 méter. 1. Trauttmansdorff Slecinka (Krouzil), 2. Folyta, 3. Paif. Futott még: Fabelhaft. — Tot.: 10 : 13, 20 : 22 és 29.

III. Schönau díj. (Gátverseny.) Díj 25.000 korona. Táv 2400 méter. 1. Dreher A. Macarsca (Aylin), 2. Sturm, 3. Floridsdorf. Futottak még: Palma, Majális, Recolte, Vesztegető és Mimosa. — Tot.: 10 : 69, 20 : 35, 32 és 31.

IV. Kétévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Capt. Don Rugany (Tausz), 2. Juda, 3. Aszár. Futottak még: Jutalom, Nadine, Galantine, Buckup, Monferrina, Lobogó, Mirabeau, Pengő és Maricz. — Tot.: 10 : 51, 20 : 38, 73 és 87.

V. Südbahn handicap. Díj 5000 korona. Táv 2800 méter. 1. Jankovich B. Gy. Gánna (Cockeram), 2. Pretty Dick, 3. Capt. Jack. Futottak még: Woodlands, Meglio, Sixtus, Tacitus és Baldur. — Tot.: 10 : 22, 20 : 25, 36 és 55.

VI. Eladók akadályversenye. (Handicap.) Díj 3000 korona. Táv 3200 méter. 1. Wolbeck száz. Koczás (Lawton), 2. Camelia, 3. Exczellenze. Futottak még: Jägerndorf, Virago és Veruda. — Tot.: 10 : 86, 20 : 75 és 64.

VII. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1400 méter. 1. Egyedi A. Prokop (Miles), 2. Paula, 3. Carolus. Futottak még: Héja, Gay, Spinster, Master Jack, Meglehet, Thames, Bolondóra, Forfeit, Jimmy és Vaifidol. — Tot.: 10 : 69, 20 : 55; 98 és 323.

— Második nap. —

A kottingbrunni meeting holnapi programja nem sokat ígér. Legjobban dotált versenye az 5000 koronás 2000 méter távolságu urolvas-verseny, mely a Czárán testvérek által lovagolt Miután és Andalgó között fekszik. Ettől eltekintve csupán szerényebben dotált handicapok és eladóversenyek szerepelnek és így részletesebb megbeszélés helyett jelöljeinkre utalunk.

Jelöljeink:

I. Comme qui dirait—Curry.

II. Pinzgau—Dunbar.

III. Ito—Golden Drop.

IV. Miután—Andalgó.

V. Reeves H. ist.—Random.

VI. Brave—Dreher ist.

VII. Titok—Reeves H. ist.

() A budapesti folyamregatta. Vasárnap délután rendezte a Magyar Evezős Egyletek Országos Szövetsége a szokásos folyamregattát, mely két számból állott: a nyolczasversenyből József főherceg díjéért és a skiffversenyből a Dunabajnokságért. Mindkét versenyben két-két hajó állott starthoz. A nyolczas számban a régi riválisok, a Pannónia és a Duna mérköztek újból s a mérkőzésnek külön érdekességet kölcsönözött az a körülmény, hogy ezuttal, miként Váczott is, a Dunának az olimpiádra szán tsenior-csapatával a Pannoniának junior-csapatát állott szemben, mely már egy héttel ezelőtt is reális győzelmet aratott ellenfelén Váczott. A váci verességet a Duna, az állítása szerint hibás startnak tulajdonította, míg ezuttal a győzelem realitását még a nap, ellenszél s rossz víz sem befolyásolhatta, hisz mindkét csapat egyenlő vízben evezett s a Pannónia csakis kiforrott stílusának s tökéletes összevezetésének köszönheti, hogy kevesebb vizet kapott. A Pannónia a teljesen korrekt startnál 3-4 métert nyert s gyilkos küzdelem után előnyét 1000 méternél $\frac{1}{4}$ hosszra növelte; majd a Duna több eredménytelen spurt kísérletére a Pannónia és erélyes spurtokkal felel s előnyét 2000 méternél 2 hosszra, 3000 méternél 3 hosszra s a célznál bírói ítélet szerint 6 hosszra növelte. A Pannónia junior-nyolczasa ezután a klaszikus győzelmé után biztos győzelem reményével indul az augusztus 8. és 9. hamburgi regatta junior-nyolczas számában. Egyáltalában a nap a junior napja volt. A Dunabajnokságot is Mészáros József, a Neptun kiváló junior-skiffistája nyerte imponáló stílusban ifj. Graf Vilmos ellen, ki rövid trainingje ellenére is keményen tartotta magát egészen a célig.

A verseny lefolyása a következő volt:

Nyolczvezetés verseny: József főherceg díjéért: 1. Pannónia Evezős Club: Szukováthy Imre, Schärtlin György, Daday Dezső, Józsa László, Jesze Kálmán, Gy. Szász Sándor, Németh Ernő, Szabeny György (v. e.), Raics Lajos (kormányos). 2. Duna Budapesti Evezős-Egylet: László Béla, Patak Hugó, dr. Sárosi Róbert (álnév), Agai Gyula, Erdélyi Jenő, Gluzek Ferencz, Bánó Manó, Herczegh Béla (v. e.), Szomjas János (kormányos). Elejétől végig vezetve hat hosszal könnyen nyerve. Idő: 12 p. 31 $\frac{1}{2}$ mp.

Egyes-verseny a Dunabajnokságért. 1. Neptun Budapesti Evezős-Egylet: Mészáros József. 2. Nemzeti Hajós-Egylet: ifj. Graf Vilmos. 1500 méterig erős küzdelemmel s innen vezetve s végül 5 hosszal nyerve.

A versenyzőket az Evezős Szövetség gondoskodása folytán gyorsjárásu csavargós követte, melyen a versenybíróság s csekély számú érdeklődők foglaltak helyet, míg a Neptun Evezős-Egylet házában a rossz idő ellenére is szépszámu közönség várta a versenyzőket.

() A Pannónia evezős-club kettős győzelmé. Vasárnapi számunkban csupán egy számszavú távirat nyomán emlékeztünk meg arról a fényes győzelemről, melyet ezen Clubnak jelenleg Angliában időző csapata Moleseyben a nagy nyolczas versenyben aratott. A Club nyolczasát Henleyben az olimpiai bizottság rendelte új versenyhajó várta s bár egy új hajóba

való átülés rendszeren levon az első indulások értékéből, mégis az angol lapok egyértelmű elragadtatással írják a csapat szép összmunkájáról és stílusáról. Másfélheti evezés után a csapat annyira megszokta az új hajót és idegen klímát, hogy kapóra jött neki a f. hó 18-án rendezett Molesey regatta. Benevezett s győzött olyan ellenfelekkel szemben, mint a Thames R. C., Kingston R. C. és London R. C. melyek mind egyik indult az idei Henley regatta Grand Challenge Cup-jében s melyek közül a Thames R. C. e verseny döntőjében csak $\frac{1}{4}$ hosszal szorult a harmadik helyre. Ezen siker hazai sportunk szempontjából azért bir nagy fontossággal, mivel most már a sok helyzetlen olimpiai indulók után, jogosan remélhetjük, hogy a Pannónia nyolczasa fog az olimpiai regattán dicsőséget szerezni a nemzeti trikolornak.

Másik értékes győzelmé a Clubnak itthon maradt junior nyolczasának fényes szereplése volt a vasárnapi folyam-regattán, mikor is egy évek hosszú sora óta összevezett első klaszisu senior nyolczással szemben aratott könnyű győzelmet. Ezen körülmény most végleg azon elhatározásra bírta a Pannoniát, hogy remek junior nyolczasát a hamburgi regattán feltétlenül indítsa, mivel a csapat jelenlegi formája, összmunkája, stílusa és nagy szívóssága egyenesen praedestinálja ezen csapatot arra, hogy a hamburgi junior nyolczas díját Magyarországnak megszerezze. A Club vezetőségének csupán a hamburgi ut fináncziális része okoz komoly fejtörést, mivel legalább egy héttig a csapatnak feltétlenül az örökké hullámzó Alster vizén kellene trainirozni, hogy a szokatlan viz kellemetlen befolyását ellensúlyozhassák. Mint hírlík, a főváros előkelő körében komoly akció indult meg aziránt, hogy tömeges alapító és pártoló belépésekkel a Clubot azon helyzetbe hozzák, hogy a pénzügyi nehézségeit ezen vállalkozással elhárítva, a magyar fiukat mielőbb kiküldhesse egy nagy német-magyar viadalra.

() A Sport-Világ kerékpárversenye. A jól sikerült verseny részletes eredménye a következők:

I. Megnyitó-verseny. 2000 m. Első előfutam. 1. Vass A., idő: 1 p. 33 $\frac{1}{2}$ mp. Második előfutam. 1. Vass E. idő: 1 p. 36 $\frac{1}{2}$ mp. Döntő futam. 1. Vass E., 2. Rojkó József, 3. Sebők J., 4. Vass A. 10 induló, idő: 3 p. 35 $\frac{1}{2}$ mp.

II. Nyeretlenek versenye. 2000 m. Első előfutam. 1. Novák L. idő: 1 p. 49 $\frac{1}{2}$ mp. Második előfutam. 1. Spitz D., idő: 1 p. 58 $\frac{1}{2}$ mp. Döntő futam. 1. Spitz D., 2. Klein V., 3. Vrana Gy. 12 induló, idő: 3 p. 51 $\frac{1}{2}$ mp.

III. Rekord-kísérleti verseny. 500 m. (régi rekord Freidenberg Gusztáv 37 $\frac{1}{2}$ mp.). 1. Löwy A. 37 $\frac{1}{2}$ mp., 2. Rojkó I. 38 p., 3. Bäumlér E. 38 $\frac{1}{2}$ mp., 4. Vass E. 40 $\frac{1}{2}$ mp.

IV. Selejtező verseny. 1. Kanperthi Márton, 2. Kálló K., 3. Cser J., 4. Sebők J. 9 induló, idő: 5 p. 40 mp.

V. Négynapos-meeting. 2000 m. 1. Püspöky S. 4 pont, 2. Vass E. 3 pont, 3. Rojkó J. 2 pont. 3 induló, idő: 3 p. 59 $\frac{1}{2}$ mp. Tényrészességgel nyerve, félgéphosszal harmadik.

VI. Akadályverseny. 2000 m. 1. Novák L., 2. Spitz D., 3. Klein V. 10 induló.

VII. Huszonöt kilométeres verseny (vezetéssel). 1. Löwy A., 2. Vass E., 3. Cser József, 4. Horváth Gy. 7 induló. Biztosan egy géphosszal nyerve, 15 méterrel harmadik, egy körrel negyedik, idő: 41 p. 45 $\frac{1}{2}$ mp.

Itt említjük meg, hogy a Sport Világ szerkesztősége augusztus 2-án motorversenyt fog rendezni.

() Kerékpárverseny. Érdekes látványosság színtere lesz vasárnap, július hó 26-án délután négy órakor a Thököly-uti millenáris versenypálya. Ekkor rendezi a Condor Kerékpár-Egylet ezidei első nagyszabásu motor- és kerékpárversenyét a következő versenyszámokkal: Megnyitó verseny, Junior-verseny, Condor nagydíja, 10 km.-es motorvezetéses verseny, Selejtező-verseny, Hátrány-verseny, Motor-verseny. Ezen versenyszámokban Magyarország kerékpárhajókai és legjelesebb versenyzői mérköznek, köztük: Bäumlér Bernáth, Löwy, Püspöky, Possert, Rojkó és Vass Elemér stb.

Lawn-tennis. Football. Diabolo

Angol és magyar sport és nyári játékok. Lawn-tennis felszerelések. Hitelesített athléti sportcikkok. Tornaszerek. Úszó övek. Fagyalt és szódavíz. Hinta és nyugtatók. Nyaralókba és fürdőbe való székkel és szórakoztató játékok. Lampon magnosimo kávé. Tombols. Árjegyzék ingyen.

VERTÉSZ TÓDOR, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR

A kiváló bőr- és lithlamos gyógyforrás
SALVATOR
 vesé- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukor-
 betegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
 Főraktár Budapesten: BÉSKUTY L.-nél.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A püspök panasza. A rendőrség néhány hónappal ezelőtt árny püspök panaszára letartóztatta Kovács Klotild, Bodor Gézánt és Dán Annát. A vád szerint a három asszony zsarolási kísérletet követett el a püspökkel szemben, akitől Kovács Klotild papgazdasszony több ezer korona végkielégítést kért, — mert a parókláról elbocsátották. Közben egy Hegedűs Sarolta nevű leány pört indított a püspök ellen, aki állítólag elvette arany nyaklánczát és találkozára invitálta. Erre a körülményre a három nő esküt is tett a járásbírószágon s utólag az a vád merült föl ellenük, hogy hamisan esküdtek, mert a püspököt nem is látta egyik sem. Az ügyészség ma kézbesítette vádiratát a feleknek, amelyben Kovács Klotildot, Bodornét és Dán Annát zsarolással és hamis tanúzással, Hegedűs Saroltát pedig bűnrészességgel vádolja meg. A vizsgálóbíró az ügyészi indítvány értelmében Bodornét és Dán Annát nyomban szabadlábra helyezte. Dr. Fényes Samu védő, a vádirat ellen nem ad be kifogásokat, csupán kérvényt adott be, amelyben kéri Kovács Klotild szabadlábra helyezését. Az ügyet szeptember elején fogja tárgyalni a bíróság.

§ Megbüntetett képviselő. Dr. Maniu Gyula ügyvéd, román nemzetiségi képviselő parlamenti szereplésénél fogva már régóta hírhedt tulzó nemzetiségi törekvéseiről. Sokszor meggyült emiatt a Házzal a baja, de mániájából, úgy látszik, nem akar kigyógyulni. Nemrégiben a kolozsvári ügyvédi kamarának adott alkalmat arra, hogy magyarellenes okvetetlenkedéseiről méltó megrovásban részesítse. Fegyelmi eljárás indult meg ellene, mert ügyvédi levélborítékait román szöveggel díszítette s ezért a kolozsvári kamara írásbeli feddésre ítélte. Az ítélet megokolásában nagyon helyesen kimondta a kamara, hogy az állam hivatalos nyelve ellen tanusított tüntetés az ügyvédi állás méltóságával és tisztességével nem egyeztethető össze. Dr. Maniu Gyula ezt az ítéletet megfőlebbezte a Kuriához, mely azonban megokolásánál fogva jóváhagyta az elsőfokú fegyelmi bíróság ítéletét.

§ Pénzhamisító banda. Kiskőrös és Halas vidékén tavaly és két év előtt hamis huszkoronás bankjegyek kezdtek feltűnedezni. A hamisítványok nem voltak éppen elsőranguak, de alkalmasak arra, hogy a köznépkörében forgalomba kerüljenek. Megindult a nyomozás, de igen lassan haladt előre, mert a pénzhamisító banda szálai igen széjjelágazók voltak és főképp azért, mert a szövetség tagjai esküvel fogadták, hogy egymást nem fogják elárulni. Hónapokig tartó fáradhatatlan nyomozat végre eredményre vezetett és sikerült a bandának összes tagjait, számszerint huszonnégyet lefűlelni. A társaságot Tompai Tóth István szervezte, a bankjegyeket két ember készítette: Hírváth Pál kiskunlaczházi fényképész és Tumó Mátyás kiskunhalasi képfestő. A társaság tagjai között, akik egyformán járultak a hamisítás költségeihez, van egy pár jómódu gazdaember is, aki néhány száz hold föld tulajdonosa. Érdekes, hogy a hamisítványok száma oly nagy volt, hogy csak az osztrák-magyar bankhoz beküldött bankjegyek száma meghaladja az ezret. A monstre pört, amelynek 24 vádlottja van, ma kezdte tárgyalni a budapesti büntetőtörvényszék Szepessy bíró elnöklésével az esküdt-széki teremben. A tárgyalás szombatig fog tartani.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

KÖZGAZDASÁG.

A pénzügyi intézetek és a végrehajtási novella. Már megirtuk annak idején, hogy a nagyváradi pénzügyi intézetek a végrehajtási novella ügyében ülést tartottak, melyen elhatározták, hogy — miután teljesen átlátják, mennyire súlyosan érinti az új törvény a kisembereket — a legnagyobb méltányossággal fognak eljárni ügyfeleikkel szemben és csak azoknak kölcsönöket fogják felmondani, akiknél az intézet érdekei erősen veszélyeztetve vannak. Ma — mint értesülünk — Nagyváradon a Magyarországi Pénzügyi intézetek Országos Szövetségéhez tartozó biharmegyei pénzügyi bizottsága tartott ülést a végrehajtási novella és a homestead tárgyában. Az értekezlet dr. Hoványi Géza indítványára a következő határozati javaslatot fogadta el:

„A biharmegyei pénzügyi intézetek nem ismerik félre a végrehajtási novellának a pénzügyi intézetek és általában a hitelezők érdeke ellen irányuló tendenciáját és sajnálattal nélkülözik benne a szerzett jogok kíméletét és a közhitel érdekeinek oltalmát, mindazonáltal magasabb közgazdasági hivatásuk tudatában az adósok lehető kímélését már most hangsúlyozzák és az intézetek érdekeinek köteles megvédése mellett is kerülni fogják azt a tömeges felmondást, amelyre a törvény a hitelezőket egyébként készíti. Az egybegyűlt pénzügyi intézetek azonban tiltakozni kívánnak azon törvényhozási irányzat ellen, mely a hitelező és a közhitel rovására gyakorol méltányosságot és átiratban felkéri a Magyarországi Pénzügyi intézetek Országos Szövetségét, hogy a meghonosítani szándékoltt homestead intézményével szemben már most a szükséges lépéseket tegyék, ne hogy ez az intézmény is a pénzügyi intézetek és a hitelezők szerzett jogainak sérelmével iktattassék törvénybe.” A közgyűlés elhatározta azt is, hogy javaslatát a szövetség többi bizottságaival is közli hasonló értelemben való állásfoglalás miatt.

A kaposvári pénzügyi intézetek elhatározták, hogy a végrehajtási törvény változott intézkedései dacára nem fogják adósaik ellen a tömeges végrehajtásokat fogantatosítani, hanem nyugodtan bevárják a fejleményeket s legfeljebb az ezután váltókat fogják szigorúbb szempontok szerint elbírálni.

Védekezés a takarmányinség ellen. A nagy szárazságot leginkább a hűvelyesek és a takarmányfélék érezték meg, úgy hogy a takarmányinség veszedelmével komolyan számolni kell. A baj annál nagyobb, mert az élelmes külföldi érdekeltség már is tetemes vásárlásokat eszközölt hazánkban. A nagy takarmányhiány igen komoly veszedelemmel fenyegeti állattenyésztésünket, miért is gazdasági körökben komolyan készülnek a védekezésre. Követelik a takarmánykiviteli tilalom elrendelését, nemcsak a szálastakarmányokra és szalmára, de az abraktakarmányokra is, amelyekre nagy szüksége lesz az ország állattenyésztésének az idén. Ezzel kapcsolatosan szerveznie kell a kormánynak az inségakciózt azon az alapon, amint azt az 1904-iki inséges esztendőben szervezte. Gondoskodnia kell arról, hogy néhány száz vaggon szálastakarmányt — ha lehet — külföldön sürgősen bevásároljanak s az ország egyes vidékein levő felesleget — melynek egy része már most is másodkézből van — lehető gyorsan meg kell szerezni, mielőtt még azt spekulánsok összevásárolnák. Szükséges továbbá, hogy a földművelésügyi kormány a gazdasági faktoroknak: egyesületeknek, szövetkezeteknek — kizárólag tagjaik részére leendő takarmányvásárlás céljaira — teljes biztosíték ellenében kamatmentes kölcsönt bocsásson rendelkezésre. Elejét kell venni állataink elpocsékolásának, a földművelésügyi kormánynak módot kell találnia élőállatkivitelünk elősegítésére. Fel kell hívni a külföldi figyelmét állatvásárlainkra, tájékoztatni kell a külföldet arról, hogy ez idő szerint vásárlaink jutányos áron szerezhető be jószág, valamint arról, hogy vásárlaink, mikor és hol tartatnak meg s ezek felkeresését részletes tájékoztatás nyújtásával kell elősegíteni. Gondoskodni kell arról, hogy a konzervgyárak a hadsereg részére készített húskonzervek tömeges gyártása céljából haladéktalanul

üzembe helyeztessenek, mely intézkedéssel a jószág elprédálását, valamelyest szintén megakadályozni volna lehetséges. Ki kell eszközölnie továbbá a földművelésügyi kormánynak a takarmányinség oly mérvű szállítási díjkezdvezményét, hogy azok az államvasutakon s az ezek kezelésében levő helyiérdekű vasutakon önköltséges áron szállíttassanak. Az eddigi 15%-os szállítási díjkezdvezmény a mostani súlyos viszonyokon édes-keveset segítene s ezért a jelzett kedvezmény megadása mulhatlanul szükséges.

A takarmányinség, vagy még inkább a kiviteli tilalom veszedelme, megszólaltatta az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülést is, amely kérdést intézett vidéki kerületeihez, vajjon szükséges-e a kivitel korlátozása. A kerületek közül a korlátozás mellett nyilatkoztak: Arad, Baja, Debreczen, Gyöngyös, Győr, Gyulafehérvár, Kecskemét, Kolozsvár, Liptószentmiklós, Losoncz, Lugos, Máramarosziget, Marosvásárhely, Nyagykánizsa, Nagyszentmiklós, Nagyvárad, Pápa, Pécs, Szeged, Szekszárd, Székesfehérvár, Szombathely, Ujvidék, Versecz. A korlátozás ellen nyilatkoztak: Beregszász, Eperjes, Kaposvár, Kassa, Nagybecskerek, Nyitra, Orosháza, Szolnok. A kerületek nagy többsége tehát a kiviteli tilalom elrendelését kívánja.

A cipészszegedek kiállítására. A fővárosi cipészszakkiskola hallgatói közül huszonhét segéd és tizenöt inas kiállítást rendezett a székesfővárosi cipészipartestület Wesselényi-utca 17. számú házban levő helyiségében. A kereskedelemügyi minisztérium képviselőjében Végh Albert iparoktatási ügyosztályi elnök nyitotta meg a kiállítást. A kiállított tárgyak cipésziparunk nagy fejlettségéről tesznek tanúságot. Az országos cipész kisiparos szövetség Krausz János elnöklésével tartott igazgatósági ülésén elhatározták — mint már jeleztük — hogy a harmadik országos cipész szakkiallítását augusztus 13., 14. és 15-én rendezik Győrött, ahol ugyanakkor kongresszust is tartanak.

Uj ipartelepek. A Fejes és Nagy-féle kulai gyapjúfonó és szövőgyárat részvénytársasági alpra fektetik 600.000 korona alaptőkével. — Jean Hoeffele elzászi gyáros Aradon 20.000 órsóra berendezett pamutfonót és 500 szövőszékkel dolgozó pamutsvőgyárat akar létesíteni és ehhez ingyen telket és 15 éves községi adómentességet kér. Hoeffele, akinek főtelepe Gebweilerben van, személyesen tárgyal a kedvezmények ügyében Arad város tanácsával. — Szeszgyár készül Szegeden is. Szeged város polgármestere ugyanis erősen bízik abban, hogy Szeged szeszgyárat kap az államtól a szeszadótvörvény szentesítése után. Meg is tesz minden lehetőséget a szeszgyár megcsinálására. Kedden Mezőhegyesre utazik, hogy az ott levő szeszgyár berendezését és üzemét a helyszínén nézze meg, fölépítésének tervei és költségei iránt tudakozódjék.

Szarvasmarhakiállítás Belényesen. A Bihar-megyei Gazdasági Egyesület a m. kir. földművelésügyi miniszter támogatásával augusztus 30-án Belényesen szarvasmarhakiállítást rendez. A kiállítás célja a biharmegyei szarvasmarhatenyésztés fejlesztése és így csakis biharmegyei birtokosok és gazdák állíthatnak ki.

Földművelő-iskola a Balaton partján. A Tapolca-vidéki Gazdakör elhatározta, hogy egy Tapolczán felállítandó földművelő-iskola érdekében mozgalmat indít. A tervet legutóbb Tapolca község is magáévá tette és elhatározta, hogy a megyénél és kormányánál lépéseket tesz a földművelő-iskola mielőbb való felállításának tárgyában. A képviselőtestület bizottságot küldött ki a további munkálatok végzésére. Erre a gazdasági iskolára, amelynek főleg szőlészeti jellegűnek kellene lennie, tényleg szüksége van Balaton vidékének, hol az újabb telepítésekkel a szőlőtermelés ismét főfoglalkozása lett a népnek.

Árverésre kerülő részvények. A néhány évvel ezelőtt megbukott milliomas vállalkozó cég, a híres Deutsch és Haas cégnek ügyei még mindig nem nyertek befejezést. Holnap, kedden délelőtt 11 órakor az V. kerületi járásbírósnál a cég tulajdonát képezett 25 darab Ostgalizische Lokalbahn részvénye kerül árverésre a Magyar Országos Takarékpénztárnak 60.596 koronás követelése fejében. A részvények a legtöbbet ígérőnek esetleg becsáron alul is eladatnak.

A gabonatözsde. A termésjelentés, amely szombaton délután a gabonatözsde ületidejének bezárása után került nyilvánosságra, két nap alatt elvesztette azt a hatását, amelyet más alkalmakkor

GYÓGYITHATÓ A SÉRV?
 E kérdéssel foglalkozó tanulmány most hagyta el a sajtót.
 Háromnak díjtalanul zárt borítékban megküldi
POLLITZER SÉRVAMBULATORIUM
 speciális orvosi rendelő-intézet
 Budapest, Kossuth Lajos-utca 8., főemelet
 Egész nap orvosi ingyenes rendelés.

a tőzsdére gyakorolni szokott. Mert ma az üzlet megnyitásokkor alig beszélt valaki a termésjelentésről s az az egy millió métermázsát meghaladó többlet, amely a július 9-én kiadott s a legutóbbi termésjelentés adatai között mutatkozik, nem változtatott a gabonátözsde szilárd irányzatán. Nem pedig azért, mert a kedvező termésjelentést a gabonátözsde emberei már a hét elején lejátszották. A tőzsdére érkezett magánjelentések már napok előtt felbecsülték a termést. A mai üzlet lanyhán és a szombati zárlatnál jóval alacsonyabb jegyzésekkel indult meg. Kezdetben a kulissz igen sűrűs kinálattal lépett fel, mert biztosra vette, hogy ma nagyobbarányú áresés fog bekövetkezni és így később majd nyereséggel visszafedezheti az imént adott kötések, ezáltal azonban kellemetlen csalódás érte, mert később egyre jobb vételkedv mutatkozott, minek folytán szilárdult az irányzat és lassan emelkedni kezdtek az árfolyamok, amelyek a forgalom folyamán az iménti veszteséget hamar kipótolták.

A szombat esti zárathoz viszonyítva, végeredményképen az októberi buza hat fillérrel, a júliusi tengeri tiz fillérrel, az augusztusi tengeri négy fillérrel, az októberi zab két fillérrel gyöngült, az októberi rozs ellenben hat fillérrel javult. A készáru-üzletben csendes volt az irányzat. Kielégítő kínálat szemből a malmok kezdetben tartózkodók voltak, nehézkösen és keveset vásároltak, e mellett pedig még a szombati árakat sem voltak hajlandók fizetni, később azonban sokkal jobb vételkedvet mutattak. Így aztán meglehetősen élénk forgalom fejlődött ki, melynek folyamán mintegy 40.000 q. buza kelt el, kezdetben 10 fillérrel olcsóbb, később változatlan szombati áron. A legdrágább eladási ár 24.40 korona volt 81 kilós tiszavidéki új búzáért, a legolcsóbb pedig 22.20 korona 77 kilós bácskai, üszkös új búzáért. Egyéb gabonaneműek közül rozs változatlan, zab, árpa, és tengeri ártartó. Forgalomba került: 300 mm. új árpa 15.30 koronás áron. 800 mm. új zab 16.50—16.90 és 400 mm. tengeri 15.46—15.50 koronás áron. A statisztikai hivatal kimutatása szerint az utolsó 2 napon belül 27.026 q. buza érkezett Budapestre; 28.001 q. liszt és 2552 q. korpa szállított el innen.

Dinnye- és őszibarackkiállítás Budapest. A földművelésügyi m. kir. miniszter rendeletére a m. kir. kertészeti tanintézet igazgatósága folyó évi augusztus hó 18-tól 24-ig a tanintézet helyiségeiben díjazással egybekötött dinnye- és őszibarackkiállítást rendez. A kiállításon résztvehet minden magyar termesztő, valamint az állami szakiskolák és telepek. Minden egyes dinnye-fajtából 3—3, az őszibarack-fajtákból pedig 6—6 darab küldendő be. A legszebb termények jutalmazására mindkét csoportban egy-egy 100 koronás, két-két 50 koronás és két-két 25 koronás díjat tűztek ki. A kiállításon való részvételre jelentkezni lehet folyó évi augusztus hó 5-ig a kertészeti tanintézet igazgatóságánál (Budapest, I. ker., Ménesi-ut 45. sz.).

Megfelebbezett alaptőkefelelítés. A Máv. alkalmazottak fogyasztási szövetkezetének vezetői elhatározták, hogy a szövetkezet alaptőkeit felelelik. Már a husvét vasárnapján tartott közgyűlésen bevették ez előterjesztésükbe, de mivel a tárgy nem volt a napirendre kitűzve, a közgyűlés nem bocsátkozott annak tárgyalásába. E hó 19-én az igazgatóság rendkívüli közgyűlésre hívta egybe a tagokat, melynek a hivatalos lapban közzétett tárgysorozatában az alaptőkefelelítés ismét nem volt felvéve. Az igazgatóság ennek dacára javaslatot terjesztett a közgyűlés elé alapszabálmódosítás címén, hogy az alaptőke ráfizetés útján 50 százalékkal feleleltessék. A jelen volt tagok többsége, szocialista vasuti munkások, a javaslatot elfogadták. Reich Izsó szövetkezeti tag tiltakozott a határozat kimondása ellen, mely sérti a kereskedelmi törvényt s azt megfelebbezte.

A bankok első félévi kimutatásai. Amikor a bankkattel ügye annyira foglalkoztatja egy szakörök, mint a nagyközönséget, mint ahogyan azt nap-nap után észlelhetjük, szinte feltehető, hogy — igen fontos momentumról — a bankok félévi mérlegéről alig van hír. Talán még az is lehetséges volna, hogy éppen a kattel miatt a bankok csak késve fogják félévi mérlegüket közölni. De nem így van. A zárlati munkálatokat már a legtöbb intézetnél befejezték, úgy, hogy a közeli napokban már közzéteszik a bankok kimutatásait. Ennek most kettős jelentőséget kell tulajdonítani. Az egyik — mint min-

den évben — hogy a bankok kimutatásaiból látjuk majd, hogy milyen szolgálatot tettek a pénzüzetek az elmúlt félévben és hogy mennyire vették a gazdasági élet különféle ágai igénybe a bankokat. A második jelentősége a bankok kimutatásainak az, hogy belőlük kiviláglik majd, mennyire nem indokolt a bankkattel. Általában nagy érdeklődéssel várják a bankok kimutatásait és igen valószínű, hogy azokat fel fogják használni azok a gazdasági körök és egyesületek, melyek, nagyon helyesen, állást foglalnak a bankkattel ellen.

Méhészek tanulmányi kirándulása. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület választmányi határozata értelmében tagjai részére ez év őszén több napra terjedő tanulmányi kirándulást rendez.

Vásárcsarnoki árusok gyűlése. A fővárosi vásárcsarnoki bizottság f. hó 15-iki gyűlésén elhatározta, hogy néhány kisiparos és kiskereskedőnek felmondja a központi vásárcsarnokokban birt árusítóhelyét. A felmondás által érintett iparcikkárusok vasárnap délelőtt zajosan lefolyt gyűlést tartottak Schubert János késműves elnöke alatt. A gyűlés elhatározta, hogy memorandumot intéz a főváros tanácsához és a polgármesterhez, amelyben feltárják előttük az igazi helyzetet s kérni fogják, hogy a főváros építtesen számukra ideiglenes árusítóhelyeket. A memorandumot e napokban nyújtja át a küldöttség az alpolgármesternek.

A Magyar Jelzőlog-Hitelbank 4%-os forint névértékű községi kötelezőinek tervszerű évi kisorsolása f. évi augusztus hó 1-én d. e. 10 órakor fog a bank helyiségeiben megtartatni.

Mezőgazdasági részvénytársaság. Néhány hónap előtt több mágnás és nagybirtokos kezdeményezésére megindultak az előmunkálatok olyan részvénytársaság alapítására, amelynek célja a mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű iparág fejlesztése. Az alapítók élén a Károlyiak, a Széchenyiek és gróf Csekonics állott s a mozgalom különösen agrárkörökben élénk rokonszenvre talált, úgy, hogy az új részvénytársaság, amelynek alaptőkéjét öt millió koronára tervezik, szeptemberben megtarthatja alakuló gyűlést.

Csődök. Magyar Lügkögyár Somogyi Sándor budapesti bej. cég (Főüzlete: VI. ker., Podmaniczky-utca 27. sz.) kereskedő ellen, a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék folyó évi július hó 19. napján 91649. szám alatt kelt végzésével a csődöt megnyitotta. Kinevezettek: csődbiztos: dr. Genthon Ferenc kir. törvényszéki bíró; tömeggondnokká: dr. Perl Soma ügyvéd; tömeggondnokhelyettes: dr. Sternberg Gyula ügyvéd. — Ugyancsak csődbe került Kádár M. Mór budapesti volt bej. cég (üzlete: VI. ker., Teréz-körút 39. szám) kereskedő is. Kinevezettek: csődbiztos: dr. Schirilla Achill kir. törvényszéki bíró; tömeggondnokká: dr. Gál Jenő ügyvéd; tömeggondnokhelyettes: dr. Kattai Jenő ügyvéd.

A tengeri kereskedelem pangása. Már ismételtlen megemlékeztünk arról, hogy az utóbbi évek súlyos közgazdasági helyzete milyen erős hatással van a világ tengerhajózási kereskedelmére. Egymásután kapjuk a kereskedelmi hajók leszereléséről szóló híreket. A nagy angol kikötőkben, Londonban, Glasgowban, Cardiffban, Newcastleban egész tömege vesztegel a tengerjáró gőzösöknek, amelyek a konjunkturák javulását várják. Magában Newcastleban nem kevesebb, mint száznyolcvan nagy hajó áll tétlenül a kikötőben. De Hamburgban, Brémában és Franciaország meg Olaszország kikötőiben is hasonló sivar a helyzet. A hajózási üzlet tartós pangása természetesen a mi kereskedelmünket sem hagyja érintetlenül. Eddig máris tiz nagy magyar hajót vontak ki a forgalomból és ezek leszerelten ott vesztegelnek a fumei, bukkari és a martensikkai révben. Legújabbban a Magyar Keleti Hajózási társaság is leszerelteti több hajóját. A „Gróf Tisza István“-t most rendelték Konstantinápolyba, ahol üzemen kívül marad mindaddig, amíg valamilyen üzletre nem nyílik kilátása. Sorsában osztozkodni fog nemsokára a Turul és az Orsova, a társaság két legnagyobb hajója, amely szintén a török fővárosban kerül leszerelésre. Megemlítjük még itt, hogy az osztrák tengerészetnek is több hajója áll már leszerelten és csak a minap vonta ki a forgalomból öt nagy gőzöst az Austro-Amerikana triestli hajózási társaság. Érdekes azonban, hogy az általános nagy pangást az osztrák Lloyd-társaság nem érzi meg és ez a vállalat még egyetlen hajóját sem szerelte le, sőt forgalmának ellátására nem is elég a hajóparkja.

A Putnoki Építőanyagipar Részvénytársaság f. hó 19-én tartotta alakuló közgyűlését. A részvénytársaság, — mely a Központi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság támogatása mellett jött létre — 600.000 korona alaptőkével alakult és célját gróf Serényi Béla putnoki téglagyárának átvétele kibővítése és téglá- és fedőcserépgyártásának fokozása képezi. A részvények gróf Serényi Béla tulajdonában maradnak. A részvénytársaság igazgatóságának tagjai a következők választottak meg: Gróf Serényi Béla elnök, gróf Kornis Károly alelnök, dr. Dobay Aurél, dr. Hertelendy László, Neumann Adolf, Ullmann Gyula, dr. Veith Sándor.

Külföldi kiállítások. A turini nemzetközi kiállítás előkészületei serényen folynak s a kiállítás a Pó két partján lesz. A kiállítás a következő 26 csoportból fog állani: 1. Iparoktatás. 2. Tudományos műszerek és készülékek. 3. Fényképezés és alkalmazása. 4. Általános mechanika. 5. Villamosság. 6. Közmunkák. 7. Közlekedési eszközök: vasutak és közúti vasutak. 8. Tengeri-, folyam- tavihajózás. 9. Léghajózás. 10. Posta. 11. Sport. 12. Modern városi berendezések. 13. Lakásdíszítés és berendezés. 14. Hangszerek, színház, látványosság. 15. Erdészet és erdei ipar. 16. Mezőgazdaság, mezőgazdasági gépek. 17. Eledelek és az idevágó ipar. 18. Vegyi ipar. 19. Szővőipar. 20. Ruházati ipar. 21. Ékszerek, aranyművészet stb. 22. Bőr- és más iparok. 24. Társadalmi gazdaságtan. 25. Gyarmatosítás, kivándorlás. 26. Honvédelem. A turini kiállítás lehetőleg újdonságok bemutatását tűzte ki célul.

A liszt és a maláta fuvardíjkezdményei. A magyar-osztrák-német köteleki díjszabásnak a múlt hónap 5-én július elsejére történt felmondása alkalmából a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége az érdekelt iparágak megkeresésére sűrűs beadványban arra kérte a kereskedelmi minisztert, hogy az államvasutak útján eszközölje ki, hogy a nyugati kivitel közvetlen díjtételei ez év végéig változatlanul fenntartassanak. A köteleki díjszabás felmondása különösen a malomipart sújtotta érzékenyen, mert éppen az aratás után az ősi hónapokban várható nagyobb eladásoknál a fuvardíj bizonytalansága folytán nem képes lisztárait kalkulálni, ami az üzlet teljes megbénítását eredményezné. A kereskedelmi miniszter méltányolva a szóbanforgó fontos érdekeket, arról értesíti a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségét, hogy közbenjárására az osztrák részről június végére felmondott köteleki díjszabás érvénye július 31-ig meghosszabbított. Egyébként az osztrák-magyar-délnémet kötelekben gabonára stb. vonatkozó új kivételes díjszabás már július elsején kezdődő hatálylyal kiadott, a többi díjszabások pótlására szolgáló új díjszabások pedig augusztus 1-én, vagy legkésőbb szeptember 1-én kerülnek kiadásra, mely utóbbi esetben a jelenlegi díjszabások érvénye augusztus végéig terjedőleg újból meg fog hosszabbíthatni, úgy, hogy közvetlen díjszabás nélküli állapot remélhetőleg nem fog bekövetkezni.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgenintézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—89.

Gyógytényezők:

Elektromágneses gyógyítás.

Röntgen sugarakkal való kezelés.

Magas frekvenciájú árammal való kezelés (Arsonvalizáció).

Kék fényrel való kezelés.

Villamos hőfürdők (Elektrotherm).

Villamos fényfürdők.

Villamos masszázs (Vibratio).

Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.

Villamos vízfürdők.

Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neurostenia, hystéria).

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig.

Kezelés és vizsgálat — Kiváncra prospektus.

Idéggengességi állapotok

Almatlanság.

Hűdések (Paralysis).

Idégfájdalmak, idégszabák (Neuralgiák, Ischias).

Gerincvelősorvadás (Tuberculosis).

Szívbetegségek.

Véredényelmeszesedés.

Köszvény és csusz (Rheumatismus, húgysavas lerakódások, ízületi és csontízületi).

Székrekedés.

Anyagcserebajok. (Elhízás, osztorbaj, vérszegénység).

Bőrbajok. Bőrviszketeg.

Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).

Aranyeres csomók.

Nyilt-tér

(E rovatban közzéttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

THE GRESHAM

Elebtbiztosító Társaság Londonban.

ALAPITTATOTT 1848.

Magyarországi Igazgatóság Budapesten

V., Ferenc József-tér 5-6. (saját palotában.)

Köt életbiztosításokat a legkülönbözőbb kombinációk szerint, előnyös díjak és feltételek mellett. A Gresham

kötvényfeltételei kiválóan liberálisak.

Kölcsönök fedezetére szolgáló kötvényei

azonnal nyújtanak fedezetet

öngyilkosság vagy párbaj

ugyszintén bírói ítélet

folytán beállott halál esetében.

A kötvények megtámadhatlanok és el-
évülhetlenek.

Vagyonállás 1908. december 31-én 229,546,518.48 K
Ervényben levő biztosítások 600,000,000.—
Biztosított feleknek kifizetett 571,800,000.—
Magyar értékek, elhelyeztet díjtartalék 25,940,909.10

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, július 20.

A gabonátőzsdéről szóló tudósításunk a köz-
gazdasági rovatban van.

A készáru piacon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 83 kg. 24.40 korona,
1000 mm. 81 kg. 24.25 korona aug. elején, 300 mm.
81 kg. 24.40 korona, 300 mm. 81 kg. 24.40 korona,
800 mm. 81 kg. 24.40 korona.

Pestvidéki: 200 mm. 81.5 kg. 24.40 korona, 150
mm. 81 kg. 24.40 korona, 800 mm. 80 kg. 24.20 ko-
rona jul. száll., 200 mm. 80 kg. 24.20 korona, 200 mm.
80 kg. 24.20 korona, 500 mm. 80 kg. 24.30 korona,
100 mm. 79.8 kg. 24.20 korona, 100 mm. 78.8 kg.
23.30 korona, 350 mm. 81.2 kg. 24.40 korona, 500 mm.
80 kg. 24.— korona, 300 mm. 79.5 kg. 23.40 korona,
100 mm. 78 kg. 23.60 korona.

Bihari: 700 mm. 81 kg. 24.35 korona.

Bánsági: 1000 mm. 80 kg. 24.10 korona, 200 mm.
80 kg. 23.80 korona, 1200 mm. 79.5 kg. 24.20 korona,
800 mm. 79 kg. 23.90 korona, 100 mm. 79 kg. 24.—
korona, 1500 mm. 79 kg. 23.60 korona, 3000 mm. 78
kg. 23.70 korona jul. szállításra, 1500 mm. 78 kg.
23.70 korona, 800 mm. 78 kg. 23.40 korona.

Bácskai: 100 mm. 79 kg. 23.20 korona hibás, 200
mm. 78.8 kg. 23.80 korona, 100 mm. 77 kg. 22.20 ko-
rona, üszkös.

Ó-buza. Tiszavidéki: 100 mm. 77 kg. 23.80 ko-
rona, 150 mm. 77 kg. 22.80 korona, 150 mm. 77 kg.
23.70 korona, 100 mm. 76 kg. 22.80 korona, 350 mm.
76 kg. 23.70 korona, 250 mm. 75 kg. 22.20 korona, 150
mm. 74.5 kg. 22.80 korona (felső), 150 mm. 74 kg.
22.40 korona.

Pestvidéki: 200 mm. 79.2 kg. 23.80 korona, 200
mm. 78 kg. 23.80 korona, 280 mm. 74.5 kg. 22.80 ko-
rona.

Becskereki: 5000 mm. 78 kg. 23.40 korona aug.
érkezés.

Rozs. 300 mm. 11.80 korona kpf. pp.

Arpa. 200 mm. 15.30 korona.

Tengeri. 100 mm. 15.50 korona, 300 mm. 15.46
korona.

Zab. 250 mm. 16.60 korona kpf., 200 mm. 16.90

korona kpf. uj, 200 mm. 16.50 korona, kpf. uj, 150
mm. 16.60 korona kpf. uj.

Az árak 100 kgr.-ként koronákban értendők.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ-
kező volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	74	23.—23.50	78	23.85—24.25
"	75	23.30—23.70	79	25.05—24.45
"	76	23.50—23.80	80	—
"	77	23.55—24.05	81	—
Tiszavidéki uj	75	—	79	23.40—23.80
"	76	—	80	23.80—24.00
"	78	23.20—23.70	81	—
Fejérmegyei	74	22.70—23.10	77	23.25—23.75
"	75	23.10—23.40	78	23.55—23.95
"	77	23.20—23.60	79	23.75—24.15
Fejérmegyei uj	75	—	79	—
"	76	—	80	—
"	77	—	81	—
"	78	—	82	—
Pestvidéki	74	22.80—23.20	78	23.65—24.05
"	75	23.10—23.50	79	23.85—24.25
"	76	23.30—23.70	80	—
"	77	23.35—23.85	81	—
Pestvidéki uj	74	—	78	23.10—23.50
"	75	—	79	23.20—23.60
"	76	—	80	23.40—23.80
"	77	—	81	—
Bánsági	74	22.90—23.30	78	—
"	75	23.20—23.60	79	—
"	76	23.40—23.80	80	—
"	77	23.45—23.95	81	—
Bánsági uj	74	—	78	23.10—23.50
"	75	—	79	23.30—23.60
"	76	—	80	23.40—23.90
"	77	—	81	—
Bácska.	74	22.10—23.50	—	—
"	75	23.20—23.70	—	—
"	76	23.50—23.90	—	—
"	77	23.55—24.05	—	—
Bácskai uj	74	—	78	23.10—23.60
"	75	—	79	23.40—23.70
"	76	—	80	23.50—23.90
"	77	—	81	—
Rozs I.-rendű uj	—	—	—	19.10—19.50
" középminőségű uj	—	—	—	18.90—19.90
Arpa takarmány I.-rendű	—	—	—	15.—15.—
" II.-rendű	—	—	—	14.60—15.90
Köles	—	—	—	11.—12.—
Zab I.-rendű	—	—	—	16.70—16.90
" II.-rendű	—	—	—	16.10—16.—
Tengeri belföldi uj	—	—	—	15.40—15.00
Repce	—	—	—	—

Budapesti gabonaforgalom.

A határidőpiacon kötöttet:

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. októberre 11.16, 11.19, 11.13, 11.25.
Rozs 1908. októberre 9.32, 9.47,
Zab 1908. októberre 8.33, 8.34, 8.40.
Tengeri júliusra 7.55, 7.56.
Tengeri 1909 májusra 7.25, 7.27, 7.24, 7.37.

1 óra 30 percig zárulnak:

októberi buza 11.20 11.21
októberi rozs 9.47—9.48
októberi zab 8.39 8.40
júliusi tengeri 7.59—7.60
1909 májusi tengeri 7.33—7.34

1908. július 17-től július 19-ig.

Érkezett: Elszállított:

Buza	7706	—
Rozs	2315	—
Arpa	1239	—
Zab	2554	—
Tengeri	—	1735
Liszt	—	28 01
Korpa	—	2552

Értéktőzsde

A külföldi tőzsdéről tegnap reggelre érkezett
tudósítások félig-meddig kielégítőek voltak, azért ma
talán egy árgyalattal kellemesebb hangulattal nyílt
meg a tőzsde, a forgalom folyamán azonban csendes
maradt az irányzat, mi mellett alig változtak az ár-
folyamok. Az előtőzsde tartott árfolyamok mellett
zájlott le, a vezető-értékek alig változtak. A forgal-
lom valamivel élénkebb volt, mint az elmúlt nap-
okban, de azért a mai üzlet sem haladta túl a

teljes nyári idénynek csendes forgalmát. A helyi
piacon a Városi vasut-részvényeken kívül a kon-
vertált jelzálog-sorsjegyek s az Erzsébet-szanató-
rium sorsjegyekben fordult elő kötés. A Magyar Or-
szágos Központi Takarékpénztár új kibocsátású rész-
vényei ma jutottak először jegyzésre 1450—1460 ár-
folyamon, míg a régi részvényeket elővételi jog nél-
kül 1595/1596 koronával jegyezték. A járadékpiacon
is volt néhány kötés, azonban a forgalom nem vál-
toztatott az árfolyamokon. A déli tőzsdén csendes
volt az irányzat. — Berlin változatlan jegyzéseket
küldött, ami persze nem szolgálhatott a spekuláció-
nak ösztönzésül, így tehát csak szórványosan fordul-
tak elő üzletkötések, mi mellett igen gyengén inga-
doztak az árfolyamok. A leszámítási piacon vala-
melyes élénkülés volt észlelhető, bár még mindig
nem számottevő a forgalom. A magánkamatláb talán
egy nuance-al emelkedett, mert közeledünk az ulti-
móhoz. A magánkamatláb közel 3½% volt. Az utó-
tőzsdén nem állt be változás. Csekély forgalom mel-
lett az irányzat nyugodt volt. Kötések csak az osz-
trák-magyar államvasutban fordultak elő. Árfolyama
gyengült. Az osztrák hitel ma reggel 618.75 koronán
indult, 619.25-re javult, aztán 619-re gyöngült, a Ma-
gyar hitel 738 koronás kezdő árfolyama 737.50-re
gyöngült, az Államvasut pedig 615—694.50 között in-
gadozott. Forgalmába került továbbá: Leszámitoló-
bank 468.— koronán, Rima 550.50 koronán, Városi
villamos vasut 260.50 koronán, Közúti 534.25 koronán,
Szanatórium sorsjegy 7.30 koronán. Egyéb helyi ér-
tékekben nem fordult elő üzletkötés.

Előtőzsde.

Előtőzsde tartott.

Kötöttet: Osztrák hitelrészvény 618.75—619.—.
Magyar hitelrészvény 738.—. Osztrák-magyar állam-
vasut 694.50—695.—. Déli vasut 116.50. Magyar le-
számítolóbank 468.—.

Déli tőzsde

Déli tőzsde változatlan.

Kötöttet: Osztrák hitelrészvény 618.75—619.—.
Magyar hitelrészvény 737.75.—. Osztrák-magyar
államvasut 694.25—695.50. Déli vasut 117.—. Rima-
múranyi vasút 550.25—550.50. Jelzálogbank 430.25.
Közúti vaspálya 534.50. Városi villamos vasut 260.—
261.—. Magyar koronajáradék 93.—93.05. Konvertált
jelzálog-sorsjegy 116.50. Erzsébet kir. szanatórium-
sorsjegy 7.40.

Utőtőzsde.

Kötések csak Osztrák-magyar államvasut rész-
vényeiben fordultak elő. Kötöttet: Államvasut
694.50—693.25. Végül maradt: Államvasut 693.75.

BÉCSI GABONATŐZSDE

Bécs, július 20. (Saját tudósítónk jelentése.)
A zivataros nagy eső következtében előre volt
látható az irányzat hanyatlása és tényleg buza,
tengeri és zab 15 fillérrel olcsóbb lett, rozs ellen-
ben megtartotta teljes szombati árait. De nem-
sokára javulás állott be annyiban, hogy buza, zab
és rozs tegnapi árainak jegyzett, tengeri 5 fil-
lérrel gyengült. Korpában egyáltalán nem volt üz-
let, mert kínálat nem mutatkozott és az árak fe-
lől teljes bizonytalanság uralkodott.

Jegyezett buza: tiszavidéki 12.35—12.70 ko-
rona, uj ———— korona, bánáti 12.10—12.40
korona, tótfelvidéki 12.30—12.90 korona, uj 11.90
—12.30 korona, marchfeldi 12.—12.30 korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.10—10.30 korona,
csepeli 10.10—10.25 kor., pestmegyei 10.10—10.30
déli vasut 10.—10.20 korona, külföldi magyar
10.—10.20 kor., osztrák 10.10—10.35 korona.

Arpa: morvaországi 7.30—7.60 kor., march-
feldi ———— kor., bécsvidéki ———— kor.,
tótfelvidéki ———— kor., csepeli ———— kor.,
győri ———— kor., déli vasuti ———— kor.,
tiszavidéki ———— korona.

Magyar tengeri: régi 8.05—8.—, uj ————
———— korona, cinquantin 8.50—8.80, uj ————
korona.

Kédig kín volt!

A Sebők-féle szabályozható

„Chic“ nyakkendő ma már mindenki ismeri és kedveli.
Elegáns, czélszerű, izléses és olcsó,
Nagy váasztekban szob női szob
mintákban isapható a teltalálónal.

Sebők Gyula divatruháza és kalap gyári raktára Budapest, VI., Teréz-körút 48.
Tessék képes árjegyzéket kérni

Most élvezet

Magyar zab : selejtes — kor., közepes 8.70—8.95 korona, elsőrendű 8.90—9.20 kor., válogatott 9.10—9.40 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai 8.40—8.70 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, július 20. A mai előtőzsdén a figyelmet a vasértékek javulása kötötte, melyet Amerikából érkezett jó hírek idéztek elő. Különösen alpesi bányarészvények iránt volt nagy az érdeklődés, de prágai vasműrészvényeket is kerestek. A többi értékek irányzata kedvetlen volt. Államvasuti részvényekben az államosítási feltételekre vonatkozó bizonytalanság miatt újabb realizálásokat eszközöltek, melyek következtében árfolyamuk mintegy három koronával csökkent. Az előtőzsde kedvetlen irányzata a déli tőzsdén folytatódott. Államvasuti részvények kissé javultak.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 618.50, Magyar hitel. 736.50, Länderbank —, Államvasut 69.4 —, Elbavölgyi vasut 455. —, Déli vasut 115.50 —, Alpesi bányatársulat 673.50, Rimamurányi 550.50 Májusi járadék 96.70, Magyar koronajár. 93. — Orosz érték —, Török sorsjegy 185.50, Német márka 117.56.

1 óraker jegyztek:

Osztrák hitel 618.75, Magyar hitel 736.50 Länderbank 436.50, Unio-bank 540. —, Államvasut 694.50, Anglo-bank 294.50, Bankverein 518.50, Déli vasut 115.50, Gőzhajó —, Alpesi bányarészvény 674.50, Májusi járadék 96.70, Magyar koronajár. 93. —, Török sorsjegy 185.50, Német márka 117.56, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 550.50, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, július 20. (Osztrák értékek zárlata. 4-2 százalékos papír-járadék 96.60, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.05, 1860-as sorsjegy 152.25, Osztrák hitelsorsjegy 471. —, Angol osztrák bankrészvény 294.25, Bécsi Bankverein 517.25 Osztrák-magyar bank 174.1 —, Déli vasut 115.25 Dunagőzhajózási társ. 1000. —, Dohány rész. 425. — Cs. k. arany (vert) 11.34 Német bankv. 117.51 Osztr. Lloyd 403. — 4.2 száz. ezüst. jár 96.50 99. —, Osztr.

koronajáradék 96.80, 1864-es sorsjegy 261. —, Osztrák hitelintézeti részvény 618.50, Union-Bank 540.50, Osztrák Länderbank 436.50, Osztrák-magyar államvasut 693.50, Elbavölgyi vasut 454. —, Alpesi részvény 674.40, 20 frankos 19.09, Londoni váltóár 239.57, Lipótkohó —, Töröksorsjegy 185.75. Nyugodt.

Bécs, július 20. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 110.90, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 142.10, Magyar hitelbank részvény 738. —, Magyar leszámítoló és váltó részvény 466. — Rimamurányi 550.25, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 401. —, Magyar koronajáradék 92.85, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93. —, Magyar nyer.-k. sorsjegy 183. —, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelzalogbank 429. —, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, július 20. (Tőzsdejelentés.) A newyorki tőzsdéről és vaspiaclról érkezett kedvezőbb jelentésekre a tőzsde hét kedvezőbbben nyílt meg, ami különösen a bányarészek árának több mint 1%-os emelkedésében nyilvánult. Az értékpiacon egyéb forgalmában is bizonyos, bár csekély javulás mutatkozott. Csak meridionális vasut részvények irányzata volt nyomott, és a 3%-os birodalmi kölcson címletei is a gyengülés felé hajlottak. Később az üzleti tevékenység ismét a minimumra szállott le, bár az árfolyamok legnagyobb részét jól tartották magukat. Német járadékok még lejjebb estek. A középpiacon ipari értékei csekély forgalom mellett ártartók voltak. Magánleszámítolási kamatláb 2 1/2%, napipénz 2 1/2%.

Zárlatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.60, osztrák hitelrészvény 194. —, Déli vasut —, orosz bankjegyek 214.65, 4 százalékos új orosz kölcson 78. —, Disconto Commandit 171.20, Dinamitruszt —, Harpeni 197.60, Unifikált török járadék 96.90, 4-2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.20, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 148.60, Bécsi váltóár 85. —, Olasz járadék 104.60, Alt. villamossági Edison 212.60, Gelsenkircheni 219.60 Laura ohó 204.20. Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) július 20. 4-2 százalékos papír-járadék 98.90, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.60, 4 százalékos magyar aranyjáradék —, Osztrák hitelintézeti részvény 194.10, Osztrák-magyar államvasut 148.50, Eszaknyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 20.38, Bécsi Bankverein 139.75, Villamos részvény 143.25, 3 százalékos magyar aranykölcson 78. —, 4-2 százalékos ezüstjéradék —, Osztrák koronajáradék 96.75, Magyar koronajáradék 92.85, Osztrák-magyar bank 125.50, Déli vasut részvény 22.30, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 850.33, Párisi váltóár 811.33, Union bankrészvény 136. —, Alpesi bányarészvény —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) július 20. 4-2 százalékos ezüstjéradék 98.70, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 22.20, 4 százalékos aranyjáradék 98.80, Osztrák hitelrészvény 194.20, Osztrák-magyar államvasut 149. —, Olasz járadék 104. —, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.70 Nyugodt.

London, július 20. Angol consol —.

Páris, július 20. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.07, Osztr. aranyjáradék 98.75, Magyar aranyjáradék 93.80, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 497.55, 4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 285. — 5 százalékos marokkói járadék 508. —, 4 százalékos 1890. Román kölcson 95.75, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.55, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 91.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.60, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. —, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 96.15, 4 százalékos unifikált török jár. 96.20, Török sorsjegy 177.50, Török dohányrészvénye 448. —, Osztrák föld-hitelintézet 1117, Osztr. Länderbank —, Magyar Jelzalogbank 454. —, Banque de Paris 1462, Banque Ottomane 699. —, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridional vasut 654, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 537. —, Rio Tinto 16.51, Sucrerie d'Égypte 29. —, Tula 234. —, Thomson Houston —, Urikányi község 149, Chartered 20.50, De Beers 271. —, East Rand 10.50, Jagersfontein 88.75, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 50.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.87 Váltó német piacokra (rövid) 123.18, Váltó Bécsre (rövid) 104.75, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/32, Csek Londonra 251.20, Magánkamatláb 1 1/2 Szilárd.

Table with columns: Buza, 100 kilogramm ára, Egyéb gabonaneműk, Burgonya, Különféle termények, Faj, Penz, Áru.

Table with columns: Államadósság kölcsonok, Záloglevek, Elsőbbségek, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gözmalomok, Különféle vállalatok.

Table with columns: Bankok részvényei, Takarékpénztárak, Sorsjegyek, Pénzjegyek, Pénzjegyek és váltók.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, július 20-án. (Hivatalos tudósítás.) Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kilogrammon felül) 127-129 fillér. Közép (párónként 300-400 kilogrammig terjedő sulyban) 127-129 fillér. Fiatal nehéz (párónként 320 kilogrammon felül) 127-129 fillér. Fiatal közép (párónként 251-320 kilogrammig terjedő sulyban) 129-131 fillér. Könnyű (párónként 250 kgr-ig) 133-137 fillér. Szerbiai nehéz (párónként 260 kg fölül sulyban) 133-137 fillér. Közép (párónként 240-260 kilogramm sulyban) 133-137 fillér.

Sertélszám: 1908. évi július 17. napján volt készlet 38000 drb., 1908. július hó 18-án felhajtott 1001 darab, 1908. július 18-én elszállított 182 darab, 1908 július 20. napjára maradt készletben 38819 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: csendes.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, július 20. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 484 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 626 darab sertés, 14 darab süldő, — darab malacz, összesen 1110 darab sertés, 14 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 976 darab sertés, 14 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 134 drb sertés, — darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 104-106 fillér, ételsulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig, 96-104 fillér, ételsulylevonással — 126 fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 133- fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 130-136 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 128-136 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 104 — kgr.-ig — fillérig, ételsulylevonással — fillérig. Belföldi süldő — fillérig, horvát süldő fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendők.) A vásár irányzata közepes. Az árak változatlank.

Juhvásár.

Budapest, július 20. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 1788 darab juhot. Árjegyzések: elsőrendű ürű 58-60 fillér kgr.-ként, vagy 53-57 korona párónként, középminőségű ürű 44-48 fill., kéként vagy 33-40 korona párónként, anyajuhok 40-46 fillér kéként, vagy 28-34 korona párónként, kosok 40-56 fillér vagy 38-56 kor. párónként, az irányzat lanya és az árak változatlank.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, július 20. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A központi vásárcsarnokban ma megtartott marhavásáron felhajtott 3228 darab magyar, 222 drb galicziai, — drb bukovinai, 1082 darab németországi.

Jegyzések kilogrammonként ételsulyban: Magyar hizóökor I-ső minőségű 72-78 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 64-69 fillér, III. min. 48-62 fillér, kivét. — fillér, galicziai hizóökor I-ső minőségű 78-86 fillér, II. minőségű 70-76 fillér, III. minőségű 66-79 német hizóökor I. min. 82-91 fillér, kivételesen — fillér, II. min. 72-82 fillér, III. minőségű 64-70 fillér, legelő ökor 57-62 fillér, paraszt ökor — fill., bika 52-70 korona, kivétel. — korona, tehén 54-74 korona, bivaly 34-36 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 19. —

Kinevezések. A földművelésügyi miniszter Kluge Ferencz állattenyésztési felügyelőt a VIII. fizetési osztályba, Bárány Pál évdijas építőmestert, valamint Mogyorósi István és Szabó Kálmán napidijas építőmestereket építőmesterekké; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Perczel Margit okleveles polgári iskolai tanítónőt a budafoki állami polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónővé, Marton Irma csáktornyai állami polgári iskolai helyettes tanítónőt ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónővé; a fiumei és a magyar-horvát tengerparti kormányzó, mint a tengerészeti hatóság elnöke Skomerza Simon és Bessek Imre rév- szolgákat révtisztekké. Miskulin Mihály I-ső oszt. pénzügyi írtót és Bajó Sándor tengerészeti rév- szolgákká; a kolozsvári ítélőtábla elnöke ifj. Jován Jenő végzett joghallgatót a kolozsvári ítélőtábla kerüle-

tébe díjtalan joggyakornokká; a győri főügyész Légránt István zalaegerszegi törvényszéki fogházort, jelenlegi állomási helyén, czimzetes fogházorré; a beregszászi pénzügyi fővigyázót a nagyszőlősi számvevőszéki kirendeltséghez végleges minőségű hivatalosjogává nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lindner József verseczi és Sima Dezső székesfehérvári állami főreáliskolai r. tanárokat az aradi, Cséllár Arnold szatmári főgimnáziumi r. tanárt pedig a miskolci főgimnáziumhoz, dr. Urbanek Károly zalaegerszegi állami főgimnáziumi r. tanárt a gyergyószentmiklósi állami főgimnáziumhoz, Kelecsényi Sándor temeskubini állami polgári iskolai igazgató-tanítót ugyanebben a minőségében a kapuvári állami polgári iskolához, Győry Viloms kapuvári állami polgári iskolai igazgató-tanítót és Győryné Sárközy Eugénia ottani segédtanítónőt ugyanebben a minőségükben a pozsonyi állami iskolához helyezte át.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. július 20-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap a Duna-Tisza között és az ezzel szomszédos tisztántali megyéket, meg Erdély délkeleti határmegyéit kivéve mindenütt volt zivataros eső, melynek mennyisége különösen a keleti hegyes vidékeken a 10 mm.-t meghaladta; sőt nagyobb területeken 20-40 mm. közt ingadozott. (Nagybánya 52, Nagyenyed és Orsován 45 mm., Vajdahunyadon 40 mm.) Nagykárolyból romboló szélviharok jelentettek. A hőmérséklet nyugaton csökkent; a maximum: Aknaszlatinán és Ungvárott 33 C°, a minimum: Árvaváralján 9 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára.

Egyelőre lényegtelen hőváltozással még sok helyütt eső, vagy zivatar várható; később változékony idő hőszűréssel valószínű.

Table with columns: Allomás, Legnagyobb mennyiségű eső, Hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és erője, Felhőzet, Legkevesebb eső, Hőmérséklet máx., Hőmérséklet mín.

VIZÁLLÁS.

Table with columns: m é t e r, m é t e r, Inn, Uena, Körös, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laborca, Ung.

Fodrászoknál az urak

miért követelik, hogy borotválkozás után valódi DIANA-SÓSBORSZESZ-szel fecskendezék arcukat, vagy fejbőrüket be-dörzsölgék, vagy hajukat megnedvesítsék?

- 1. Mert mindenkinek többé-kevésbé ég az arca a borotválkoástól, ami rögtön elmulik, sőt lehűti a tűzességét a bőrnek, ha borotválkozás után Diana-sósborszesz-szel bespricceltetjük.
2. Mert nagyon gyakori, hogy borbélyoknál bőrbetegséget kapunk, ami teljesen ki van zárva, ha borotválkozás után Diana-sósborszesz-szel fecskendeztetjük arcunkat.
3. Mert nem kaphat senki pattanást, ha arcát vagy nyakát borotválkozás után Diana-sósborszesz-szel beteccskendeztetjük.
4. Mert hajhullása vagy korpa képződése nem lesz, ha fodrásza Diana-sósborszesz-szel használ.
5. Mert a haj őszülése megakadályozható, ha Diana-sósborszesz-szel dörzsöli haját.
6. Mert kopaszfejű egyéneknek is erősíti hathatósan a fejbőrt és roppant kellemesen hűsíti az egész fejet, miáltal az embert frissíti.
7. Mert meleg napokon a Diana-sósborszesz-szel fejbőrözölés új munkakedvet önt a kifáradt egyéneknek.

A Dianarsósborszesz bevásárlásánál csak arra kell vigyázni, hogy minden üveg sárga burkolatu papirban van forgalomban, amely papíron kívül látható már e két szó:

DIANA-sósborszesz.

Postán szétküldi az egyedüli készítő:

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára

Budapest Károly-körut 5. sz.

Egy eredeti üveg ára 20 k.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap. Kiadóhivatali igazgató: GAJORNATYAS

SZÍNHÁZAK

Kedden, 1908. július 21-én.

Városligeti Nyári Színház

Berta panamája.

Énekes bohózat 3 felvonásban, írta Feld Mátyás, zenéjét szerzelte Barna I. Kezdeté fél 8 órakor

Fővárosi nyári színház

Csökkirály

Regényes daljáték 3 felv. Kezdeté fél 8 órakor

Műsor.

Szerda: Csökkirály
Csütörtök: Csökkirály
Péntek: Varszkering
Szombat: Pillangó kisasszony
Vasárnap: d. u. Rip van Winkl
Este: Csökkirály

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Ma, este 8 órakor.

Nagy Fényes Előadás

Les 3 Sellons Gladiátorok, Tom Jaok a láncbűlincs kitérő, az aranylovas Court Just az egész nagy műsor

AMERIKAI-PARK

TELEFON 4-49 UJ OS-BUDAVÁRA Igazgató: Friedmann A.

Nyitva este 6 órától reggeli 4 óráig.

A honvédeknek monstre vonós hangversenyét BACHO karmester vezeti.

Ma fényes előadás a Varietében. (Kezdeté 10 órakor).

Havemann Rikárd

18 vadállattal és az egész órási júliusi műsor.

Nagy díszelőadás a Tabarin Moulin-Rougeban Kezdeté 12 órakor.

4 FARBONIS 4

osodatáncosok. Elly és Rely eredeti macsis táncza! Valodi kánkán, keleti, spanyol, orosz és lengyel táncműtáncok hajnalig.

9 órakor ingyen mozgófénykép előadás. Belépőjegy este 9 óráig 80 fillér, azután 1 korona. Kedvezményes belépőjegyek a főtűdőkben kaphatók.

Az előadások kedvezőtlen időben is megtartatnak.

F. J. SCHULLER FERENCZ

nagyvendéglője

VI. kerület, Andrassy - ut 39. szám.

A szalmaözegek legkedveltebb étterme.

Morsékelt árak! Kifőnő kiszolgálás

"PÁLMAIGET" NAGYVENDÉGLŐ

ARÉNA-UT 74. SZÁM.

Esténként BANDA MARCOZI és FIAT zenekarának hangversenye. — Előkelő családok találkozó helye. — Elsőrendű konyha, kifőnő menü-nyelvi és külföldes borok. — Számos italokat kér tisztelettel. ooooo

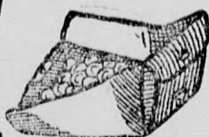
EKAMP GYULA

a bicszádi fürdő étterem volt helyeje.

"VALUTA" erszény

egy darab bőrből készíve ára 1 korona kizárólag

"Székely" bőrdoboznál VII. 9 Rakóczi-ut 4 Árjegyzék ingyen

Az újpesti hajóállomási vendéglőben

naponta élőhálóba a közönség előtt

szabad-tűzön főzött

HALÁSZLÉ

Dunai terasz. Gyönyörű kilátás. Katona-hangverseny.

TENNIS-RAKET JAVITÓ

Tennis-pálya-készítő és felszerelő. Versenyjátékosok egyedül rakotjavítója. — MACHER REZSŐ sportüzlete Budapest, IV., Koronahangverseny-utca 3. szám. (Az udvarban)

Hull a haja? Használja a GARA-főle Petroleum-hajszesz-t. Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főzéküldelei helyén. Bpest, VIII., József-körút 78. Tűsők árjegyzékét kért.

DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korzón, Wurm-u. sarkán Ma és mindennap délután 4/5-7-ig és este 7/8-tól kezdve az európai hírd

CISKOVSKY

quartette hangversenye, fényes változatos műsor. Rendes polgári árak. Előeg és meleg ételek.

Tévedés

kikerülése végett vásároljon óvszer-különlegességet a GUMMI KIRÁLY-nál HATSCHKEK N. Csakis: Budapest, Károly-körút 8. ARJEGYZÉK TITOKTARTASSAL INGYEN.

ÉRTESETÉS.

A nagyérdemű közönséget tisztelettel értesítjük, hogy «KALAP KIRÁLY» üzletét Eskü-ut 6. átvettük és szakszerűleg vezetjük tovább. Saját gyártmányaink olcsó elárúsítása, ugyiszintén angol és olasz divatkalapok gazdag raktára. Becses pártfogásért esedezik

Műhely: Hársfa-utca 33. Osztermann és Stern kalapos mester alatt tisztítottak. — «Kalap Király» Eskü-ut 6.

Butor

készpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készen raktáron a leggyorsabb kivittől a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen, Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sark.)

Kovács Gyula zongora-termei

Budapest, V. Ferenc-József-tér 5-6.

Gresham-palota. Telefon 110-66.

zongorák, pianók és harmóniumok legolcsóbb árban. Teljesen új hangszerek bérbeadása.

Részlet és javító-osztály. Zongora hangoltatás eszközöztetik.

Állandó képiállítás eredeti képekben, és művészi reprodukciókban.

2116-1908. sz.

Faarverési hirdetmény.

Holcsmány község (Szeben vármegye) 1908. évi augusztus hó 31-én d. e. 10 órakor a községi irodában tartandó zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen eladja a «Knechtenswald» nevű erdejének az 1906. évi 93504/L/A-2. sz. F. M. rendelettel kihasználása engedélyezett 303.1 kat. holdnyi rendkívüli vágásterületen tővön álló mintegy 40495 darab tölgyfának 32104.0 m³ haszon és 28745.0 m³ tűzfára becsült fatömegét.

Kikiáltási ár 884300 korona, azaz nyolczszáznyolczvannégyezerháromszáz korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Utőajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az írásbeli zárt ajánlatokhoz a kiirt bánatpénz csatolandó.

Az árverési feltételek alólirt hivatalában, valamint a nagyszabeni magyar királyi állami erdőhivatalnál és az újegyházi magyar királyi járási erdőgondnokságánál megtekinthetők.

Ujegyház, 1908. évi július hó 11.

Olvashatlan aláírás járási főszolgabíró.

Utőnyomat nem díjazatik.

A legrégibb és legmegbízhatóbb kartellen kívül új és egyszer használt

ponyva-zsák

és kővektől gyár és kölcsönintézet

NAGEL ADOLF, Budapest, V., Arany János-utca 10.

Vidéki telefon 35-92. Távirat: Nagela Budapest.

LÄHNE-féle tan- és nevelőintézet SOPRON.

Fennáll 55 év óta.

Teljes VIII oszt. nyilvánossági joggal bíró főgimnáziummal, elemi iskolával és IV. oszt. reáliskolával Allamérvényes bizonyítványokat állít ki és érettségi vizsgálati joggal bír.

Egyéni nevelés és tanítás. Gondos felügyelet. Önállóságra és önlevegényre való szoktatás. Idegen nyelvek és sport gyakorlati Mindenemű felvilágosítással szívesen szolgát az igazgatóság.

Órajavítás 1korona.

Pótlandó új részeken kívül. Zsebórajvög, mutató 10 kr.

Ferenc-körút 44.

Schwimmer Albert órásmester.

Nyitva este 9 óráig. Nyitva este 9 óráig.

Advertisement for a piano repair shop. Includes an illustration of a piano and text: 'A legújabb rendszerű Zongora- és Hangszer - Hitel-osztály megnyílt a legolcsóbbtól a legfinomabbig kaphatók készpénzért vagy banknál törlesztendő részletre.'

Advertisement for Reményi Mihály piano and instrument shop. Includes text: 'A vásárolt zongorák vagy hangszerek értékét egy bank rögtön kifizeti, a vevő pedig a banknak marad adósa. A hangszer ára tehát csak annyi, mintba készpénzért venné. Budapest, Király-utca 58. szám. Prospektus és árjegyzék minden hangszerről külön díjmentesen.'

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság. 17970/R. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és számfőlttes küldemények f. évi július hó 28-án, a talált tárgyak f. évi július hó 29-én d. e. 9 órakor Budapest állomásunk teheráru raktárában az idevágó határozmányok alapján elárvereztetnek, mihez a t. czím venni szándékozik ezennel megátvaltnak. Budapest, 1908. július hó 18-án. Az üzletigazgatóság.

Magyar Könyvtár.

Szerkesztő Radó Antal.

Egy-egy szám ára 30 fillér. 526 szám Minden füzet külön is kapható.

UJ:

- 509. Gustave Flaubert. Heródiás. Ford. Gábor Andor.
510. Conan Doyle. Scherlock Holmes kalandjai. VII. sorozat. Fordította Komor Gyula.
511-512. Farkas Emőd. Gróf Batthyány Lajos élete.
513. Anatole France. Elbeszélések. Fordította Molnár Ferenc.
514-515. Roberto Bracco. Fantomok. Dráma. Fordította Radó Antal.
516. Hedin Sven. Három év Tibetben. Ford. Halász Gyula.
517. Höfding Harald. Darwin élete és tana. Ford. Zoltán Vilmos.
518. Gustave Flaubert. Egy jó lélek. Fordította Gábor Andor.
519. Shakspeare. Julius Caesar. Fordította Főzősmarty Mihály.
520. Farkas Pál. Keleti uti képek.
521-522. Halász Zoltán. Mester-játszmák.
523. Conan Doyle. Scherlock Holmes kalandjai. VIII. sorozat. Fordította F. Fayer Rózsa.
524-525. Schopenhauer Arthur. Paracenezisek és Maximák. Fordította dr. Szemlér L.
526. Cicero beszéde Archias érdekében. Fordította Szidarovszky János.

Kiadja LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE (Wodianer F. és Fial) részvénytársaság Budapest, VI. ker., Andrassy-út 21. szám. Kaphatók minden könyveskereskedésben.

Mindenkét kapható a legfinomabb
Weider tejszín és Zsolna csokoládé
 Csokoládé desszert bonbonok.
Weider Ármin és Béla
 csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA

Meghívó.

Az Aszód-i lakaréköznél részvénytársaság értesíti az összes részvényesit, hogy a f. évi február hó 23-án tartott évi rendes közgyűlésének határozatait a kereskedelmi és váltó örvényszék alaki ok miatt megsemmisítette s e miatt f. é. augusztus hó 5-én d. u. 2 1/2 órakor sajtó helyiségében rendkívüli közgyűlést tart.

Az 1907. évi zárszámadások és a közgyűlés elé terjesztendő jelentések az intézet helyiségében a t. r. részvényesek rendelkezésére állanak.
 Aszód, 1908. július hó 20-án.

Az igazgatóság.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. A közgyűlés vezetésére elnök és két helyettes-hitelesítő választása.
2. A zárszámadások megvizsgálása és a mérleg megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, határozathozatal a nyereség felosztása iránt, s a felmevetvény megadása.

Jegyzet: Az alapszabályok 14. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja akár a sajtó személyében, akár meghatalmazottja által szavazati jogát, kinek részvénye 1907. év december 31-ig nevére iratott s a közgyűlés megnyitásától az intézet pénztáránál még le nem járt szelvényeivel letételt.

VAGYON	Mérlegszámla 1907. december 31.	TEHER	
Pénztárkészlet	22444.88	Alaptőke	200000.—
Váltókölcsönök	2058207.02	Tartaléktőke	200000.—
Jelzálogkölcsönök	1508451.19	Különtartaléktőke	2000.—
Előlegkölcsönök	4319.—	Betétek	2665089.58
Folyószámla	157543.88	Visszeszámitott váltók	690947.19
Értékpapírok	155044.85	Átrüszített jelzálogkölcsönök	170160.93
Intézeti házak	54000.—	Fel nem vett osztalék	10%.—
Ingatlanok	82990.98	Betétkamatadó	6133.98
Giroszámla az Osztr. Magy.		Ingatlanörlesztéses kölcsön	37960.92
Banknál	20222.51	Letétlszámla	831.18
Ügyvédi költségek	1480.71	Átmeneti kamatok	33 42 69
Felszerelési költségzám	600.—	Nyereség	58423.95
	4065305.02		4065305.02

Aszód, 1907. december 31-én

Az igazgatóság: Micsinay Ernő igazgató, gróf Báday ig. elnök. Nagy Lajos főkönyvelő. Dr. Hacker István ig. tag. Segesváry ig. tag. Sárkány ig. tag. Ier ig. tag. Schiesinger ig. tag. Faragó Lajos ig. tag. Osztreicher Janos ig. tag. Blau Áron ig. tag. Megó Alajos ig. tag. Dr. Krajsik Rozsó ig. tag. Sarközy Pal ig. tag. Jelen mérlegszámlát megvizsgálván, azt a kereskedelmi törvény és a szabályok értelmében felállítottak találtuk. **Felügyelő bizottsági:** Dr. Fazekas Oszkár f. b. tag. Domony Ödön, f. b. elnök. Dr. Gal Adolf f. b. tag.

Polgár Sándor
 m. kir. szabad orvosi tanácsos és kórházi orvos
BUDAPEST
 VII. Erzsébet-körút 50.
 Legelőnyösebben beszerezhetőek orvosi sebészeti és betegápolási eszközök Gummilámpák, Suspensórium, Irrigátor feockendők stb. legújabb találmánya csász. és kir. szabad Polgár-féle szervkötők, has- és köldök kötők. Valódi traneta különlegességek (óvszerek). Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve Fenti címre kérésre küldjük.

Titkos betegségek.

Sainos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Ezen szörvű állapotban csak úgy lehet gyökeresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz fordulnak, a ki jó tanácsokat tud adni a nemi életre vonatkozólag és az esetleg már meglevő bajokon is tud segíteni; akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése is.

Ilyen magaslatos hivatású Dr. Palócz v. kórházi orvos specialista országos híré intézete (Budapest, VII., Rákóczi) (Kerepesi)-út 10., a hol a legnagyobb titoktartás mellett a mindennapi foglalkozás megsavarása nélkül alaposan és gyorsan kigyógyítják már sok év óta még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, huygcsóhólyag, ideg- és hátgerincsbajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbjait, magömlést, elgyengült férfit, (impotenciát) kezdődő elmozavart, aranyeret, sörveket, vérhajókat, bőrtbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármilyen oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak levelekre kimerítő választ (a levélbe csak válaszbélyeg kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speciális gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta d. e. 10 órától d. u. 5 óráig (vasárnap déli 12-ig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista Budapest, VII., Rákóczi-út 10

Fenyőborovicska
 (Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 8.— bérmentve.
PELKAI KONZERVGYÁR
 Felka, Szepesm 26973

Természetes ezüst őstben
 mindenkor frissen befőzött **kiváló finom málnaszörpöt**
 szállít **Gessler Siegfried**
 csász. és kir. udvari szállító és ó csász. és kir. Fensége József főherceg kamarai szállítója.
Kőbánya.

BIZTOS
 gyógyulást keresőknek
 bármely nemi betegségben szenvednek,
 mind huygcsó és hólyagbajok, huygcsószűfűlesek, vizelet savasodás, éjjeli magömlések, sebek és bujakóros bántalmak (syphilis), az önfertőzés utóbjaitól fellépő idegbajok, korai férfierő elgyengülés, bármely bőrtífűlesek stb. nőknél fehérhólyag, méh bajok, alapos, gyors és gyökeres gyógyítására szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógmódiánál fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL
 v. or. és kir. osztály főorvos országos híré és a legregibb, 22 éve lennálló rendel. intézet

Budapest, VI. ker., Andrassy-út 24. sz.
 Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Idült huygcsó és hólyag bajok vizsgálata villamos huygcsóútkör segítségével. Vidékiek levelekre kimerítő választ és szakaszerű tanácsot nyernek, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfeletti gazda tapasztalata alapján, melyeket a kórház huygcservi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI
 specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos
 gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makacs **nemi betegséget** (huygcsó-folyást ebeket, syphilit stb.)
 Impotenciát (férfiui gyengeség) még idősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendes foglalkozás megsavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszeres. **Rendelés: d. e. 9—3-ig és este 6—8-ig.**
Budapesten, Rákóczi-út 8/A. szám.
 (A Panaszain szállóudvari szobában.)
 Ajáró ház. — Bejárati a lépcsőnél. — Külön várószobák.

Pontos és legjobb
ÓRÁK
 5 évi jótállás mellett.
 Arany és ezüst ókszerék, evő-eszközök, nászajándékok **részletfizetésre is.**
 Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.
 Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
POLGÁR KÁLMÁN
 műtöras
 Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsővű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, céllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi **részletfizetésre** árfelemlés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied
 fegyveráruháza
 Budapest, VII., Rákóczi-út 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

hirdetési rovatban minden... egyszerű beiktatása közönséges... betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetési rovatban minden... egyszerű beiktatása közönséges... betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, Bálvány-utca 6/C. 288

M. Barna. Fogadásod megszégésével közvetített üzenetet megkaptam. Nem feleltem, nem szüntem meg 8, 14, 24, 7, 24, 9, 2, 19, - 1, 4, 8, 9, 19, 8, 1, 28, 22, 28, 13, 28, 16, 28, 27, 7, 28, 2, 25, 4, 14, 4. I. Sulyos beteg vagyok. Megyek 1, 4, 20, 28, 27, 28, pihenni most először, 28, 21, 24, 7, 24, 17, 24, 17, 24, 6, 24, 9, elküldhetnék nekem, Sok boldogságot szerencsét kívánok. Edes szeretettel gondolt rád a ki soha sem felejt. V. Gépez.

Kastély (Biharmegyében) gyönyörűen berendezve, két meliéképítéssel, parkkal, hozzá egy 7000 koronát jövedelmező szőlővel eladó. Czim megtudható: Mosse Radóczy Budapest, Nádor-utca 11. 27809

Őszi baraczkot nagy duráncit, 5 kilót 4 koronáért kajszinbaraczkot válogatott legszébbeket 3 koronáért, apró ananászbaraczkot, ringlót, aranyalmát, szilvát körtét, 2 koronáért szállít Müller I. gyümölcskivitelező Kiskunhalas.

Műasztalosnál készen kaphatók sima fényezett hálószobák, cseresznyefa, mahagoni és szürke jávorfából igen jó minőségben raktár tulszofaltsága miatt igen olcsón. Néhány sima argol ebédülő berendezés és uri butorok is vannak készen. Réti, Lónyai-utca 25.

Kajszinbaraczkot nemes példányokat befőzésre vagy lekvárnak, zöldringlót, befőzésre postakosaraként 2-40 csemege alma, táblakörte 2-40 paradicsom, káposzta, főtíthető zöldpaprika, vajbab, kovászos ugorka, tejtes kukorica, turkesztán és görög dinnyét vegyesen vagy egyenként 2-40 ismét-eladóknak külön árajánlatot küld Szabó Csongrád.

Ananász kajszin baraczkot befőzésre és lekvárnak postakosaraként 1 fűt zöldringlót, csemegealma, szegfűkörtét postakosaraként 1.00 fűt, Métermaszanként zöldringlót, csemegealmát 12 fűt, fakörte 14 fűt, verbeűt görögáfonyát 8 fűt, turkesztán és cantalop 10 fűt, paradicsom 12 fűt, káposzta 00 fűt, kórisz, kovászos uborkák, tothéű zöldpaprikának száza 1.50 fűt. Paradicsom, jescsapozta, főtíthető paprika, kovászos ugorka, vajbab, tejtes kukorica, nemes fajdinnyék vegyesen vagy postakosaraként 2.00. Vasúti rendelésnél az előleg beküldéssel szállít. Gyümölcskivitelező Csongrád.

Magánkutató iroda Bákóczy-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

30 forint. Varrógépek egy új valódi családi Singer varrógép... Singer A. Műgépészeti Budapest, főszékhely Akácia-utca 55. Mindenféle varrógépek javítását legújatosabb áron elvégezzük. Árjegyzék ingyen.

Jogi-politikai szigorlatokra, alap- és államviszágakra (egyesítágyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén Államssámviteltani államviszágára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium, Budapesti IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsá-utca 44.)

Kitünő likörök és rum készíthetők házilag olcsón eszenciáimmal. Egy liter készítéséhez való üvege ára 60 fillér. Készítési utmutatás mellékelve. 10. üvegnél bérmentve. Réthy Béla gyógyszerész Békescsaba

Pótvizsgákra Pogári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 27808

Zálogcédulákat, orlliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb áron veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vettek. SCHILLES IDOR, Sip-utca 8. 27133

ELEKTRO-MOTOROK minden nagyságban, Al-landó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-ter 17. sz.

Gépezetek széles időnyre ugyszintén gazdatiszletek és az összes gazdasági személyzelet, szakérteltem és józanágáért teljes felelőseget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakauer Armin Budapest, Nagyme-rod-25 Telefon 94-87.

BUTOR árverésről, finom és egy szerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon bőrteliek, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzsauszonyoz és egyes darabok; Pádes B. VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Szepességi csemegék BARTA-féle veresáfonya befőtél, málna, szamócza, csipkebogyózt, gomba- és huskonzer-veket, pástetomokat eladl a FELKAI KON-ZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen ár-jegyzéket.

Zalogcédulákat veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kivál- tok és teljes értéket ki- fizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám, Izabella-utca sarkán

Magánnyomozó törv. bejegyzett cég el- vállal bizalmi, házassági örökéégi és egyéb kényes ügyekben teendő kutató- sokat, személyek, lakhá- sok üzletek feltűnés né- küli megfigyelést s el- tűnt egyének és névte- len levelek írónak ki- nyomozását, bel és kül- földön. Barna Libor Já- nos, Budapest, Rákóczi- ut 6. L. 15. Telefon 103-52. 28587

Stenográfia Ingóenes gyorsírás tanítás, teljesen díjtalan gépírás- oktatás. A Stenográfia or- szágos gabelsberger gyors- és gépiró iskola az előző évek mintájára július elején teljesen díjtalan magyar, német gyorsírási és gép- írás tanfolyamokat nyit, hogy a gyorsírászatot a közönség minél nagyobb körében terjessze és is- mertesse. Az egyes tan- folyamok okleveles tanárok vezetése alatt állanak. Díj- talan és biztos állásköz- vetítés. Sokszorosított és másoló iroda. Jelentkezni egész napon át lehet az intézet helyiségeiben Váci- körút 33. Össze nem té- vesztendő más hasonló hangzású írógépközlökkel.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása háló-, ebédülő-, szalon- uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terít- tek, csillárok, vas- és réz- butorokban. GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-ter 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Kolozsvári jogtudományi és állam- tudományi szigorla- tokra, államviszágakra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismer- tetesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünk- kel, igen szerény díja- zásért. A vissza sikere- rőt biztosítja 8 év óta fennálló és kiváló eredményeket produ- káló intézetünk. Vál- tozójohól speciális tanfolyam, melyre kor- látozt számban ve- zéselt fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen oze- kely díjazással. Levél- beli érdeklődésekre ki- merítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozs- vár, Magyar-utca 2

BUTOROK háló-, ebédülő-, szalonbe- rendezések, továbbá ur- szoba, iroda berendezésel rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök salódi angol bórgarmiturák eladása és vétele. Wechsler Károlyne VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263 Esztergy-utca sarok.

Parketagyár Gyöngyödsön ajánlja gyárt- mányait 27733 Magy. kir. államvasutak Budapest-jobbparti üzletve- zetősége. 30231/1908. szám. Versenytárgyalási hirdetés. Tőzegpolyva szállítása és a visszanyert tőzegtrágya el- adása iránt. A magyar királyi állam- vasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége a vonalai szükségletének fedezésére 1908., 1909. 1910. és 1911. években évente szükséges 4500 q. tőzegpolyva szállí- tására és tőzegtrágya el- adására ezennel nyilvános pályázatot hirdot.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magá- ban foglaló ajánlati felhívás a magyar királyi állam- vasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségeél megsze- rezhető és a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál és üzletvezetőségeél megtekinthető; ugyancsak az említett hivataloknál tekinthetők meg a hivatalos órák alatt a szállításra vonatkozó általános felté- telek is, melyek a magyar királyi államvasutak igazga- tóságánál budapesti nyom- tatványtárból megszerese- hetők. Az általános feltételek ára 50 fillér darabonként, melyhez a postaszállítás esetién bérmentesítésre 20 fillér is beküldendő a neve- zett hivatalhoz. Az ivenként 1 koronás magyar okmánybélyeggel el- látott ajánlatok és az iven- ként 30 filléres magyar ok- mánybélyeggel ellátott aján- latú felhívások ezen kalkulá- ción: »Ajánlat a 24262/1908. számu pályázati hirdetmény- ben kiírt anyagokra 1908. évi augusztus hó 6. napjá- nak déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak budapest- jobbparti üzletvezetősége általános osztályának tőze- kéhez (Budapest, VIII. ker., Rákóczi-ut 3., I. em. 38.) benyújtandók, vagy postán beküldendők. Fentírt napon déli 12 óra- kor a magyar kir. állam- vasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségeél az ajánla- tok fel fognak bontatni mely alkalommal az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek. Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyisések érté- keknek megfelelő 5% köz- pénzben, vagy állami le- tetekre alkalmas értékpá- pirokban 1908. évi augusztus hó 5. napjának déli 12 órá- jáig a budapest-jobbparti üzletvezetőség gyűjtőpénz- tartánál letendő, esetleg postá utján beküldendő. Azon felek, kik a posta- tálkárképzőntar cheque-for- galomban bent vannak, a bánatpénzt a postatálkárké- pzőntar utján is letehtik. »Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörtente me- zementendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csato- landó, hanem igazolásul csak a bánatpénz feladását bizonyító postai feladó- vévény, vagy esetleg a le- teti jegy másolata mellé- kendő. Az itt felsorolt feltételek- től eltérő, szabálytalanul ki- állított, az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által ala nem írt, javított, vagy vakart szövegu per- ettel le nem zárt, sértett borítékba helye- zett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táviratlag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előírt bánatpénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek Budapest, 1908. július hó.

A legelőnyösebb részleltetésre zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt készpénzbeni áron a leg- ujjabb rendszerű bankhitel utján kizárólag csak Reményi nagy magyar hang- szertelepén. Prospektus és árjegyzék in- gyen. Budapest, Király-utca 58. szám.

Vadászfégyver gyűjtemény, részben örök- ségből származó egyenként is potom áron eladó. Közöt- tük Toplewer-kulesu Lan- caster 20 forint. Előrefekvő lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint. Grener-záru, Bücksllinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher 28 frt. Drilling, valódi Krupp acélszóveke- l 65 frt. Winchester 35 frt. Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghamer- les, ugyanítt Öbrz Zeiss, Voigtländer és más finom fényképezőgépek, egy perzsa- szőnyeg és egy motorke- rékpár nagyon olcsón azon- nál eladó. IV/E. Egyetem- tér 5. szám. Radónál. 49082

Butor részlete is mélyen leszállított áron kapható a Butor-Udvarban Budapest, VII., Eötvös-ut. 17. (Andrássy-ut sarkán.) Árjegyzék ingyen.

INGYEN bérmentve és titoktartással küldjük érdekes ábrás GUMMI- HALHÓLYAG stbről szóló ár- jegyzékünket. GUMMI-HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 kor, totzta 12 kor, valódi indiai NAKIRA valódi indiai ferfti-útlőle- gesség tuzotja 12 korona. Uterus - Spray legújabb női különlegesség 15 kor. PESSAR OOLUS női szer 3-11 kor. MINTA-GYŰJTEMÉNY 12 db legfinomabb óvszer 42. IRRIGATOR 10 koronától 30 koronáig

INGYEN küldjük mülábak műkezek támgépek sérvkötők stbről szóló legújabb nagy köpös árjegyzékünket universális sérvkötők páratlanok his onyhe nyo- másu peotával a legna- gyobb sérv is elzárható. HASKÓTÓK, Gummihar- nyak stb. mörtek szorint készíttetnek. MAGYAR ORVOSI MŰSZER- TÁR Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljenek.

Eladó 90. hl. homoki tajor, kiskunlala- son, Szántay István szőlő- birtokosnál, — helyben hordó nélkül — átadva.

!!! Olcsó kölcsönök !!! Tiszviselőkölesont 6-6 1/2%-ra, 15-35 évre kezések és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem aka- dály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Felzálogkölcson 4-4 1/2%-ra, 4-62-5-05% annuitás mel- lett. Másodhelyre 6 1/2%-ra. Óvadékokra az érték 75%-ig. Katonatiszteknek hadnagy- tól kezdve előnyös feltéte- lekkel. Tárcahitelt, Váltó- kölcson gyorsan és elő- nyösen folyósítunk. Ingat- lanok erdők, bányák adá- vétele Osztályosrjegyek hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!! Minden fel- világosítás díjtalan!! Kép- viselők alkalmaztatnak! Eln és Társa bankbizo- mányi és kereskedelmi iroda. Budapest, VI., Eötvös-utca 2. Király-utca sarkon. Telefon: 105-34. Válaszbélyevez. 98420

Kézimunka himzésekhöz, butorhoz, függönyökhöz, lakásberen- dezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegy- zékét kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszo- mánygyár, Nagymező-utca 46. szám. 27903

Ajtók és ablakok régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvas rácoszatok, kertkerítések, koramítlapok, Kollhelmi lapok olcsón kaphatók Kelemen Mór, épület-bontós vállalkozónál Budapest, Nádor-n. 72-74 Bók Útlet Sziget-ut 5.

Ujdonsági Gamsbua Ujdonsági — K. 3 80-tól felfelé. — A. Sachsel Bécs Kalapkészítő XVII., Kalvarienberg. Nr. 34., II., Taborstrasse Nr. 39., XVI., Neulerfelderstr. Nr. 2. képos árjegyzék ingyen és bérmentve.

INGYEN DRÁGABB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP... RAFAEL FÉNYKÉPHAGYÍTÓ ÉS FÉNYTÉSTÉTI MŰTEREM BUDAPEST, VI. ROTTENRILLER-UTCA 46. KÜNTETVE AZ 1908. ÉVI PÁRISI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON DÍSZKÖZLEVI; KERESZTELÉS ARANY-ÉREMMEL.